
Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 19 februari 2024 kl. 18:00**
i kommunhuset, sessionssalen.

Mötet inleds med underhållning från kulturskolan, VBU

Ärenden

1. Ekonomisk uppföljning från nämnder och styrelser
Dnr 2024/00048
2. Uppdatering handlingsprogram LSO, Lagen om skydd mot olyckor
Dnr 2024/00009
3. Revidering av brandskyddspolicy för Smedjebackens kommun
Dnr 2024/00010
4. Revidering ägardirektiv Barken Vatten & Återvinning AB
Dnr 2024/00011
5. Uppdrag till Bärkehus AB gällande utbyggnad av Solgårdens demensboende
Dnr 2024/00014
6. Taxor och avgifter inom omsorgsförvaltningens verksamheter
Dnr 2024/00018
7. Avgifter för ATL - Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
Dnr 2023/00382
8. Partistöd 2024 samt redovisning 2022
Dnr 2023/00149
9. Svar på motion om tydligare uppföljning av verksamhetens resultat (M)
Dnr 2023/00100
10. Svar på motion gällande riktlinjer för friskvård för medarbetare i Smedjebackens kommun (SD)
Dnr 2023/00196
11. Motion angående fritidsbankens öppethållande
Dnr 2024/00030
12. Motion angående fler ängar och ängsmarker i Smedjebacken
Dnr 2024/00031
13. Avsägelse ledamot i familje- och utbildningsnämnden (SD)
Dnr 2024/00032
14. Avsägelse ersättare i kultur- och samhällsbyggnadsnämnden (S)
Dnr 2024/00047

Ärenden

15. Medborgarförslag gällande uppvärmda gator och trottoarer
Dnr 2023/00392
16. Medborgarförslag angående toalett på badplatsen i Tolvsbo by
Dnr 2024/00082
17. Fråga till omsorgsnämndens ordförande
Dnr 2024/00084
18. Delgivningar
Dnr 2024/00049

Carin Runeson
Ordförande

Mona Hyttsten
Sekreterare

Kommunfullmäktige

Ekonomisk uppföljning från nämnder och styrelser

Förslag till beslut

Informationen godkänns.

Ärendebeskrivning

Ekonomisk uppföljning från nämnder och styrelser

- Kommunstyrelsen
- Kultur- och samhällsbyggnadsnämnden
- Familje- och utbildningsnämnden
- Omsorgsnämnden
- Miljö- och byggnadsnämnden
- VBU inkl. kulturskolan
- Bärkehus AB
- Smedjebacken Energi AB/Nät AB
- Barken Vatten & Återvinning
- WBAB
- Revisionen

§ 3

Dnr 2024/00009

Uppdatering handlingsprogram LSO, Lagen om skydd mot olyckor

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Uppdaterat handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor, LSO (2003:778) antas.

Ärendebeskrivning

Enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO (2003:778) ska samtliga kommuner besluta om handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande åtgärder. Aktuellt förslag innehåller handlingsprogram för kommunens räddningstjänst och förebyggande verksamhet.

Handlingsprogrammet har reviderats med bland annat nedanstående utifrån omorganisation och nya operativa förmågor:

- Räddningstjänsten ingår i kommunstyrelseförvaltningen sedan 2023 och lyder under kommunstyrelsen.
- Skärsläckarbilen har avvecklats och ersatts med mindre, smidigare pickup utan skärsläckaraggregat.
- För att minska responstiden vid larm ska pickusen användas av FIP, första insatsperson. Det är en funktion som införs 2024 och bemannas av styrkeledare som åker direkt till olycksplatsen, för att tidigare kunna förbereda/påbörja insatsen.

Generellt har dokumentet kortats ner, omformulerats och diagram och tabeller gjorts om till text.

Beslutsunderlag

Räddningschefens tjänsteskrivelse

Handlingsprogram enligt LSO 2024 Smedjebacken

Arbetsutskott 2024-02-23 § 1

Handlingsprogram

Lagen om skydd mot olyckor

Smedjebackens kommun

2024

SMEDJEBACKEN
Smedjebackens kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Beskrivning av kommunen.....	5
2.1	Befolkning och tätorter.....	5
2.2	Areal.....	5
2.3	Karakteristika.....	5
2.4	Utvecklingstendenser.....	5
3	Styrning av skydd mot olyckor.....	6
4	Risker.....	6
4.1	Övergripande.....	6
4.2	Brand i byggnad.....	10
4.3	Brand utomhus.....	11
4.4	Trafikolycka.....	11
4.5	Olyckor med farliga ämnen.....	11
4.6	Naturolycka.....	11
4.7	Drunkning.....	12
5	Värdering.....	12
5.1	Övergripande.....	12
5.2	Brand i byggnad.....	12
5.3	Brand utomhus.....	12
5.4	Trafikolyckor.....	12
5.5	Olyckor med farliga ämnen.....	12
5.6	Naturolyckor.....	13
5.7	Drunkning.....	13
5.8	Framtida utveckling.....	13
6	Mål.....	13
6.1	Nationella mål enl. LSO 2003:778.....	13
6.2	Kommunövergripande mål.....	13
6.3	Inriktningsmål.....	13
6.4	Verksamhetsmål.....	14
6.5	Säkerhets- och prestationsmål.....	14
7	Förebyggande – förmåga och verksamhet.....	14
7.1	Tillsyn enligt LSO och LBE, tillstånd enligt LBE.....	14
7.2	Stöd till den enskilde.....	14
7.3	Rengöring och brandskyddskontroll.....	15

7.4	Kommunens olycksförebyggande verksamhet.....	15
8	Räddningstjänst – förmåga och verksamhet.....	16
8.1	Övergripande beskrivning	16
8.2	Beskrivning per olyckstyp	20
8.3	Ledning i räddningstjänsten.....	21
8.4	Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	22
8.5	Räddningstjänst under höjd beredskap	23
9	Uppföljning, utvärdering och lärande	23
9.1	Uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten	23
9.2	Undersökning av olycksförloppet.....	24
	Bilaga A: Dokumentförteckning	25
	Bilaga B: Beskrivning av samråd.....	26
	Bilaga C: Insatskarta för Smedjebackens kommun.....	27

1 Inledning

I enlighet med Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap. 3, 8 § ska kommunen upprätta ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och för räddningstjänst. Handlingsprogrammet ska beskriva mål för arbetet med skydd mot olyckor samt ta upp risker för olyckor som kan föranleda räddningsinsats.

Handlingsprogrammet är ett politiskt styrdokument som är fastställt av kommunfullmäktige och ska tydliggöra den grundläggande politiska inriktningen, målen och ramarna för räddningstjänsten.

Samhället har alltid drabbats av olyckor som medfört större eller mindre skador på människor, egendom eller miljö. För att skydda medborgarna har samhället solidariskt tagit ansvar så att en effektiv räddningstjänst ska kunna förebygga och begränsa skador i samhället. Ansvaret regleras i "Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor" (hädanefter kallad LSO)

Kommunens behov av kompetens kan variera, bland annat på grund av förändringar av befolkning och aktuell industriell verksamhet samt variera över tid, på grund av förändringar i den lokala riskbilden.

För att skydda människors liv, hälsa, egendom och miljön ska kommunen se till att åtgärder vidtas för att förebygga skador till följd av bränder samt verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.

Kommunens förvaltningar ska ta vara på möjligheterna att utnyttja varandras resurser för förebyggande verksamhet. Dessutom måste åtgärder vidtas så att konsekvensen av de olyckor som trots allt inträffar blir så små som möjligt.

Den enskilde, vare sig det är en fysisk eller juridisk person, har ett primärt ansvar för att skydda liv, egendom och miljö och att inte orsaka olyckor. I första hand är det den enskilde som ska vidta och bekosta åtgärder som syftar till att förhindra olyckor och begränsa konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Detta påverkar även kommunen i egenskap av fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Kommunstyrelsen är den nämnd som, enligt 3 kap § 7 svarar för räddningstjänsten inom kommunen.

Behovet att samhället ingriper definieras av följande kriterier:

- Behovet av ett snabbt ingripande.
- Det hotande intressets vikt.
- Kostnaderna för insatsen.
- Omständigheterna i övrigt.

2 Beskrivning av kommunen

2.1 Befolkning och tätorter

Antalet invånare i Dalarna ökar, men inte i samma takt som i Sverige i övrigt och står inför samma demografiska problem som landet i övrigt med en hög och stigande medelålder.

Befolkningen i Smedjebackens kommun har under de senaste åren upplevt en mindre befolkningsökning och hade 2023 knappt 11 000 invånare och merparten bor i tätorterna Smedjebacken och Söderbärke.

Medelåldern har ökat markant i Smedjebacken sedan 1998 och ligger idag 5 år över snittet i landet och 2,5 år över snittet i länet. Drygt en fjärdedel av befolkningen är 65 år och äldre, vilket är bland det högsta i länet. En åldrande befolkning i kombination med att drygt hälften av kommunens invånare bor utanför tätorten kan på längre sikt bli en utmaning för kommunen, något som måste beaktas inför framtiden.

Flertalet av kommunens invånare är bosatta i stråket Ludvika-Fagersta på båda sidorna av sjön Barken. Befolkningsstäthet 11,5 inv./km² (land)

2.2 Areal

Areal	1 057,81 km ²
- därav land	947,98 km ²
- därav vatten	109,83 km ²

2.3 Karakteristika

Ca 90% av arealen är skogsmark av dessa är ca 13% av den ytan vatten. Sjön Barken är störst och i dess närhet finns större delen av befolkningen och betydelsefull infrastruktur. Den fylls på med vatten från bland annat sjön Väsman via Kolbäcksån. Vid hamnen i Smedjebacken startar Strömsholms kanal med sina 11 mil och 26 slussar fram till Strömsholm och Mälaren

Järnvägen och Rv66 går på diagonalen genom kommunen från Ludvika till Fagersta utmed Barken. Järnvägen trafikeras av både gods- och persontåg. Rv66 har stor andel godstrafik och under skidsäsong mycket trafik med bussar och bilar till Sälen. Länsväg 635, som går norrut från Smedjebacken mot Romme Alpin och Borlänge, belastas även den av skidbussar och bilar. Ovako Bar AB i Smedjebacken har många och tunga transporter varje dygn med in- och utleveranser.

2.4 Utvecklingstendenser

Näringslivet är stabilt med Ovako Bar AB som det största företaget och under det senaste året expanderat med Hitachi som etablerat sig på orten. Detta innebär ökade arbetstillfällen.

3 Styrning av skydd mot olyckor.

Räddningstjänsten har det övergripande ansvaret för skadeavhjälpande och förebyggande verksamheten. Rengöring och brandskyddskontroll av eldstäder utförs av upphandlad entreprenör, förnärvarande Borlänge-Smedjebacken Sotning & Ventilations AB.

Räddningschefen lämnar förslag till beslut till politiken på handlingsprogrammet som varit på remiss till berörda samverkande organisationer.

Handlingsprogrammet är fastställt av kommunfullmäktige 2024-0x-xx, Dnr Kf2024-0xx.

En del av verksamhetsuppföljningen som är särskilt utpekad i LSO är olycksundersökningar. Syftet med kravet är att i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Undersökningar och analyser av vardagsolyckor görs på förmansmöten veckovis. Återkoppling och ev. frågor till systemledningen sker omedelbart efter förmansmötet, i ett samverkansmöte med anslutna räddningstjänster och vakthavande befäl.

4 Risker

4.1 Övergripande

Enligt 3 kap. 3 och 8 §§ LSO ska kommunen i handlingsprogrammen beskriva de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser enligt 1 kap. 2§.

Mål och syfte

Riskanalysen ska, så långt det är möjligt:

- Utgöra ett underlag för ett långsiktigt säkerhetsprogram med färre olyckor som mål.
- Belysa den totala riskbilden i kommunen.
- Ske i samverkan med de kommunala förvaltningarna samt övriga aktörer som har ett intresse av att förebyggande åtgärder kommer till stånd.
- Användas i kommunens arbete med riskhantering i planering och samhällsutveckling.

Målgrupp

Riskanalysen ska ge politiker, ansvariga tjänstemän, företag och allmänhet en så rättvisande bild som möjligt av de risker som finns i kommunen, för att kunna utföra effektiva insatser när större olyckor eller kriser inträffar, samt ge förutsättningar för en bra framtida samhällsplanering.

Arbetsprocess för riskanalysen

Smedjebackens kommuns riskanalys är baserad på samtal, insatsstatistik, scenarioanalyser och identifiering av risker bland annat med verksamhetsansvariga och övriga berörda i kommunens organisation, som har kartlagt risker inom respektive område. Även genomfört sannolikhetsbedömningar och konsekvensanalyser över eventuella skadehändelser. Detta har legat till grund för kommunens fortsatta arbete med riskanalysen.

Vardagsolyckor

Antalet räddningsinsatser har de sista 5 åren varit mellan 136-159st. Totala antalet uppdrag har sjunkit till ca 190-200, så styrkan är mer tillgänglig idag. Främsta orsaken är att IVPA-larmen sjunkit från 122 till 15.

Vardagsolyckorna är ofta orsakade av mänskliga faktorn, till exempel riskfyllt och omdömeslöst beteende, drogpåverkan, slarv. Det krävs ett långsiktigt förebyggande arbete med bland annat information och utbildning till barn och ungdomar för att ändra på det.

Kommunen har under lång tid varit förskonade från större olyckor som orsakat samhällsstörningar eller stora skador på liv, egendom och miljö. Ovako Bar AB är klassad som Sevesoanläggning, då den har två stora gasoltankar och ett rörsystem för distribution av gasolen inom industriområdet. Länsstyrelsen utför tillsyn varje år och företaget har hög säkerhetsnivå på underhåll- och arbetsrutiner. Räddningstjänsten samverkar med företagets säkerhetsorganisation med övningar, utbildningar och insatsplanering.

Identifiering av riskområden med stor konsekvens

Nedan presenteras riskområden med stora konsekvenser för allmänheten och samhället som identifierats inom det geografiska ansvarsområdet. Sannolikheten för att de inträffar är liten eller minimal.

1. Gasololycka vid gasoldepå. BLEVE med eld, tryckvåg och splitter.
2. Olyckor inom industrin. Kraftig giftig rökutveckling.
3. Dammbrott/översvämning/extremt väder. Skador på liv, egendom och miljö.
4. Skol- och turistbusstrafik. Många omkomna och skadade.
5. Förorening av vattenskyddsområden. Skador på egendom och miljö.
6. Brand i publika samlingslokaler. Skador på liv, egendom och miljö.

Olyckor som leder till räddningsinsats, vardagsolyckor

Då riskerna i ett modernt samhälle över tid förändras, måste en kontinuerlig bedömning av aktuella risker pågå, så att den olycksförebyggande och skadeavhjälpande verksamheten förändras i takt med samhällets utveckling.

7. Trafikolyckor. Inom Smedjebackens kommun går Riksväg 66 (Rv66) mellan Fagersta - Ludvika. Vägen är väl trafikerad med personbilar och tunga fordon. Årligen transporteras relativt stora mängder farligt gods genom kommunen. Längs Rv66 finns ett vattenskyddsområde och en trafikolycka med farligt gods skulle kunna medföra avsevärda konsekvenser för Fagerstas dricksvattenförsörjning. De flesta trafikolyckorna sker utmed Rv66. Inom några år startar utbyggnad av Rv66 till 2+1-väg, vilket bör minska risken för mötesolyckor. Ca 22 trafikolyckor totalt per år har skett de senaste 5 åren. 2 personer har omkommit.
8. Brand i byggnad. Ca 15st per år. 1 person har omkommit.
9. Brand ej i byggnad. Tex skog och mark, container, fordon mm. Ca 25st per år. Ingen omkommen.
10. Drunkning/tillbud. Ca 1st per år. 1 person har omkommit. Där kan en sjukdom varit orsaken.

Samtliga olyckskategorier är lite högre än riket räknat per 1000 invånare

5 Trolig	SANNOLIKHET	1	2	3	4	5	Mycket hög risk		
		1	2	8,9,10	7	5		Hög risk	
		3	2,4	3	2,4	1,6			Normal risk
		2	1,6	5	5	Låg risk			
		1	5	5	5				
		KONSEKVENSNIVÅ							
		1 Mycket begränsade	2 Begränsade	3 Allvarliga	4 Mycket allvarliga	5 Katastrofala			

Sannolikhet

1. Mycket osannolik
2. Osannolik
3. Sällsynt
4. Möjlig
5. Trolig

Frekvens

- Mindre än en gång per 1000 år
- En gång per 100–1000 år
- En gång per 10–100 år
- En gång per 1–10 år
- Mer än en gång per år

Konsekvens egendom

1. Mycket begränsade
2. Begränsade
3. Allvarliga
4. Mycket allvarliga
5. Katastrofala

Människors liv och hälsa

- Övergående lindriga besvär
- Enstaka skadade, varaktiga obehag
- Enstaka svårt skadade, svåra obehag
- Enstaka dödsfall, flera svårt skadade
- Flera dödsfall, 10-tals svårt skadade

Skadekostnad

- <0,1 MSEK
- 0,1–1 MSEK
- 1–5 MSEK
- 5–20 MSEK
- >20 MSEK

Övriga risker som finns i kommunen

	Het zon	Varm zon	Konsekvens
SMEDJEBACKEN	i	i meter	
	meter		
Granngården, gödningsmedel, gasol	50	100	Brand/miljö
Hagge såg, tryckimpregnering	10	50	Miljö
Hamnmacken, drivmedel	50	100	Brand/miljö
XL Bygg, gasol, Acetylen	100	300	Brand/miljö
Maserfrakt, drivmedel	50	100	Brand/miljö
Morgårdshammar, kraftstation			Dammbrott
WBAB bylandet, avloppsverk, metan	100	300	Explosion/brand
SEAB, Fjärrvärmeanläggning			Miljö
Smedjebackens kraftstation			Dammbrott
Smedjebackens rangerbangård	500	1000	Explosion/brand/miljö
Macken i Sme ´backen, drivmedel	50	100	Brand/miljö
OKQ8, drivmedel, gasol	50	100	Brand/miljö
Din-X, drivmedel	50	100	Brand/miljö
Riksväg/länsväg			Liv/miljö
Järnvägen			Liv/miljö
MV USAB, Morgårdshammar, södra	10	50	Brand/miljö
Ragn-Sells,	50	100	Brand/miljö
Ovakohallen, ammoniac	10	50	Giftigt
Ovako, Hagen gasol	300	1000	Explosion/brand/liv
Ovako, industriområde	100	500	Expl. /brand/miljö/liv
SÖDERBÄRKE			
Fjärrvärmeanläggning	10	50	Brand
Q-Star, drivmedel	50	100	Brand/miljö
TopCell, gasol	300	1000	Explosion/brand/liv
Flygbränsletank helikopterplatta	50	100	Brand/miljö

Riskhanteringsarbete

Kommunen ska aktivt bedriva arbete som syftar till att minska risker i samhället. Arbetet drivs av trygghetschefen som ordförande, representanter från tekniska kontoret, kommunala bolagen, miljö o bygg och räddningstjänsten.

Tillsammans hanterar man tekniska åtgärder som ska minska risken för olyckor, samt årligen genomföra utvändiga säkerhetsbesiktningar kring kommunala byggnader.

Sevesolagen

Sevesolagen som den ofta kallas heter egentligen ”Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor” (SFS 1999:381). Sevesolagen är en del av implementeringen av Seveso III direktivet i svensk lagstiftning. I kommunen finns för närvarande 2st företag som är klassade enligt Sevesolagstiftningen. Ett företag enligt den högre kravnivån (Ovako Bar AB) och en anläggning enligt den lägre kravnivån (Swerock AB). Räddningstjänsten medverkar som remissinstans i granskandet av Sevesoföretagets säkerhetsrapport samt deltar i de tillsyner som Länsstyrelsen utför. Räddningstjänsten reviderar, med tre års intervall, kommunens plan för räddningsinsats och planerar, genomför och följer upp övningar på Ovako Bar AB.

Vattentäkter inom Smedjebackens kommun

Inom kommunen finns vattentäkter där utsläpp av miljöfarliga ämnen kan medföra allvarliga skador. Trafiken på närliggande vägar utgör den största riskbilden.

4.2 Brand i byggnad

Analys på alla kategorier brand i byggnad är 20 år tillbaka.

Dödsbränder

3 kvinnor och 1 man har omkommit i brand i byggnad.

Brand i bostad

Villabränderna har minskat till ca 5st /år och topparna är kapade. Orsaken kan var att allt fler avvecklar ved- och oljepannan och installerar alternativa värmekällor istället. Allt fler har brandvarnare eller brand- och inbrottslarm kopplat till larmcentral.

Bränder i fritidshus och flerbostadshus ligger på ca 1st/år och typ.

Brand i vårdmiljö

Inträffar ca 1,2st/år

Brand i skola eller förskola

Inträffar ca 0,5st/år

Brand i övriga allmänna verksamheter (utom skola, förskola och vård)

Inträffar ca 1st/år

Brand i industri

Har inträffat 3,5st /år, men trenden är minskande, 2st/år senaste 5 åren.

4.3 Brand utomhus

Analys på alla kategorier brand utomhus är 20 år tillbaka.

Brand i skog eller mark

Eldning av gammalt gräs och åsknedslag är ofta orsaken. Det har inte lett till några storbränder, förutom 2005. Knappt 10st inträffar per år

Brand i fordon

Inträffar ca 5st/år

4.4 Trafikolycka

Trafikolycka, personbil

Kurvan följer tyvärr den nationella trenden till ökande antal trafikolyckor. Men i en del larm är det inte behov av räddningstjänst, inte ens sanering av vägbanan, det är mer ett bärgningsuppdrag.

Trafikolycka tunga fordon

Inträffar ca 2st/år

Spårtrafikolycka

Inträffar ca 0,2st/år

4.5 Olyckor med farliga ämnen

Inträffar ca 5st/år. De flesta är incidenter utan omkomna och vissa utan åtgärd.

4.6 Naturolycka

Översvämning

Över tid fyra mindre enstaka händelser. Idag är vattenregleringsföretagen och dammägare tidigt med och justerar flödet för att minska risken för översvämningar och dammbrott. SMHI har högre kvalitet på sina prognoser och varningar som också hjälper till.

Skyfall

Smedjebackens kommun har klarat sig från massiva skyfall. SMHI har 2023 gjort en skyfallskartering över centrala Smedjebacken

Ras eller skred

3 gånger på 20 år varav 2 av dem senaste var träd över väg och en vägtrumma som kollapsat.

2017 karterades en sträcka utmed Kolbäcksån i centrala Smedjebacken. Det är mycket osannolikt att förhållandena ska uppkomma att ett skred kan inträffa.

4.7 Drunkning

Inträffar ca 1,5st/år. Under 20 år har 3st omkommit.

5 Värdering

5.1 Övergripande

Det finns inga tydliga tendenser att antalet räddningshändelser vare sig ökar eller minskar under tidsperioden för riskanalysen. Riskerna bedöms ligga inom acceptabla nivåer.

5.2 Brand i byggnad

Det antas att antalet bränder i byggnader framöver även kommer uppgå till liknande nivåer. De flesta bränderna i byggnader inträffar i bostäder.

I ett samhälle där fler äldre personer bor kvar i eget boende ökar behovet av individanpassat brandskydd.

Antalet bränder i fordon antas komma att öka, på grund av ökat antal fordon.

Det är viktigt att räddningstjänsten arbetar aktivt med förebyggande åtgärder tillsammans med bostadsbolag och kommuninnevånarna samt har god operativ förmåga att hantera olika typer av bostadsbränder.

5.3 Brand utomhus

Det kan tänkas att antalet skogsbränder ökar framöver. Värmeböljor bedöms bli vanligare och längre i takt med att klimatet förändras, vilket ökar risken för inträffade skogsbränder och omfattningen av dessa. Gräsbrand i närhet till bebyggelse bör kunna minska om förståelsen för riskerna ökar.

5.4 Trafikolyckor

Den vanligaste typen av olycka som föranleder räddningsinsats är trafikolyckor som också är den olyckstyp som föranleder flesta personskador. Antalet trafikolyckor har ökat under de senaste åren.

Det antas att mängden trafikolyckor kommer öka framöver.

Det antas att flera olika drivmedel kommer introduceras som innebär att räddningstjänsten behöver följa utvecklingen och förstå riskerna med olika drivmedel.

5.5 Olyckor med farliga ämnen

Leder för transport av farligt gods på både bil och järnväg passerar genom kommunen vilket resulterar i risker för olyckor med kemikalier med andra farliga egenskaper, exempelvis explosiva varor eller giftiga gaser.

5.6 Naturolyckor

Stormar och översvämning har hänt, men med långt intervall, men med extremväder som blir vanligare ökar risken.

Vid översvämningar ställer samhället stor tilltro på räddningstjänstens förmåga att hjälpa. Räddningstjänsten behöver vid dessa tillfällen samverka med övriga samhället för att få så stor effekt på hjälpinsatserna som möjligt.

5.7 Drunkning

Det antas att räddningstjänsten även framöver kommer larmas om drunkning i ungefär samma omfattning som tidigare. Lyckligtvis är det sällan skarpa händelser.

5.8 Framtida utveckling

I framtiden kan olyckorna bli större och mer komplexa till följd av klimatförändringar och ett mer sårbart samhälle. Enskilda olyckor kan få omfattande konsekvenser för samhället.

Ny teknik kan leda till en förändrad riskbild, nya risker som batterier och kemikalier. Räddningstjänsten behöver följa utvecklingen av ny teknologi för att kunna hantera nya eller förändrade risker och kunna nyttja ny utrustning och nya insatsmetoder.

Personalförsörjningen av deltidbrandmän har under de senaste decennierna utvecklats till ett av svensk räddningstjänsts största problem.

Förändring av demografin och invånarantal i kommunen kan komma att påverka skatteintäkternas storlek. Kommunens ekonomi och service till medborgarna kan förändras.

Räddningstjänsten som kommunal verksamhet kommer utifrån förändrade risker i samhället och kommunernas respektive utveckling behöva bibehålla och i vissa fall få utökat ekonomiska medel för att kunna bibehålla skäligt skydd för kommuninvånaren samt möta morgondagens risker och olyckor.

6 Mål

6.1 Nationella mål enl. LSO 2003:778

- Syftar till att ge människors liv och egendom ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.
- Räddningstjänsten ska planeras och organiseras för snabba och effektiva insatser.

6.2 Kommunövergripande mål

- Minska olycksrisker och antalet olyckor.
- Skapa ett säkert och tryggt samhälle.
- Identifiera och begränsa riskfaktorer, främja skyddsfaktorer.

6.3 Inriktningsmål

- Skapa ett säkert och tryggt samhälle, förebygga skador och störningar.
- Förhindra eller minimera risker genom förebyggande insatser.

6.4 Verksamhetsmål

- Beredskapsstyrkan ska kunna göra livräddande insatser och begränsa skador vid händelser.
- Samverka med grannkommuner och enheter i kommunen för att effektivt begränsa skador.
- Minska responstider

6.5 Säkerhets- och prestationsmål

- Minska antal bränder och öka medborgarnas kunskap om brandsäkerhet.
- Öka trafiksäkerheten och vattensäkerheten.
- Minska konsekvenserna av naturrelaterade händelser.
- Minska mänskligt lidande vid olyckor och förbättra responstid för räddningstjänsten.
- Upprätta och revidera insatsplaner för tung industri och farlig verksamhet.

7 Förebyggande – förmåga och verksamhet

Smedjebacken ska vara en trygg kommun att leva och vistas i. Antalet olyckor i kommunen ska minskas och följderna av inträffade olyckor minimeras. Kommunen ska underlätta för den enskilde att själv ta ansvar för att förebygga olyckor och ohälsa. För att nå målen har kommunen beslutat att arbeta inom följande områden:

- Brandskydd
- Trafiksäkerhet
- Brottsförebyggande
- Krishantering
- Fallolyckor
- Folkhälsa
- Vattensäkerhet

7.1 Tillsyn enligt LSO och LBE, tillstånd enligt LBE

Tillsyn enligt LSO och LBE (Lagen om brandfarliga och explosiva varor 2010:1011) ska genomföras av räddningstjänsten enligt särskild tillsynsplan. Särskild vikt läggs vid objekt med publik verksamhet, samt objekt med verksamhet där konsekvenserna av olyckor kan bli allvarliga. Tillsynen ska säkerställa ett skäligt brandskydd enligt LSO och rätt hantering och förvaring av brandfarliga och explosiva varor enligt LBE.

Tillstånd enligt LBE utfärdas av Räddningstjänsten. Kommunens olycksförebyggande verksamhet utförs av personal som ska lägga ha "Tillsyn A" eller motsvarande.

7.2 Stöd till den enskilde

Elever i grundskola ska årligen nås av brandskyddsinformation. För spridning av brandskyddsinformation används bland annat kommunens hemsida och sociala medier, informationskampanjer samt aktivt samarbete med media. Flammy upp i rök

Räddningstjänsten utbildar anställda i kommunkoncernen i rollerna ansvariga och kontrollanter för SBA-arbetet. Merparten av medarbetarna får grundläggande

brandskyddsutbildning, där de lär sig identifiera brandrisker, hur de ska agera vid en brand och hantera handbrandsläckare och brandfilt. Vi erbjuder även HLR-utbildning till medarbetarna.

Vi har öppet hus på brandstationen för allmänheten minst 2 gånger per år. Vi informerar i andra evenemang för allmänheten som till exempel mässor, träffar i bystugor med kommuninformation, med mera

Vi får frågor från enskilda på telefon och e-post, som vi hjälper direkt eller hänvisar till lämplig instans. På kommunens sociala medier kan de också få svar och råd på sina frågor.

7.3 Rengöring och brandskyddskontroll

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll av anordningar såsom eldstäder och imkanaler är en viktig del i det förebyggande arbetet.

Kommunen ska ansvara för att rengöring (sotning) sker enligt 3 kap 4 § i LSO.

Rengöring av eldstäder och rökkanaler samt brandskyddskontroller utförs på entreprenad.

Brandskyddskontroll utförs av lägst skorstensfejartekniker eller motsvarande.

För frågor rörande rengöring, frister samt brandskyddskontroll ansvarar Kommunstyrelsen. Handläggning av ärenden angående rengöring i egen regi, s.k. "egensotning" sker efter skriftlig ansökan från den enskilde fastighetsägaren

7.4 Kommunens olycksförebyggande verksamhet

Kommunens olycksförebyggande verksamhet ska främja människors förmåga att skydda sig själva och andra, samt egendom och miljö.

- Badplatser och andra områden nära sjöar och vattendrag, där ett större antal personer regelbundet vistas, ska vara försedda med livräddningsutrustning.
- Rutiner för tillfällig övernattning i kommunala lokaler fastställs av räddningstjänsten.
- Kommunen kan utfärda eldningsförbud.

Den enskildes ansvar

I LSO står "Den som upptäcker eller på annat sätt får kännedom om en brand eller om en olycka som innebär fara för någons liv eller allvarlig risk för någons hälsa eller för miljön skall, om det är möjligt, varna dem som är i fara och vid behov tillkalla hjälp. Detsamma gäller den som får kännedom om att det föreligger en överhängande fara för en brand eller en sådan olycka."

Av lagen framgår även att ägare/nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar har ett stort och tydligt ansvar för skydd och säkerhet inte minst vid farlig verksamhet. Den enskilde åläggs dels att hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand, dels för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Skyldigheterna anges i 2 kap. LSO.

Kommunens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för räddningstjänstens skadeavhjälpande verksamhet och att följa upp kommunens arbete enligt LSO.

Kommunstyrelsen ansvarar för tillsyn enligt LSO, tillsyns- och tillståndsfrågor enligt LBE samt kommunens sotningsärenden.

Räddningstjänsten ansvarar för informationsinsatser till allmänheten, i form av exempelvis brandkunskap och hembesök, elevutbildning såsom Flammy och Upp i rök.

Tekniska avdelningen ansvarar för livräddningsutrustningen och tillsynen av kommunala badplatser.

Statens ansvar

Lagen om skydd mot olyckor fastställer följande som statlig räddningstjänst.

- Fjällräddningstjänst
- Sjöräddningstjänst
- Flygräddningstjänst
- Efterforskning av försvunna personer i andra fall
- Miljöräddningstjänst till sjöss
- Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen och sanering efter sådana utsläpp från en kärnteknisk anläggning.

All annan räddningstjänst är kommunal.

Smedjebackens räddningstjänst samverkar med Civo/Länsstyrelsen vid större geografiska och resurskrävande händelser då Civo/Länsstyrelsen tar över som räddningsledare eller vid utsläpp och sanering av radioaktiva ämnen.

Samverkan med Polisen kan ske vid efterforskning av försvunna personer i andra fall än fjäll-, sjö- och flygräddningstjänst. Dessa tre fall är inte aktuella i kommunen, såvida inte en flygplanolycka inträffar i kommunen.

8 Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

8.1 Övergripande beskrivning

Den olycksavhjälpande verksamheten ska ha personal, utrustning och kunskap för att kunna genomföra räddningsinsats inom ramen för LSO.

Den skadeavhjälpande verksamheten ska genom samverkan/avtal med angränsande kommuner och organisationer bedrivas och organiseras så att uthållighet uppnås.

Tillgång till egna resurser

Arbetsuppgift	Med egen personal	I samverkan med annan räddningstjänst
Utvändig släckning av byggnad	X	
Utvändig livräddning från byggnad upp till 32 m	X	
Utvändig släckning av byggnad upp till 32 m	X	
Livräddning med rökdykare i byggnad med normal risknivå	X	
Samtidig utvändig släckning och livräddning i byggnad med normal risknivå	X	
Skogsbrand i mindre omfattning	X	
Losstagnning av skadade vid trafik- eller tågolycka eller annat nödläge	X	
Första omhändertagandet av skadad.	X	
Indikering av miljö- och hälsofarliga ämnen samt radioaktivt ämne	X	
Ytvattenlivräddning med båt.	X	
Länspumpning av enstaka byggnader och oljeskadebekämpning i mindre omfattning	X	
Transport av skadade enl. Hälso- och sjukvårdslagen i terräng enligt avtal med Region Dalarna	X	
Ledning och samordning av flera samtidigt pågående mindre räddningsinsatser. Stabsverksamhet.		X
Ledning och samordning av större räddningsinsatser. Stabsverksamhet		X
Livräddning och släckning med minst 2 rökdykargrupper		X
Livräddning med rökdykare, "hög risknivå".		X
Släckning vid utflöde av större mängd brandfarlig vätska		X
Kemdykarinsats Nivå 2 och Skyddsklass 3		X
Vattendykarinsats		X

Förmågan ska särskilt anpassas efter de mest förekommande händelserna i kommunen, nämligen brand i byggnad, brand utomhus och trafikolycka. För att utföra räddningsinsatser finns släck-/räddningsenheter, höjdenhet, tankenhet, och specialenheter.

Kommunens räddningstjänst ska ha förmåga att genomföra räddningsinsatser med egen personal eller i samverkan med andra räddningstjänster. Vi ska ha utbildad brandpersonal som ständigt finns i beredskap så att första brandbil kan lämna brandstationen inom 5 minuter. Räddningsstyrkan består av 1 styrkeledare samt 5 brandmän.

För att minska responstiden, och göra en första tidig initial insats och ytterst rädda liv, ska FIP – Första insatsperson införas. Funktionen bemannas av en person från räddningsstyrkan. Som komplement till det har Räddningstjänsten som mål att införa CIP - Civil insatsperson tillsammans med Brandskyddsföreningen.

I organisationen finns på heltid Räddningschef, Brandinspektör samt en handläggare.

Vid händelser som kräver mer resurser eller specialkompetenser begär RL dessa från LB (Larm Befäl, se avsnitt 8.3). LB kan själv ta dessa beslut och informerar det till RL.

Kompetens

I kommunen ska finnas räddningschef som ska lägst ha ledningskurs ”Insatsledare” och ”Tillsyn B” eller motsvarande äldre utbildning.

Styrkeledare ska ha lägst ledningskurs ”Styrkeledare” eller motsvarande. För att vara räddningsledare krävs dessutom delegation från räddningschefen.

Brandmän ska ha genomgått MSB:s utbildning ”Grib” eller motsvarande äldre utbildningar.

Utbildning och övning

Internutbildningen för personal i utryckningstjänst ska minst ha den omfattning som anges:

• Styrkeledare samt brandmän	50 tim/år	Allmän räddningstjänstutbildning
• Samtlig personal	6 tim/år	Sjukvård
• Styrkeledare (L1)	16 tim/år	Räddningsledning, samverkan

RDM ombesörjer övning och utbildning av Insatsledare och högre befäl för att säkerställa att befäl i respektive nivå har rätt kompetens.

Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner

Smedjebackens kommun har tecknat avtal om Räddningstjänstsamverkan över kommungränser med samtliga kommuner i Dalarna. Syftet med avtalet är att utan hinder av kommungränser, på snabbaste och effektivaste sätt, kunna biträda varandra vid insatser för kommunal räddningstjänst inom de geografiska områden som avses framgå av Metria framtagen täckningskarta. Dessutom har kommunen tecknat separata avtal gällande ömsesidig gränslös samverkan med räddningstjänster som gränsar till vår kommun.

Avtalet innebär att den räddningsstation som har den snabbaste insatstiden till skadeplatsen alltid blir larmad först oavsett var olyckan har inträffat.

Räddningstjänster som vi har avtal med är:

- Räddningstjänsten DalaMitt
- Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund
- Räddningstjänsten Skinnskatteberg
- Nerikes Brandkår

VB och VRC i RiS systemledning (se avsnitt 8.3) har delegation att besluta om vilka uppdrag Smedjebackens räddningstjänst ska larmas ut på. De ska även se till att beredskapen i kommunen upprätthålls antingen genom omfördelning av RiS styrkor eller kalla in ytterligare RIB i Smedjebacken.

Brandvattenförsörjning

Inom tätorterna i kommun: Smedjebacken-, Söderbärke-, Vad- samt Harnäs-området ska det finnas brandposter anslutna till kommunens vattenledningsnät. Brandpostnätet ska uppfylla kraven enligt Svenska vatten- och avloppsföreningens anvisningar, till exempel plombering av brandposten.

Tekniska avdelningen ansvarar för underhåll, provning, kontroll samt märkning av brandposterna i kommunen. Där brandpostnätet inte är utbyggt ska räddningstjänsten ha tillgång till vattentransport via egen tankbil eller med hjälp från andra räddningstjänster.

Insatstider

Insatstiden är tiden från det att beredskapsstyrka larmas, till dess styrkan påbörjar räddnings- och/eller släckningsarbetet på händelseplatsen. Beräkningar på körtider inom kommunen är framtagna, se Bilaga C

Utlarmning/Samband

SOS Alarm AB utför utlarmning av räddningstjänsten enligt avtal. Efter mottagning av inkommande 112-samtal verkställs larmet. På brandstationen finns utlarmnings-utrustning som aktiveras av SOS Alarm. Utrustningen har två av varandra oberoende larmvägar. Larmet skickas till personalen primärt via personsökare och som komplement får vakthavande grupp larmet via Daedalos Respons-app.

Som sambandssystem vid samverkan med andra myndigheter används det nationella lednings- och sambandssystemet RAKEL.

Varning och information till allmänheten

Varning till allmänheten kan ske med VMA (Viktigt meddelande till allmänheten) via radio P4, SVT, VMA-anläggning i Smedjebacken (signal och tal) och sociala medier. SOS Alarm kan skicka ut talade meddelanden och SMS till telefoner inom ett geografiskt område

Information till allmänheten sker kontinuerligt på kommunens webbplats. För att nå dem med någon form av funktionsnedsättning finns det möjlighet till funktionen "Talande Webb" som ett hjälpmedel. För att nå personer med annan etnisk bakgrund finns möjlighet till "Google translate" via hemsidan. Integrationsenheten i kommunen kan hjälpa till att förmedla information till invånare med invandrabakgrund samt vid behov tolk via språktolknämnden.

När en extraordinär händelse inträffar i kommunen ska kommunens webbplats uppdateras med aktuell information om händelsen. Informationen finns även vid kommunens förutbestämda informationsplatser.

VMA beslutas av Räddningschef eller Räddningsledare och kan från 2024 delegeras till andra funktioner i kommunen.

Allmänhetens möjlighet att larma

Det ska finnas möjlighet för allmänheten att larma räddningstjänsten via en larmknapp som är placerad i ett skåp på utsidan av brandstationen.

Vid avbrott eller störningar i det allmänna telenätet ska larm till SOS kunna ske från brandstationen och/eller utposterad personal vid kommunens informationsplatser.

8.2 Beskrivning per olyckstyp

Brand i byggnad

Uppgift: Rädda liv, släcka brand, begränsa skador.

Åtgärder: Utrymning, släckning in- och utvändigt, skydda omkringliggande byggnader.

Personalens kunskaper: Släckning, rökdykning, hantering av släckvatten.

Brand utomhus

Uppgift: Rädda liv, begränsa brand, skydda miljö.

Åtgärder: Släcka startobjekt, utrymma personer och djur, förhindra brandspridning.

Personalens kunskaper: Släckning, livräddning, hantering av släckvatten.

Trafikolycka

Uppgift: Rädda liv, förhindra följdolyckor, skydda miljön.

Åtgärder: Säkra olycksplats, livräddning, samarbete med andra aktörer.

Personalens kunskaper: Släckning, losstagnning, upprätta säkerhetszoner.

Olycka med farliga ämnen

Uppgift: Rädda liv, stoppa utsläpp, minimera skador.

Åtgärder: Säkra olycksplats, livräddning, stoppa spridning av ämnen.

Personalens kunskaper: Kemdykning, personsanering, säkerhetszoner.

Naturolycka

Uppgift: Rädda liv, evakuera, minimera skador.

Åtgärder: Livräddning, samarbete, terrängtransport.

Personalens kunskaper: Terrängkörning, livräddning, säkerhetszoner.

Drunkning

Uppgift: Livräddning.

Åtgärder: Livräddning, samarbete, vatten- och terrängtransport.

Personalens kunskaper: Navigera och köra räddningsbåt, ytlivräddning, fridykning.

8.3 Ledning i räddningstjänsten

Smedjebackens kommun har avtal med Räddning i Samverkan, RiS, om gemensam systemledning. Det innehåller alla ledningsnivåerna utom Insatsledare (IL) som är avtalat med Räddningstjänsten Dalamitt.

Systemledningens bemanning

- Insatsledare (IL) har beredskap i hemmet och larmas enligt larmplan eller på begäran. Svarar på Raket/telefon inom 90 sek.
- Regional Insatsledare (RIL) är i tjänst dagtid på brandstationen i Gävle. Svarar på Raket/telefon inom 90 sek när LB/VB bedömer att behov finns.
- Larmbefäl (LB) är i tjänst 24/7 på SOS Alarm i Falun och aktiveras av SOS under larmsamtalet, där LB också har medlyssning och bistår larmoperatör.
- Vakthavande befäl (VB) är i tjänst 24/7 på SOS Alarm i Falun och aktiveras av LB om behov finns vid högre larmbelastning och stödjer Räddningsledare (RL) under och efter insats med strategiska och normativa åtgärder.
- Vakthavande Räddningschef (VRC) är i tjänst dagtid och har beredskap i hemmet övrig tid. Svarar på Raket/telefon inom 90 sek.

Övergripande ledning, VB, LB och VRC

Ansvarar för den samlade utryckningsverksamheten i RiS. Här ligger att ha överblick över samtliga pågående insatser och framförhållning och beredskap för eventuella kommande insatser. Ansvarer att systemet ”RiS” har förmåga att hantera alla aktuella händelser. Fördelning av RiS och Smedjebackens resurser till Insatsledningens behov hanteras av systemledningen.

- Beslutar om beredskapen (inom de ramar som räddningschefen har beslutat.)
- Överblick över det samlade hjälpbehovet och riskbilden.
- Stödjer Insatsledningen med resurstilldelning.

Ska alltid eftersträva att arbeta i en längre tidsaxel än Insatsledningen.

Insatsledning, IL

Ansvarar för att leda en insats och för att hjälpbehovet inom en händelse tillgodoses. I RiS ligger normalt räddningsledarskapet på denna ledningsnivå.

- Beslutar om den enskilda insatsens mål och taktiska genomförande.
- Beslutar om och fördelar arbetsuppgifter.
- Samordnar den enskilda insatsens genomförande.
- Rapporterar till SOS Alarm och samverkar med systemledning.
- Begäran av resurser sker via systemledning.

Ska alltid eftersträva att arbeta i en längre tidsaxel än Uppgiftsledningen.

Uppgiftsledning, SL

Ansvarar för att leda och genomföra enskilda, tilldelade arbetsuppgifter och för att delar av det totala hjälpbehovet tillgodoses. Exempel på detta är en sektorchef vid en större insats.

- Rapporterar till Insatsledningen.

Ledningsstöd

Ett ledningsstöd utgör stöd till någon av ledningsnivåerna. Utgörs ibland av en enskild person, ibland av en stab.

- Kan till exempel arbeta med analys, planering, mediahantering, uppföljning av beslut och effekt.

Kan också ge mer ”direkt” hjälp så som till exempel samband, plottning, dokumentation, etcetera

8.4 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

Vid vissa samtidiga eller omfattande händelser är Smedjebackens resurser inte tillräckliga. RiS övergripande ledning har då mandat och förmåga att genom förstärkningslarm anpassa förmågorna utifrån behoven att kunna hantera vissa typer av händelser.

Större olyckor kräver förmåga till samverkan och ledning av räddningsinsatser. Genom att använda RiS totala förmågor och resurser genom samverkan med andra kommuner, myndigheter och organisationer finns en förmåga och uthållighet att klara av både större olyckor och flera olyckor som hanteras samtidigt. Samverkan ger också möjlighet till en större uthållighet vid långvariga insatser.

Samtidiga räddningsinsatser

Inom kommunens geografiska område inträffar samtidiga larm till räddningstjänstuppdrag eller annat uppdrag, 0–2 ggr/år. Om fler larm inkommer larmas resurser från närmast angränsande station.

Olyckor som kräver nationella och internationella resurser

Olyckor med katastrofala följder inträffar mycket sällan men har så stora konsekvenser att samhället måste ha en viss förmåga. Vid denna typ av olyckor kan även nationella och internationella resurser krävas.

Med införandet av CIVO (Civilförvarsområde), sker det en omstrukturering av ansvaret för civilförvars- och räddningsinsatser. CIVO är tänkt att samordna och stärka räddningsinsatser på en större regional eller nationell nivå, vilket kan innebära en mer centraliserad ledning och resurshantering i större kriser eller katastrofsituationer.

I detta nya system kommer Länsstyrelsen att spela en viktig roll, men dess funktion kan förändras. Länsstyrelsen kan komma att fungera som en länk mellan kommunerna och CIVO, och bidra med sin regionala kunskap och erfarenhet. Detta kan innebära att länsstyrelsen arbetar med att koordinera information, resurser och stöd mellan kommunerna och CIVO, samt att se till att riktlinjer och beslut från CIVO implementeras effektivt på den lokala och regionala nivån.

Länsstyrelsen kan även ha en viktig roll i att övervaka och utvärdera räddningstjänstens beredskap och insatser på den regionala nivån, samt att arbeta proaktivt med risk- och sårbarhetsanalyser för att förbereda för och förebygga framtida kriser.

Vid omfattande eller speciella olyckor finns även ett antal nationella resurser vilka ger räddningstjänsten tillgång till ytterligare förstärkningsresurser. Förstärkningsresurserna samordnas av MSB och finns strategiskt placerade över landet.

8.5 Räddningstjänst under höjd beredskap

Totalförsvaret regleras i Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap. Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar. Det civila försvaret skall värna civilbefolkningen, säkerställa viktiga samhällsfunktioner och bidra till Försvarmaktens förmåga. Kommunal räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB) ingår i det civila försvaret.

Kommunkoncernen genomför utbildning, övning och andra nödvändiga förberedelser för ökad förmåga i civilförsvaret. Utöver normala fredstida uppgifter ska räddningstjänsten även anpassas att ansvara för:

- utmärkning och röjning av farliga områden
- indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel
- lokalisering av instängda personer samt utföra räddningsinsats i rasområden, skyddsrum mm. Detta görs till exempel tillsammans med räddningshundgrupper
- deltagande i åtgärder för första hjälpen och transport av skadade samt allmänt befolkningsskydd.

Enligt LSO 8 kap. 4§ kan dessutom personal inom räddningstjänsten tas i anspråk för uppgifter som inte berör den egna kommunen.

Organisationen vid höjd beredskap bygger på den fredstida organisationen och dess ansvarsområden. Utifrån planeringsinriktningar från centrala myndigheter inriktas planeringsarbetet på att säkerställa förmåga och uthållighet är centralt både vid krissituationer i fredstid och vid höjd beredskap. Arbetet med den fredliga krishanteringen är därmed en viktig och grundläggande del av de beredskapsförberedelser som behövs för höjd beredskap. Planeringen omfattar arbete med krigsorganisation, kompetenshöjande åtgärder samt säkerhetsskydd.

9 Uppföljning, utvärdering och lärande

9.1 Uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten

Kommunen ska genom egenkontroll följa upp och utvärdera den egna verksamheten. Smedjebackens kommun gör detta genom ett internkontrollreglemente fastställt av kommunfullmäktige. Begreppet internkontroll innebär att man på ett strukturerat sätt håller ordning på sin verksamhet. Kontroll sker årligen av ett antal utvalda rutiner.

Kommunens revisorer gör årligen stickprovskontroller av dokumentationen. Räddningstjänstens verksamhetssystem Daedalos, samt skrivna instruktioner används som underlag vid egenkontrollen.

Varje vecka vid beredskapsbyte träffas befälen för att reflektera över senaste insatserna, vad gäller förlopp, orsak och genomförande med rutiner, metoder och utrustning. Det leder ibland till ändrade rutiner och metoder, ny utrustning som snarast införs och övas av räddningsstyrkorna.

9.2 Undersökning av olycksförloppet

Räddningstjänsten i Smedjebacken ansvarar för att alla olyckor som föranlett räddningsinsats undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Det görs bland annat genom att samtliga räddningsinsatser registreras i ett händelserapporteringssystem och skickas till MSB.

Vid insatser som anses extra intressanta ur någon aspekt genomförs särskild olycksundersökning.

Dessa kan vara:

- Olyckor med dödsfall.
- Brand i byggnad. (VB i samverkan med RL bedömer).
- Trafikolycka med svåra personskador.
- Misstanke om anlagd brand.
- Insatser där egen personal skadas.
- När VB beslutar om undersökning.

Bilaga A: Dokumentförteckning

20 § Kommunen ska i bilaga till handlingsprogrammet ange en förteckning över relevanta avtal som kommunen träffat med anledning av det som kommunen beskriver i sitt handlingsprogram. De avtal som anges ska vara de som gäller vid tidpunkten för varje handlingsprogramms fastställande.

21 § Kommunen ska i bilaga till handlingsprogrammet ange till handlingsprogrammet närliggande, relevanta dokument och vem som har beslutat dessa och när. De dokument som anges ska vara de som gäller vid tidpunkten för varje handlingsprogramms fastställande.

RDM-avtal

RiS-avtal

Övriga RTJ Gränslös räddningstjänstssamverkan Dalarna, Skinnskatteberg, Nerike
Räddningstjänst.

IVPA

RVR

Kristöd och FRG

Bilaga B: Beskrivning av samråd

Samråd skickas till:

Räddningstjänsten DalaMitt

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Räddningstjänsten Skinnskatteberg

Nerike Brandkår

Region Dalarna

Länsstyrelsen Dalarna

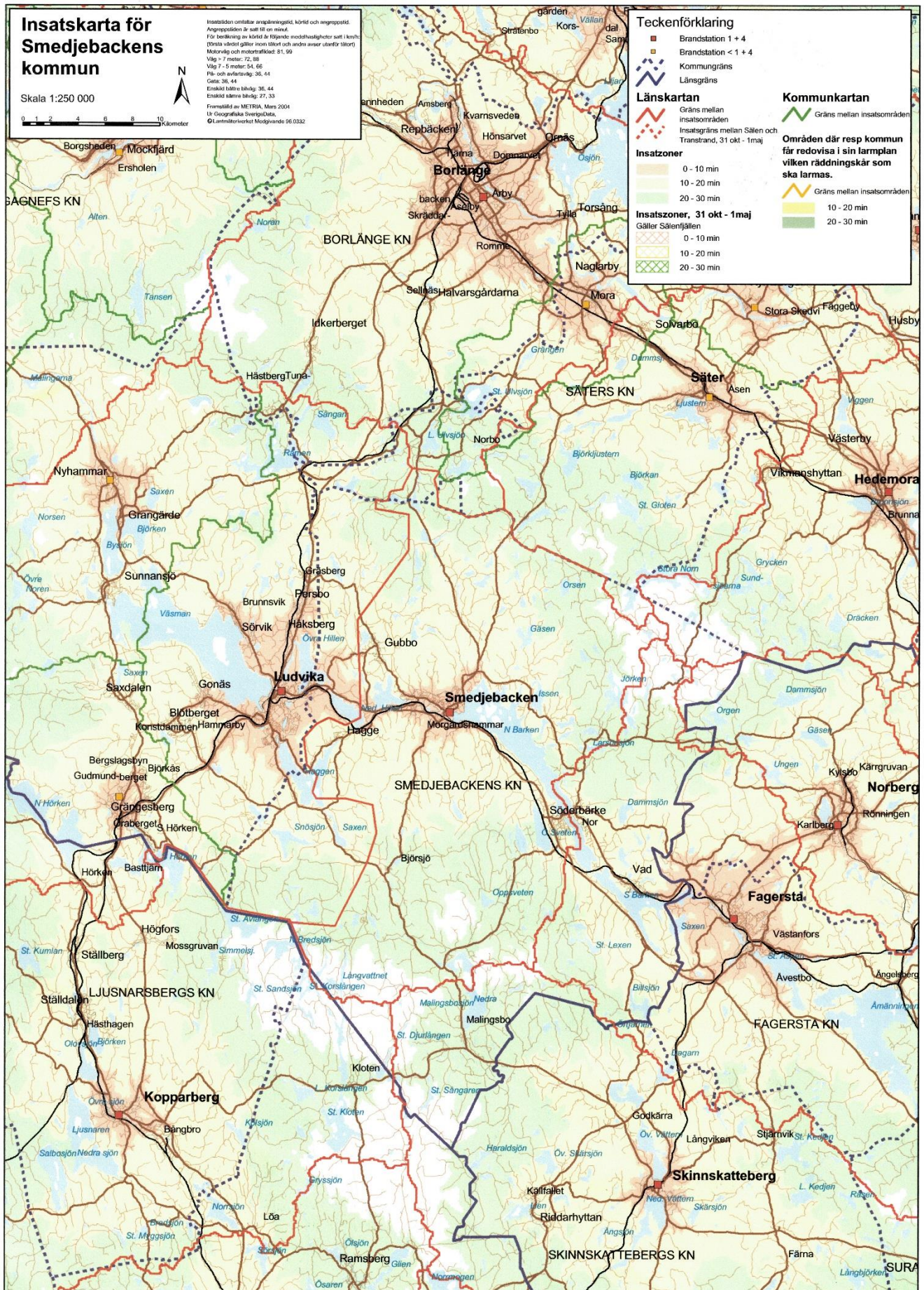
MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Kommunal Smedjebacken

Vision Smedjebacken

Brandmännens Riksförbund Smedjebacken

Bilaga C: Insatskarta för Smedjebackens kommun

§ 4

Dnr 2024/00010

Revidering av brandskyddspolicy för Smedjebackens kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Reviderad brandskyddspolicy antas.

Ärendebeskrivning

Översyn av brandskyddspolicy har genomförts.

Förslaget till ny policy har omformulerats, förkortats för att bli tydligare och mer lättöverskådlig. Särskilda SBA-rutiner har tagits fram och lyfts över till eget dokument, som beslutas av kommunchefen enligt gällande delegationsordning. Nya SBA-rutiner bifogas i ärendet.

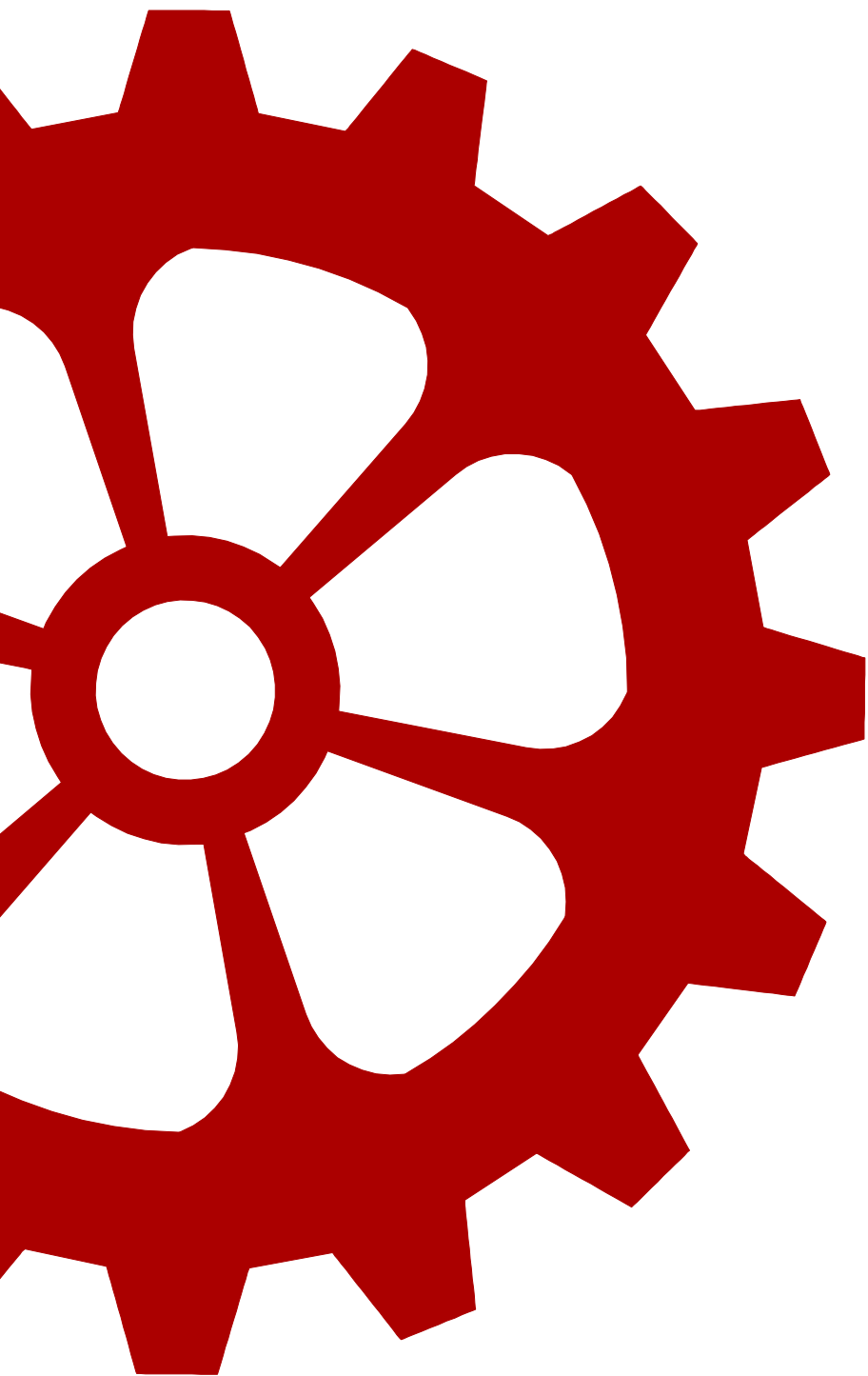
Beslutsunderlag

Räddningschefens tjänsteskrivelse

Brandskyddspolicy

SBA-rutiner

Arbetsutskott 2024-02-23 § 2

Brandskyddspolicy
SMEDJEBACKEN
Smedjebackens kommun

Brandskyddspolicy i Smedjebackens kommun

Brandskyddspolicyn för Smedjebackens kommun är en viljeinriktning och utgör den grundprincip som ska gälla för brandskyddet i samtliga kommunala verksamheter samt kommunala bolag.

Enligt LSO, lagen om skydd mot olyckor (2003:778) har den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där, det yttersta ansvaret för sitt brandskydd. Det innebär en skyldighet att i skälig omfattning hålla utrustning för livräddning vid brand och att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Syfte

Brandskyddspolicyn syftar till att kommunen på bästa sätt ska förebygga bränder och brandtillbud och om sådana ändå inträffar ska verksamheterna kunna hantera dessa så att minsta möjliga skada uppstår.

Mål

Kommunens övergripande målsättning

- Kommunens verksamheter och bolag ska bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete och det ska vara en naturlig del i det dagliga arbetet för alla anställda.
- Brandskyddsorganisation och brandskyddsregler ska finnas i alla verksamheter.
- Verksamhetsanpassade brandskyddsutbildningar ska genomföras.
- Anpassad brandskyddsdocumentation ska finnas för alla verksamheter.
- Kontroll- och uppföljningsrutiner för brandskyddet ska finnas i alla verksamheter.

Systematiskt brandskyddsarbete innebär ett organiserat och strukturerat arbetssätt för planering, utbildning, dokumentation, kontroll och uppföljning av brandskyddsarbetet i verksamheten.

Ansvar för Systematiskt brandskyddsarbete - SBA

Ansvar för SBA följer det normala verksamhetsansvaret på alla nivåer i kommunen. Förvaltningschef fastställer brandskyddsorganisation i respektive förvaltning bestående av brandskyddsansvariga och brandskyddskontrollanter.

Räddningschef samordnar och följer upp kommunens övergripande brandskyddsarbete och ansvarar för utbud av relevanta utbildningar.

Fastighetsägarens ansvar

Kommunens fastighetsförvaltning, dvs samhällsbyggnadsförvaltningen/tekniska avdelningen, ansvarar för de uppgifter som åligger fastighetsägaren när det gäller det systematiska brandskyddet i de fastigheter som kommunen äger och förvaltar. Kommunens bolag har motsvarande ansvar för de fastigheter som bolagen äger och förvaltar.

Rutin för Smedjebackens kommuns systematiska brandskyddsarbete, SBA

Brandskyddspolicyn för Smedjebackens kommun är en viljeinriktning och utgör den grundprincip som ska gälla för brandskyddet i samtliga kommunala verksamheter samt bolag.

Enligt LSO, lagen om skydd mot olyckor (2003:778) har den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där, det yttersta ansvaret för sitt brandskydd. Det innebär en skyldighet att i skäligen omfattning hålla utrustning för livräddning vid brand och att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Ansvaret för SBA följer det normala verksamhetsansvaret på alla nivåer i kommunen.

Fastighetsägarens ansvar

Kommunens fastighetsförvaltning, dvs samhällsbyggnadsförvaltningen/tekniska avdelningen, ansvarar för de uppgifter som åligger fastighetsägaren när det gäller det systematiska brandskyddet, som brandskyddstekniska installationer, i de fastigheter som kommunen äger och förvaltar. Kommunens bolag har motsvarande ansvar för de fastigheter som bolagen äger och förvaltar.

Brandskyddsorganisation för verksamhet

Verksamhetens organisation för SBA ska bestå av brandskyddsansvarig och brandskyddskontrollant. I de fall verksamheten hanterar brandfarlig vara ska ansvarig för detta utses.

Ansvarsfördelning för det systematiska brandskyddsarbetet i verksamheten

Räddningschef

Samordnar och följer upp kommunens övergripande brandskyddsarbete och ansvarar för utbud av relevanta utbildningar.

Förvaltningschef

- Ansvarar för övergripande SBA i respektive förvaltning

- Fastställer förvaltningens brandskyddsorganisation bestående av respektive verksamhetens brandskyddsansvariga och brandskyddskontrollanter
- Följer årligen upp förvaltningens SBA och lämnar årsrapport till kommunchef senast 28 februari efterföljande år.

Verksamhetens brandskyddsansvarig

- Ansvarar för att det SBA inom det egna verksamhetsområdet efterlevs och följs upp.
- Ansvarar för att ta fram anpassade verksamhetsrutiner för brandskyddsarbetet utifrån verksamhetens behov, särskilda risker och förutsättningar som nödläge och utrymning i händelse av brand.
- Fastställer övnings- och utbildningsplan så att medarbetare får relevant kunskap/utbildning i brandskydd.
- Ansvarar för introduktion av nya medarbetare i brandskydd
- Ansvarar för regelbunden uppföljning och åtgärder till följd av kontrollronder samt rapporterar årligen till förvaltningschef.

Verksamhetens brandskyddskontrollant

- Ansvarar för att regelbundna kontrollronder genomförs minst 4 ggr/år, enligt en för verksamheten anpassad checklista.
- Ansvarar för dokumentationen av kontrollronderna och återrapporering till brandskyddsansvarig inkl. årlig uppföljning.
- Ansvarar för felrapportering till brandskyddsansvarig.
- Information till anställda inom verksamheten gällande brandskydd.

Varje medarbetares ansvar

- Ha kunskap om brandskyddet och kunna ingripa vid en eventuell brand.
- Känna till utrymningsplaner och utrymningsvägar.
- Känna till var brandsläckningsutrustning finns.
- Rapportera tillbud och brister till brandskyddsansvarig/brandskyddskontrollant.

Rutin vid nödläge för alla medarbetare

- Rädda direkt drabbade, varna andra.
- Larma 112.
- Släck och/eller stäng inne branden.
- Utrym till utsedd återsamlingsplats.
- Möt räddningstjänsten.

Den här rutinen ska anpassas till respektive verksamhet och regelbundet stämmas av på arbetsplatsträffen. För detta ansvarar brandskyddsansvarig i respektive verksamhet.

§ 10

Dnr 2024/00011

Revidering ägardirektiv Barken Vatten & Återvinning AB

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Reviderade ägardirektiv för Barken Vatten & Återvinning AB antas och lämnas över till bolagsstämman i bolaget för fastställande.

Ärendebeskrivning

Ägardirektiv för Barken Vatten & Återvinning AB har setts över i samband med ägardialogen hösten 2023. Då framkom att säkerhetsfrågor behöver lyftas in i dokumentet bland annat för att harmoniseras med ägardirektiven för Wessman Vatten & Återvinning AB i denna del.

Följande punkt föreslås därför läggas till i ägardirektiven under 1. *Ändamål:*

Bolaget ska säkerställa att bolagets anläggningar och system är ändamålsenligt skyddade mot brand, intrång och sabotage utifrån att säkerställa produktion och kärnverksamhet.

Beslutsunderlag

Kommunchefens tjänsteskrivelse

Reviderade ägardirektiv för Barken Vatten & Återvinning AB

Arbetsutskott 2024-02-23 § 9

ÄGARDIREKTIV FÖR BARKEN VATTEN & ÅTERVINNING AB

Ägardirektiv för verksamheten i Barken Vatten & Återvinning AB, organisationsnummer 559145-4664, nedan kallat bolaget. Antagna av kommunfullmäktige xxx och fastställda av bolagsstämman i bolaget den xxx.

1. Ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att:

- Vara huvudman för kommunens VA-verksamhet i enlighet med Lag om allmänna vattentjänster (2006:412).
- Inom, av kommunfullmäktige, fastställt verksamhetsområde bereda vattenförsörjning och avlopp till bostadsbebyggelse eller annan bebyggelse.
- Äga och förvalta verksamhetens fastigheter, anläggningar och utrustning.
- Ansvara för kommunens renhållningsverksamhet.
- Omhänderta, behandla och förvara avfall.
- Bolaget äger del i WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB (nedan kallad WBAB) och ska arbeta för samsyn vad gäller vatten, avlopps- och avfallsfrågor.
- Bolaget ska säkerställa att bolagets anläggningar och system är ändamålsenligt skyddade mot brand, intrång och sabotage utifrån att säkerställa produktion och kärnverksamhet.

2. Mål med verksamheten

- Bolaget ska stödja WBAB:s mål att uppfattas som ett miljöföretag som kännetecknas av ett miljöarbete i framkant med stort engagemang i frågorna.
- Bolaget ska säkerställa ett säkert och robust vatten-, avlopps- och avfallssystem som ger bolagets kunder en hälso- och miljömässigt säker produkt med få driftavbrott. Bolaget ska vidare säkerställa avfallshantering som är enkel, tillgänglig och möter både kundernas behov och miljö- och hälsokrav.
- Bolaget ska stödja WBAB:s mål att ha en snabb, öppen och tydlig dialog med både ägare och kunder på de sätt som behövs och efterfrågas och med de sätt och kanaler som finns tillgängliga.
- Bolaget ska tillsammans med WBAB sträva efter att WBAB:s ägarkommuners anläggningsbolag/motsvarande i största möjliga utsträckning har lika regler som ett led i att uppnå största möjliga samverkansfördelar för bolagets kunder.

3. Ekonomi

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer. Bolaget ska skapa de ekonomiska utrymmen som behövs för driften och att långsiktiga finansiera nödvändiga om- och utbyggnader alternativt avvecklingar inom verksamheten. Bolaget ska primärt finansieras genom kundernas avgifter, det vill säga taxekollektivet.

Bolaget ska erlægga en administrativ ersättning för borgen. Den administrativa ersättningen fastställs årligen av Kommunfullmäktige i samband med fastställande av budgeten för kommande året.

§ 11

Dnr 2024/00014

Uppdrag till Bärkehus AB gällande utbyggnad av Solgårdens demensboende

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Bärkehus AB får i uppdrag att genomföra utbyggnad av Solgårdens demensboende med två avdelningar om åtta platser per avdelning.

Ärendebeskrivning

Omsorgsförvaltningen har ett stort behov av fler platser på demensboende. Bärkehus AB har på uppdrag av och tillsammans med omsorgsförvaltningen påbörjat projektering av en utbyggnad av Solgårdens demensboende.

Ett förslag är framtaget som omfattar ytterligare 16 platser samt ombyggnation i befintliga lokaler.

Bärkehus styrelse beslöt 2024-01-09 att hemställa hos kommunfullmäktige att fatta beslut om ett uppdrag till Bärkehus AB gällande utbyggnad av Solgården med två avdelningar om åtta platser på varje avdelning.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Bärkehus styrelse 2024-01-09

Arbetsutskott 2024-02-23 § 10

§ 12

Dnr 2024/00018

Taxor och avgifter inom omsorgsförvaltningens verksamheter

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Debiteringsmodell för hemtjänstinsatser sker enligt 1/3 av maxtaxan per påbörjad timme upp till maxtaxa.
2. Valfärdsteknik som ersätter personalresurs är kostnadsfri.
3. Kostnad för larm ingår i maxtaxa och uppgår till 350 kronor/månad.
4. Kostnad för larminstallation ingår i maxtaxa och uppgår till 1 000 kronor.
5. Avgifterna gäller från och med 1 april 2024 och tillsvidare.

Ärendebeskrivning

Omsorgsnämnden beslöt 2023-12-04 § 115 att föreslå kommunfullmäktige anta taxor och avgifter inom omsorgsförvaltningens verksamheter enligt följande:

1. Debiteringsmodell för hemtjänstinsatser sker enligt 1/3 av maxtaxan per påbörjad timme upp till maxtaxa och omsorgsförvaltningen uppdras att besluta gällande om debitering sker enligt beviljad eller utförd tid, utifrån vad som är mest kompatibelt med nuvarande system.
2. Valfärdsteknik som ersätter personalresurs är kostnadsfri.
3. Kostnad för larm ingår i maxtaxa och uppgår till 350 kronor/månad.
4. Kostnad för larminstallation ingår i maxtaxa och uppgår till 1 000 kronor.

Avgifterna ska gälla tills nytt beslut antas.

Enligt den taxa som gäller idag betalas 1/8 av maxtaxan per timme upp till total maxtaxa, vilket ger 295 kronor/timme.

Beslutsunderlag

Omsorgsnämnden 2023-12-04 § 115

Arbetsutskott 2024-02-23 § 11

§ 115

Dnr 2023/00135

Taxor och avgifter inom omsorgsförvaltningens verksamheter

Omsorgsnämndens beslut

Beslutar enligt följande:

1. Debiteringsmodell för hemtjänstinsatser sker enligt 1/3 av maxtaxan per påbörjad timme upp till maxtaxa och förvaltningen uppdras besluta gällande om debitering sker enligt beviljad eller utförd tid, utifrån vad som är mest kompatibelt med nuvarande system. Beslutet gäller till dess att nytt beslut tas.
2. Valfärdsteknik som ersätter personalresurs är kostnadsfri till dess att nytt beslut tas.
3. Kostnad för larm ingår i maxtaxa och uppgår till 350 kronor/månad till dess att nytt beslut tas.
4. Kostnad för larminstallation ingår i maxtaxa och uppgår till 1000 kronor till dess att nytt beslut tas.
5. Överlämnar ärendet till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Alternativ 1

Maxtaxa från första besöket. Avgiftsutrymmet avgör hur mycket hemtjänsttagaren betalar.

Ett hundratal hemtjänsttagare har inte maxtaxa idag.

Lättast att hantera i alla led. Information, utförande och fakturering kan automatiseras. Varje individs betalningsförmågan behöver fortsatt justeras manuellt.

Alternativ 2

Nivåer som bygger på den beviljade tid (dvs schablontid i biståndsbeslutet).

Nivå 1	0-2 timme/mån 800 kr
Nivå 2	2-3 timmar/mån 1600 kr
Nivå 3	3 timmar eller mer/mån resulterar i maxtaxa

Kräver att hemtjänsten uppdaterar och avslutar insatser på rätt sätt för att inte den enskilde ska faktureras för mycket. Lättare att hantera fakturering

Omsorgsnämnden

eftersom man inte behöver kolla hur mycket tid som utförts utan endast den beviljade tiden, men behöver läggas in manuellt.

Alternativ 3

Behålla nuvarande system men minska timmarna, det här alternativet gäller utförd tid.

Idag betalar man 1/8 av maxtaxan per timme upp till total maxtaxa, vilket ger 295:-/timme under år 2023.

Förslag att man betalar 1/3 av maxtaxan per timme upp till total maxtaxa, vilket ger 787:-/timme under år 2023.

Vi fortsätter som nu men höjer timpriset. Kan minska antalet som söker hemtjänst för serviceinsatser som kan mötas på andra sätt. Detta frigör tid till de som har störst behov.

Denna modell skulle kunna rensa bort många småuppdrag där den enskilde löst alla andra behov förutom enstaka serviceinsatser, som är möjliga att lösa på andra sätt.

Fakturering sker för hela timmar.

Följande gäller för samtliga alternativen:

Välfärdsteknik som ersätter personalresurs är kostnadsfria. Detta gäller exempelvis fjärrtillsyn och medicindelning med automat. Detta gäller ej trygghetslarm eftersom dessa inte ersätter personalresurs.

Larmavgifter

Höja månadskostnaden till 350:- per månad. Ingår i maxtaxan.

Installationsavgift 1000:-. Ingår i maxtaxan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, biträdande förvaltningssekreterare, 2023-09-26.

§ 165

Dnr 2023/00382

Avgifter för ATL - Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till avgifter för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedels verksamhet godkänns.
2. Näringsidkarnas avgifter träder i kraft 1 april 2024.
3. Kostnadsfördelningen mellan kommunerna gäller för budgetåret 2024.
4. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommuner fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel har gjort en översyn av systemet för avgifter. Utredningens förslag remitterades till kommunerna under våren 2023. Kommunstyrelsen i Smedjebackens kommun beslöt 2023-05-09 § 72 att tillstyrka förslaget om reviderade avgifter. Efter de synpunkter som kommit in till ATL-kontoret har vissa textmässiga förändringar gjorts.

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel beslöt 2023-08-15 § 81 att föreslå respektive kommunfullmäktige att godkänna förslaget till avgifter.

Förslaget innebär att beslut fattas om en viss procent av prisbasbeloppet för de olika avgifterna, detta för att avgifterna ska följa kostnadsutvecklingen i samhället. Utredningen innehåller två förslag med förändringar av systemet av avgifter samt förslag på ändring av vissa specifika avgifter.

Det ena systemförändrande förslaget är en förändring av kostnadsfördelningen mellan kommunerna som innebär att den återstående kostnaden efter att de totala intäkterna räknats av fördelas mellan kommunerna. Idag ansvarar varje kommun för en andel av de totala kostnaderna där kommunens kostnad minskar med intäkterna i den egna kommunen.

Det andra förslaget gäller förändring av riskklassmodellen som även föreslås vara grunden för tillsynsavgiften för serveringsställen. Idag finns en riskklassmodell som anger antalet tillsynsbesök, men tillsynsavgiften baseras enbart på föregående års omsättning av alkohol. Den reviderade riskklassmodellen föreslås styra antalet tillsynsbesök och storleken på tillsynsavgiften, en ny faktor som påverkar riskklassningen är efterlevnaden av regler vilket innebär att det kommer att löna sig att göra rätt.

Förslaget till ändring av specifika avgifter innebär exempelvis att det blir dyrare för de ställen som har betydande eller allvarliga brister, att det blir billigare för vissa ansökningar om ändringar och att deltagande i utbildningen Ansvarsfull alkoholserving blir kostnadsfritt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär en förändrad kostnadsfördelning mellan de samverkande kommunerna. Med införande av reduktion av riskklass är prognosen att kostnadstäckningen kommer att bli cirka 80 %, vilket innebär minskade kostnader för kommunerna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag ATL-nämnden § 81

Utredning gällande förslag till avgifter – Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Tabell över avgifter för serveringsställen

Tabell över avgifter för försäljningsställen

Arbetsutskottet 2023-11-28 § 131

TABELL ÖVER AVGIFTER

Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel

Beloppen är beräknade efter prisbasbeloppet för 2023 på 52 500 kronor.

Försäljningstillstånd

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Ansökan om stadigvarande eller tillfälligt försäljningstillstånd för detaljhandel	16,8%	8 900 kr	
Ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd för partihandel	18,9%	10 000 kr	
Ändring av bolagsform (endast byte av organisationsnummer, inga andra förändringar i gällande tillstånd)	9,8%	5 200 kr	F1

Ändring av styrelse och/eller ägarförhållanden

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Betydande förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.	16,8%	8 900 kr	F2
Mindre förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar mindre än 50 % och/eller prövning av ny PBI.	8,4%	4 500 kr	F2
Prövning av ytterligare PBI vid mindre förändring, per person.	4,2%	2 300 kr	F2
Administrativ avgift om samma bolag har flera försäljningsställen som berörs av ändringen, per försäljningsställe.	1,1%	600 kr	F2

Övrigt

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Granskning av egenkontrollprogram	1,1%	600 kr	F3
Avgift för uppföljande tillsyn på grund av uppmärksammade brister	6,3%	3 400 kr	F4
Avgift vid inre tillsyn	12,6%	6 700 kr	F5

Tillsynsavgift

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Stadigvarande försäljningstillstånd	8,4%	4 500 kr	F6
E-cigarettor och påfyllningsbehållare	3,2%	1 700 kr	F7
Tobaksfria nikotinprodukter	3,2%	1 700 kr	F7
Folköl (detaljhandel och/eller servering)	3,2%	1 700 kr	F7
Receptfria läkemedel	1,1%	600 kr	F8

* Andelen av prisbasbeloppet avrundat uppåt till närmsta 100-tal kronor

Tillämpningsregler för provnings- och tillsynsavgifter gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel.

1 § Avgift för kommunens arbete med tillstånd och tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen gällande folköl och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel ska betalas av näringsidkare som bedriver tillståndspliktig och/eller anmälningspliktig näringsverksamhet med tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, detaljhandel och/eller servering av folköl samt detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.

2 § Näringsidkare som vill sälja tobak måste först ansöka om försäljningstillstånd för detaljhandel eller partihandel. Försäljningstillstånd måste beviljas innan försäljning av tobak får påbörjas.

Näringsidkare som vill sälja elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter eller bedriva detaljhandel och/eller servering av folköl måste först anmäla försäljningen till ATL-kontoret. Efter att anmälan godkänts kan försäljning påbörjas. Näringsidkare som vill sälja receptfria läkemedel måste först göra en anmälan om försäljningen till Läkemedelsverket.

3 § En förutsättning för att ansökan om försäljningstillstånd ska behandlas är att ansökningsavgiften betalats in till kommunen. Om betalning inte skett ska sökanden uppmanas att betala in avgiften inom viss tid. En sådan uppmaning får sändas till sökanden per post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte uppmaningen ska ansökan avvisas. Sökanden ska informeras om detta i uppmaningen. Ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan avslås.

4 § Om det finns synnerliga skäl får ansökningsavgiften helt eller delvis återbetalas.

5 § För varje försäljningsställe i kommunen uttas en årlig tillsynsavgift vid försäljning av tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt vid detaljhandel och/eller servering av folköl. Vid försäljning av receptfria läkemedel tas en avgift ut för den kommunala kontrollen. Tillsynsavgiften avser kalenderår och ska betalas samma år.

Tillsynsavgiften ska betalas inom angiven tid. Underlåtenhet att betala tillsynsavgiften kan medföra att tillståndshavarens lämplighet för innehav av tillståndet tas upp till omprövning.

6 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet och övriga omständigheter får tillsynsavgiften sättas ned eller att betalningstiden förlängs.

7 § Förklaring av vissa avgifter:

*** Ändring av bolagsform (F1)**

Avgiften tas ut vid ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd på samma försäljningsställe som företrädarna redan har ett gällande stadigvarande försäljningstillstånd

på. Förutsättningen är att det inte föreligger någon annan ändring än av bolag; det måste exempelvis vara samma PBI:er.

*** Avgift vid ändringar i bolaget (F2)**

Vid förändring av ägar- och/eller styrelseförhållande i bolag tillämpas olika avgifter beroende på omfattningen av förändringen.

En *betydande förändring* i bolaget innebär att ny ägarmajoritet skapas, genom överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.

En *mindre förändring* i bolaget innebär överlåtelse av aktier/bolagsandelar på mindre än 50 %, och/eller att det tillkommit en ny PBI. Vid prövning av flera PBI:er i samband med en mindre förändring utgår ytterligare avgift per PBI. Oavsett antal PBI:er ska avgiften inte överstiga kostnaden för en nyansökan om försäljningstillstånd.

Om tillståndshavaren har flera försäljningstillstånd debiteras avgiften för prövningen vid ett försäljningsställe, för de andra försäljningsställena tas en administrativ avgift ut.

*** Granskning av egenkontrollprogram (F3)**

En tillsynsavgift tas ut för granskning av egenkontrollprogram vid anmälan om försäljning av e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter och folköl. Avgiften tas även ut vid förändringar i gällande försäljningstillstånd, exempelvis vid distanshandel.

*** Avgift för uppföljande tillsyn (F4)**

I de fall det uppmärksammas brister i verksamheten som föranleder en extra uppföljande tillsyn, tas en avgift ut för detta. Den uppföljande tillsynen ska kontrollera att de uppmärksammade bristerna åtgärdats.

*** Avgift vid inre tillsyn (F5)**

Avgift tas ut i de fall det uppmärksammas brister som leder till en utredning gällande inre tillsyn. Avgift ska dock inte tas ut om den inre tillsynen avslutas utan åtgärd.

*** Tillsynsavgift för stadigvarande försäljningstillstånd (F6)**

Tillsynsavgiften för försäljningstillstånd ska betalas årligen. Avgiften ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen, administration, rådgivning samt viss inre tillsyn så som rutinemässig kontroll av lämplighet samt där den inre tillsynen avslutas utan åtgärd. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

*** Tillsynsavgift för e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter och folköl (F7)**

Tillsynsavgiften för de anmälningspliktiga varorna ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen och betalas årligen. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

*** Tillsynsavgift för receptfria läkemedel (F8)**

Tillsynsavgiften för receptfria läkemedel ska täcka kostnaderna för den planerade kommunala kontrollen och betalas årligen. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

TABELL ÖVER AVGIFTER

Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande serveringstillstånd

Beloppen är beräknade efter prisbasbeloppet för 2023 på 52 500 kronor.

Gult markerar ändringar jämfört med nuvarande avgifter.

Stadigvarande serveringstillstånd

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Till allmänheten eller slutet sällskap inklusive catering	25,2 %	13 300 kr	
För pausservering	12,6 %	6 700 kr	
För provsmakning vid tillverkningsstället	12,6 %	6 700 kr	
Ändring av bolagsform (endast byte av organisationsnummer, inga andra förändringar i gällande tillstånd)	14,7 %	7 800 kr	S1
Ändring i nuvarande tillstånd som kräver insyning av lokal	10,5 %	5 600 kr	S2
Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver insyning av lokal	6,3 %	3 100 kr	S3
Tillfällig ändring av serveringstid för enstaka tillfälle	2,1 %	1 200 kr	S4
Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver utredning	1,1 %	600 kr	S5

Ändring av styrelse och/eller ägarförhållanden

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Betydande förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.	25,2 %	13 300 kr	S6
Mindre förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar mindre än 50 % och/eller prövning av ny PBI.	8,4 %	4 500 kr	S6
Prövning av ytterligare PBI vid mindre förändring, per person.	4,2 %	2 300 kr	S6
Administrativ avgift om samma bolag har flera serveringsställen som berörs av ändringen, per serveringsställe.	1,1 %	600 kr	S6

Kunskapsprov

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Avgift för kunskapsprov gällande stadigvarande serveringstillstånd samt tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten	4,2%	2 300 kr	S7
Avgift för kunskapsprov gällande tillfälliga serveringstillstånd till slutet sällskap, pausservering eller provsmakning	2,1%	1 200 kr	S7

* Andelen av prisbasbeloppet avrundat uppåt till närmsta 100-tal kronor

TABELL ÖVER AVGIFTER

Tillfälliga serveringstillstånd

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Period till allmänheten	16,8 %	8 900 kr	S8
Enstaka tillfällen till allmänheten			S8
- Första tillfället på ny adress under innevarande kalenderår	10,5 %	5 600 kr	
- För ytterligare tillfälle på samma adress under innevarande kalenderår	2,1 %	1 200 kr	
Enstaka tillfällen för slutet sällskap	2,1 %	1 200 kr	S8
Pausservering	1,1 %	600 kr	
Provsmakning vid tillverkningsstället	8,4 %	4 500 kr	
Provsmakning vid arrangemang			
- Första tillfället	4,2 %	2 300 kr	
- Ytterligare serveringstillfälle	2,1 %	1 200 kr	
För gemensamt serveringsutrymme för flera innehavare med ett stadigvarande serveringstillstånd/per tillståndshavare	6,3 %	3 400 kr	

Övrigt

Typ	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Avgift för uppföljande tillsyn på grund av uppmärksammade brister	6,3 %	3 400 kr	S9
Avgift vid inre tillsyn	20,0 %	10 500 kr	S10
Avgift vid påminnelse om att inkomma med restaurangrapport	4,2 %	2 300 kr	S11
Avgift för deltagande på utbildning	0,0 %	0 kr	S12
Avgift vid avanmälan efter att anmälningstiden gått ut	1,1 %	600 kr	S12
Avgift för uteblivet deltagande på utbildning	2,2 %	1 200 kr	S12

Riskbaserad tillsynsavgift samt fast tillsynsavgift

Riskklass	Andel av PBB	Belopp*	Ref
Fast tillsynsavgift	3,0 %	1 600 kr	S13
Riskklass 0	2,4 %	1 300 kr	S14
Riskklass 1	3,8 %	2 000 kr	S14
Riskklass 2	10,4 %	5 500 kr	S14
Riskklass 3	20,7 %	10 900 kr	S14
Riskklass 4	33,3 %	17 500 kr	S14
Riskklass 5	50,0 %	26 300 kr	S14
Riskklass 6	68,5 %	36 000 kr	S14

* Andelen av prisbasbeloppet avrundat uppåt till närmsta 100-tal kronor

Tillämpningsregler för provnings- och tillsynsavgifter gällande serveringstillstånd

1 § Avgifter för kommunens arbete med serveringstillstånd och årlig tillsyn enligt alkohollagen ska betalas av den som ansöker om serveringstillstånd och den som beviljats sådant tillstånd.

2 § En förutsättning för att ansökan om serveringstillstånd ska behandlas är att ansökningsavgiften betalats in till kommunen. Om betalning inte skett ska sökanden uppmanas att betala in avgiften inom viss tid. En sådan uppmaning får sändas till sökanden per post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte uppmaningen ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i uppmaningen. Ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan avslås.

3 § Om det finns synnerliga skäl får ansökningsavgiften helt eller delvis återbetalas.

4 § Årlig tillsynsavgift för tillståndshavare med stadigvarande tillstånd uttas som en fast och en rörlig tillsynsavgift som betalas för innevarande år. Den rörliga tillsynsavgiften baseras på den riskklass serveringsstället tillhör. Om ett serveringstillstånd återkallas kommer tillsynsavgiften inte återbetalas.

Om ett serveringsställe beviljas serveringstillstånd efter att den årliga tillsynsavgiften fakturerats kommer tillsynsavgiften att faktureras efter att den första tillsynen genomförs. Om serveringstillståndet beviljas från och med den 1 juli minskas tillsynsavgiften med 50 %, och om serveringstillståndet beviljas från och med den 1 oktober minskas tillsynsavgiften med 75 %.

5 § En förutsättning för att göra rätt bedömning av riskklass är att restaurangrapport inlämnas årligen till Folkhälsomyndigheten senast i följebrev angivet datum. Om restaurangrapporten inte inkommit i tid skickas en påminnelse med ett sista inlämningsdatum, vilket även medför påminnelseavgift. Inkommer inte restaurangrapporten innan sista inlämningsdatumet kommer den högsta riskpoängen tilldelas gällande omsättning av alkoholdrycker vilket påverkar antalet tillsyner och storleken på tillsynsavgiften. För ställen som inte är skyldiga att lämna in restaurangrapport beräknas den lägsta riskpoängen gällande omsättning av alkoholdrycker.

Tillsynsavgiften ska betalas inom angiven tid. Underlåtenhet att lämna in restaurangrapport eller betala tillsynsavgift kan medföra att tillståndshavarens lämplighet för innehav av tillståndet tas upp till omprövning.

6 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet eller övriga omständigheter får tillsynsavgiften sättas ned eller att betalningstiden förlängs.

7 § Förklaring av vissa avgifter:

* **Ändring av bolagsform (S1)**

Avgiften tas ut vid ansökan om stadigvarande serveringstillstånd på samma serveringsställe som företrädarna redan har ett gällande stadigvarande serveringstillstånd på. Förutsättningen är att det inte föreligger någon annan ändring än av bolag; det måste exempelvis vara samma verksamhetsinriktning, PBI:er och serveringsyta.

* **Ändring i nuvarande tillstånd som kräver insyning av lokal (S2)**

Avgiften tas ut vid förändringar som kräver insyning av serveringsstället, exempelvis vid utökad serveringsyta.

* **Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver insyning av lokal (S3)**

Avgiften tas ut vid ändring där utredning krävs men där insyning av serveringsstället inte behöver göras, exempelvis utökning av serveringstid.

* **Tillfällig ändring av serveringstid för enstaka tillfälle (S4)**

Avgiften tas ut vid tillfällig ändring av serveringstiden på serveringsställe där sökanden har ett stadigvarande serveringstillstånd. Avgiften tas ut per serveringstillfälle.

* **Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver utredning (S5)**

Avgiften tas ut vid ändringar i serveringstillståndet som inte kräver utredning, exempelvis minskning av serveringstid eller ändrade bolags-/kontaktuppgifter.

* **Avgift vid ändringar i bolaget (S6)**

Vid förändring av ägar- och/eller styrelseförhållande i bolag tillämpas olika avgifter beroende på omfattningen av förändringen.

En *betydande förändring* i bolaget innebär att ny ägarmajoritet skapas, genom överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.

En *mindre förändring* i bolaget innebär överlåtelse av aktier/bolagsandelar på mindre än 50 %, och/eller att det tillkommit en ny PBI. Vid prövning av flera PBI:er i samband med en mindre förändring utgår ytterligare avgift per PBI. Oavsett antal PBI:er ska avgiften inte överstiga kostnaden för en nyansökan om stadigvarande serveringstillstånd.

Om tillståndshavaren har flera serveringstillstånd debiteras avgiften för prövningen vid ett serveringsställe, för de andra serveringsställena tas en administrativ avgift ut.

* **Avgift för Kunskapsprov (S7)**

En av förutsättningarna för att kunna beviljas serveringstillstånd, vare sig det avser stadigvarande eller tillfälligt serveringstillstånd, är att sökande avlagt godkänt kunskapsprov. Kunskapsprov kan göras maximalt 3 gånger för samma ansökan, om inte godkänt resultat uppnås efter 3:e försöket bedöms sökande som olämplig för tillståndet och ansökan avslås. Antal försök baseras på Folkhälsomyndighetens föreskrifter om kunskapsprov (FoHMFS 2014:7).

* **Avgift för tillfälligt serveringstillstånd (S8)**

Tillfälliga serveringstillstånd kan sökas för enstaka tillfällen eller för en sammanhängande period. Det går inte att söka både för enstaka tillfällen och en sammanhängande period under samma kalenderår på samma serveringsställe. Ett enstaka tillfälle räknas från serveringstidens start till serveringstidens slut.

Tillfälligt serveringstillstånd kan sökas för en sammanhängande period, den maximala längden på perioden regleras i riktlinjerna. En tillståndshavare kan ansöka om tillfälligt serveringstillstånd för en sammanhängande period på samma serveringsställe i två år, därefter behöver man ansöka om ett stadigvarande serveringstillstånd.

En sökande kan ansöka om ett visst antal tillfällen per år på samma serveringsställe, antalet tillfällen regleras i riktlinjerna. Den högre avgiften betalas för första serveringstillfallet på ett serveringsställe, vid fler serveringstillfällen på samma serveringsställe under kalenderåret

debiteras den lägre avgiften.

Avgift för tillfälligt tillstånd till slutet sällskap uttas per serveringstillfälle. En sökande kan ansöka om ett visst antal tillfällen per år på samma serveringsställe, antalet gånger regleras i riktlinjerna.

***Avgift för uppföljande tillsyn (S9)**

I de fall det uppmärksammas brister i verksamheten som föranleder en extra uppföljande tillsyn, tas en avgift ut för detta. Den uppföljande tillsynen ska kontrollera att de uppmärksammade bristerna åtgärdats.

***Avgift vid inre tillsyn (S10)**

Avgift tas ut i de fall det uppmärksammas brister som leder till en utredning gällande inre tillsyn. Avgift ska dock inte tas ut om den inre tillsynen avslutas utan åtgärd.

*** Avgift vid påminnelse om att inkomma med restaurangrapport (S11)**

Om en tillståndshavare som är skyldig att lämna in restaurangrapport inte lämnar in den i tid tas en påminnelseavgift ut i samband med att påminnelsen skickas.

*** Avgift för deltagande på utbildning (S12)**

Deltagande vid utbildning ska vara kostnadsfritt då utbildningen bekostas genom den fasta tillsynsavgiften. Om en anmäld deltagare inte kan delta tas ingen avgift ut om avanmälan görs innan anmälningstiden gått ut. Om avanmälan görs efter anmälningstidens slut tas en mindre avgift ut, och vid uteblivet deltagande tas en högre avgift ut. Detta för att undvika missbruk av anmälningar då det finns ett begränsat antal platser. Om det finns synnerliga skäl för det uteblivna deltagandet får avgiften sänkas eller tas bort.

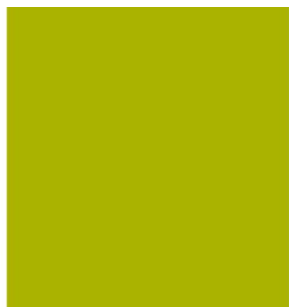
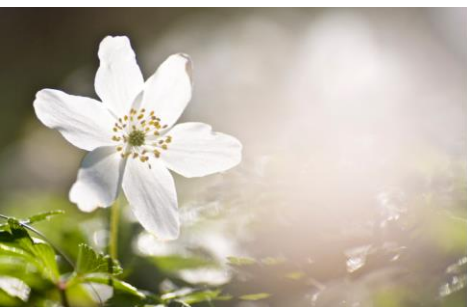
*** Fast tillsynsavgift (S13)**

För alla serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd tas en årlig fast tillsynsavgift ut. Den fasta tillsynsavgiften ska täcka kostnaden för den förebyggande tillsynen så som utbildningar och krögarträffar.

*** Riskbaserad tillsynsavgift (S14)**

Den rörliga tillsynsavgiften betalas årligen och ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen, administration, arkivering, rådgivning samt viss inre tillsyn så som rutinemässig kontroll av lämplighet samt där den inre tillsynen avslutas utan åtgärd. Avgiften baseras på den riskklass serveringsstället tillhör. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

Bedömning av riskklass sker årligen för innevarande kalenderår. Bedömning sker utifrån den aktuella utformningen av serveringstillståndet, samt föregående års omsättning av alkoholdrycker och eventuella brister. Om ett serveringsställe haft två uppföljande tillsynsbesök under samma kalenderår adderas riskpoängen för båda besöken. Ett serveringsställe kan inte öka mer än en riskklass på grund av brister.

Utredning gällande förslag till avgifter

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Enhetschef ATL-kontoret

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Uppdrag	4
Sammanfattning	4
Rätt att ta ut avgifter.....	5
Kommunallagen	5
Alkohollagen	5
Lag och tobak och liknande produkter	5
Lag om tobaksfria nikotinprodukter.....	5
Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	6
Principer för systemet av avgifter	7
Likställighetsprincipen	7
Självkostnadsprincipen.....	7
Fasta avgifter eller kostnad/timme	7
Konstanta belopp eller andel av prisbasbeloppet	7
Balans och rimlighet.....	8
Det ska löna sig att göra rätt.....	8
Grunden för tillsynsavgifter	8
Tillsyn på försäljningsställen	8
Tillsyn på serveringsställen	8
Förebyggande tillsyn	9
Synpunkter gällande förslaget.....	10
Sammanfattning av inkomna remissvar:	10
Borlänge	10
Falun.....	10
Gagnef	10
Hedemora	10
Ludvika.....	11
Smedjebacken.....	11
Säter.....	11
Synpunkter från näringslivet	11
Synpunkter från krögarna.....	12
Ändringar efter synpunkterna.....	13
Förslag till ändrade avgifter	14
Stadigvarande serveringstillstånd.....	14

Ändring av nuvarande serveringstillstånd.....	14
Tillfälliga serveringstillstånd.....	14
Till allmänheten.....	14
Till slutna sällskap.....	14
Försäljningstillstånd	14
Ändring av bolagsform.....	14
Ändring i nuvarande försäljningstillstånd	15
Övrigt	15
Deltagaravgift.....	15
Granskning av egenkontrollprogram.....	15
Tillsyner	15
Uppföljande tillsyn.....	15
Inre tillsyn	15
Tillsyner och tillsynsavgift för serveringstillstånd.....	16
Nuvarande riskklassmodell och avgifter	16
Förslag till reviderad riskklassmodell och avgifter	17
Faktorer i riskklassmodellen	18
Ej medtagna faktorer	19
Riskklassmodellen.....	20
Tillsynsavgift.....	20
Konsekvensanalys	21
Antal tillsynsbesök	21
Exempel på konsekvenser	22
Nämndens intäkter av tillsynsavgifter.....	22
Kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna.....	24
Finansieringsmodell	24
Nuvarande finansieringsmodell.....	24
Förslag till reviderad finansieringsmodell.....	24
Konsekvensanalys av den reviderade finansieringsmodellen	25
Kostnadsfördelning	26
Nuvarande kostnadsfördelning.....	26
Förslag till ny kostnadsfördelning.....	26
Konsekvensanalys av ny kostnadsfördelning.....	27
Ställningstagande	28
Kostnadstäckning	28

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande serveringstillstånd.....	29
Tillämpningsregler för prövnings- och tillsynsavgifter gällande serveringstillstånd.....	31
Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel.....	34
Tillämpningsregler för prövnings- och tillsynsavgifter gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel.	36

Inledning

Uppdrag

Vid den gemensamma nämndens sammanträde den 10 maj 2022 gav nämnden ATL-kontoret i uppdrag att utarbeta ett förslag på nya avgifter utifrån de principer som är angivna i utvärderingen (dnr ATL0032/22 §40).

Sammanfattning

Uppdraget att utarbeta ett förslag till avgifter härstammar från den utvärdering av systemet av avgifter som presenterades för den gemensamma nämnden den 10 maj 2022. Utredningen har genomförts med grund i de perspektiv som togs upp i utvärderingen: rätt att ta ut avgifter och principer för systemet av avgifter.

Utredningen innehåller två förslag med förändringar av systemet av avgifter. Det ena förslaget är en förändring av kostnadsfördelningen mellan kommunerna, det andra förslaget gäller förändring av grunden för tillsynsavgiften för serveringsställen. Utöver det ges förslag på ändring av vissa specifika avgifter.

Den gemensamma nämnden har vid sammanträdet den 11 oktober 2022 beslutat att målsättningen ska vara kostnadstäckning på ca 85 %. Nämnden har även den 8 december 2022 beslutat om ställningstagande för att det förslaget om förändrad kostnadsfördelning ska användas, samt att tillsynsavgiften för varukategorier vid försäljningsställen ska vara en fast avgift per kategori och att avgiften inte ska vara rabatterad vid försäljning av flera kategorier.

Rätt att ta ut avgifter

För att kommunen ska få ta ut avgifter måste den ha rätt till det enligt lag. Nedan presenteras de lagtexter som är relevanta för den gemensamma nämndens verksamhet.

Kommunallagen

Kommunen har rätt att ta ut avgifter enligt kommunallagens andra kapitel:

Rätt att ta ut avgifter

5 § Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Självkostnadsprincipen

6 § Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Alkohollagen

Kommunens rätt att ta ut avgift gällande serveringstillstånd finns i 8 kapitlet alkohollagen:

10 § Kommunen får ta ut avgift för provningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 9 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Lag och tobak och liknande produkter

Kommunens rätt att ta ut avgift gällande försäljningstillstånd finns i 8 kapitlet lag om tobak och liknande produkter:

Avgift för ansökan om försäljningstillstånd

1 § Kommunen får ta ut en avgift för provningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Avgift för tillsyn

2 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 5 kap. 15 §.

Lag om tobaksfria nikotinprodukter

Kommunens rätt att ta ut avgift gällande tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter finns i lag om tobaksfria nikotinprodukter:

40 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 §.

Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

Kommunens rätt att ta ut avgift gällande den kommunala kontrollen av receptfria läkemedel finns i lag om handel med vissa receptfria läkemedel:

23 § En kommun får för sin kontroll enligt denna lag ta ut avgift av den som bedriver detaljhandel.

Principer för systemet av avgifter

I utvärderingen av systemet av avgifter som presenterades för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel den 10 maj 2022 framhöll utvärderaren att systemet för avgifter bör baseras på vissa principer, vilka redovisas nedan.

Likställighetsprincipen

I 2 kap. 3 § kommunallagen anges likställighetsprincipen:

Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

För att uppfylla likställighetsprincipen bör avgifterna vara samma i samtliga medlemskommuner, då det saknas sakliga skäl för varierade avgifter utifrån att verksamheten bedrivs genom en gemensam nämnd.

Självkostnadsprincipen

Den gemensamma nämndens verksamhet är myndighetsutövning som kommunerna är skyldiga att utföra enligt gällande lagar. Utifrån att kommunerna får ta ut avgifter enligt självkostnadsprincipen bör näringsidkarna bekosta den största delen av nämndens kostnader, då alternativet är att kommunerna subventionerar kostnaden för privata bolags affärsverksamhet.

Kommunerna får inte ta ut mer i avgift än vad verksamheten faktiskt kostar. Att uppnå en kostnadstäckning på 100 % bör därför inte vara målsättningen, eftersom det då finns risk att kommunerna vissa år skulle få intäkter som överstiger kostnaderna. Den gemensamma nämnden har genom beslut 10 maj 2022 gällande utvärderingen av systemet av avgifter, samt vid sammanträdet 11 oktober 2022 beslutat att målsättningen för kostnadstäckning ska vara cirka 85 %.

Fasta avgifter eller kostnad/timme

I dagsläget är avgifterna fasta och beräknade utifrån en uppskattad genomsnittlig arbetstid. Avgifterna bör även fortsättningsvis vara fasta för att kostnaden ska vara förutsägbar för näringsidkarna samt förenkla det administrativa arbetet så mycket som möjligt. I förarbetet (prop 1994/95:89) till den tidigare alkohollagen anges att kommunernas avgifter bör beräknas efter någon form av schablon. Att avgifterna är fasta rekommenderas även i Svenska kommunförbundets cirkulär 1995:69 ”Ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen”.

Konstanta belopp eller andel av prisbasbeloppet

Avgifterna är sedan 2021 beslutade att vara en viss procent av prisbasbeloppet. Det innebär att avgifterna räknas om varje kalenderår och kan höjas beroende på förändringen av prisbasbeloppet, avgifterna sänks dock inte om prisbasbeloppet skulle minska. Verksamhetens kostnader ökar normalt sett varje år. Att avgifterna numera är en andel av prisbasbeloppet i

stället för konstanta belopp bedöms vara positivt då nämndens intäkter bör följa kostnadsutvecklingen i samhället. Det bör medföra att täckningsgraden hålls relativt konstant över tid, vilket innebär att behovet minskar att fatta nya beslut om avgifter lika ofta som om beloppen var konstanta. För att täckningsgraden ska vara relativt konstant över tid bör avgifterna även fortsättningsvis vara en andel av prisbasbeloppet.

Balans och rimlighet

Avgifterna behöver inte motsvara kostnaden i varje enskilt ärende, utan det är de sammanlagda intäkterna som ska motsvara de sammanlagda kostnaderna enligt självkostnadsprincipen. För att avgifterna ska vara rimliga bör de dock motsvara den genomsnittliga kostnaden för arbetet som krävs. Avgiften bör även vara rimligt i jämförelse med övriga kommuner i Dalarna, vilket utvärderingen visade att de är.

Det ska löna sig att göra rätt

Avgifterna bör utformas utifrån principen att det ska löna sig att göra rätt. Om en näringsidkare har betydande brister i sin verksamhet bör det medföra en högre avgift då det krävs en större arbetsinsats. Utredningen föreslår att en ny avgift införs för den arbetstid som krävs med arbetet av inre tillsyner, samt genom ändring av grunden för tillsynsavgifter för serveringsställen som beskrivs nedan. Avgift bör även fortsättningsvis tas ut vid uppföljande tillsyner utifrån uppmärksammade brister.

Grunden för tillsynsavgifter

Tillsyn på försäljningsställen

Avgifterna för tillsynen av försäljningstillstånd, folköl, e-cigaretter och receptfria läkemedel är samma för alla näringsidkare och bör vara så även i fortsättningen. Det finns ingen motsvarighet till restaurangrapport som skulle kunna vara underlag för en varierad avgiftssättning utifrån omsättning. Det finns inte heller skäl att göra en riskbedömning utifrån att risken för skador inte sker på försäljningsställen på samma sätt som det gör på serveringsställen.

Tillsyn på serveringsställen

Avgifterna för tillsynen av serveringstillstånd baseras idag enbart på föregående års omsättning av alkoholdrycker. Att tillsynsavgiften baseras på alkoholomsättningen härstammar från förarbetet (prop. 1994/95:89) till den tidigare alkohollagen (1994:1738) där det anges en rekommendation om att tillsynsavgiften för Alkoholinspektionen bör kopplas till den mängd alkohol tillståndshavaren hanterar. I förarbetet anges även att kommunens tillsynsavgift ”förutsätts beräknas efter schablon och inte efter antal tillsynstillfällen som kommunen finner erforderligt i varje särskilt fall. Detta hindrar inte en uppdelning på olika avgiftsklasser med hänsyn till det varierade behov av tillsyn som kan föreligga för olika typer av serveringsställen.” I Svenska kommunförbundets cirkulär 1995:69 ”Ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen” rekommenderas kommunerna att den rörliga tillsynsavgiften bör baseras på alkoholomsättningen för att ha en rättvis beräkningsmetod. Att

tillsynsavgiften baseras på alkoholomsättningen är den vanligaste beräkningsgrunden för kommunernas avgifter för tillsyn i Sverige idag.

Det finns dock brister med att enbart ha alkoholomsättningen som grund för tillsynsavgiften. Alkoholomsättningen kan vara en bra grund för tillsynsavgiften då den ofta är en indikation på berusningsnivå, men den kan också bli missvisande för en restaurang som ofta serverar dyra viner jämfört med till exempel en krog som säljer förhållandevis billig starköl. Att enbart ha alkoholomsättningen som grund för avgiften tar inte hänsyn till hur många tillsynsbesök tillståndshavaren får, eller vilken arbetsinsats som krävs. En följd effekt av systemet är att alla serveringsställen debiteras året efter det aktuella tillsynsåret, då omsättningen av alkoholdrycker redovisas i restaurangrapporten efter kalenderårets slut. Detta leder ofta till oklarheter när en verksamhet upphört eller har bytt ägare. Varje år inkommer frågor varför bolaget fått en faktura långt efter att verksamheten har upphört, och vissa gånger mister kommunerna intäkter för att den tidigare tillståndshavaren avslutat bolaget eller att det har försatts i konkurs. En annan brist i systemet är att de tillståndshavare som enbart innehar serveringstillstånd för provsmakning inte är skyldiga att inkomma med restaurangrapporten, vilket innebär att det inte är möjligt att veta serveringsställets omsättning på alkoholdrycker som är grunden för vilken avgift de ska betala.

Utredaren föreslår att tillsynsavgifterna för serveringstillstånd istället bör baseras på vilken riskklass serveringsstället bedöms tillhöra enligt en riskklassmodell. Som systemet ser ut idag styr serveringsställets riskklass antalet tillsynsbesök under året, samt påverkar hur stor andel av budgeten kommunerna ansvarar för. För att få en helhet bör även tillsynsavgifterna för serveringsställena baseras på riskklassen då det bedöms motsvara arbetsinsatsen på ett bättre sätt. Den nuvarande riskklassmodellen bör revideras och ett förslag på ny riskklassmodell har tagits fram. Om grunden för tillsynsavgiften ändras till bedömd riskklass kommer det vara möjligt att fakturera tillsynsavgiften innevarande år i stället för efterföljande år, vilket skulle förenkla faktureringen samt troligtvis öka förståelsen för avgiften.

Förebyggande tillsyn

Det har historiskt sett varit svårt att fylla platserna på utbildningarna om Ansvarsfull alkoholservice, och det har framkommit kritik från krögare att deltagaravgiften för utbildningen är för hög. Utredningen framför ett förslag med syfte att öka deltagandet i utbildningen genom att införa en fast tillsynsavgift som ska täcka kostnaderna för den förebyggande tillsynen, som till exempel Ansvarsfull alkoholservice och krögarträffar. Deltagaravgiften tas bort helt, och i stället införs en avgift vid sen avanmälan eller uteblivet deltagande eftersom man då upptar en plats från en annan potentiell deltagare.

Synpunkter gällande förslaget

Den gemensamma nämnden fattade beslut den 7 mars 2023 att det framtagna förslaget till avgifter skulle skickas på remiss till respektive kommuns kommunstyrelse (ATL0019/23 § 20). Enhetschef Marcus Tell har besökt alla medlemskommuner och informerat om förslaget efter beslutet om remisser.

Sammanfattning av inkomna remissvar:

Borlänge

Borlänge kommun ser positivt på förslaget om ändringar av systemet för avgifter.

Borlänge kommun uppmanar den gemensamma nämnden att se över möjligheten att de företag som har få avvikelser under en viss period kan gå ner i riskklass och på så sätt få lägre tillsynsavgift.

Borlänge kommun uppmanar gemensamma nämnden att se över nivån på föreslagen självfinansieringsgrad.

Falun

Falu kommun anser att förslaget till avgifter är väl avvägt. Ett medskick till den gemensamma nämnden är dock att inte låsa fast sig vid en specifik självfinansieringsgrad. Vidare att se över möjligheten till ett system där långvarig regelefterlevnad ger lägre avgift.

Den nya modellen ska utvärderas efter ett år.

Gagnef

Gagnefs kommun ställer sig i huvudsak bekom utredningens förslag, men anser att konsekvenserna av den aggregerade taxeökningens effekter på näringsidkarna måste analyseras ytterligare.

Förslagen gällande kostnadsfördelning och avgifter kan anses vara väl analyserade och väl presenterade i den aktuella utredningen. Förslagen kan anses vara konsekventa och väl motiverade utifrån gällande lagar och förordningar. Dock innebär den föreslagna förändringen en aggregerad taxehöjning om nära 25 %, eller 826 000 kronor. Konsekvenserna för näringsidkarna bör analyseras noggrant.

Hedemora

Hedemora anser att det är bra att det blir dyrare för de som inte sköter sig kontra de som gör rätt för sig.

Hedemora reagerar på skrivelsen att nämndens kostnader ska finansieras av den vinst näringsidkarna gör på sin verksamhet.

Bra med riskklasser men det borde få att komma ner till riskklass 1 för alla oavsett omsättning och öppettider. Sköter man sig år efter år utan brister så borde man kunna nå dit.

Hedemora befarar att förslaget till avgifter kommer att leda till att krögare kommer att förkorta sina öppettider, vilket motverkar deras arbete med en attraktiv stad.

Att öka kostnadstäckningen till 85% innebär att denna bransch ska betala in 1 miljon mer i avgifter känns märkligt. Hedemora befarar att fler ger upp och stänger sina verksamheter vilket leder till arbetslöshet och minskad attraktivitet för våra kommuner.

I tabellerna över Avgifter och Taxor sida 25(34) så är det svårt att tolka om de nya avgifterna blir noll eller om det behålls då det blandas. Se bland annat ref S1 och Ref S3.

Man borde kunna söka tillfälligt serveringstillstånd på mer än maximalt 2 månader som det är idag.

Ludvika

Ludvika har i yttrandet skrivit en sammanfattning av förslaget.

Smedjebacken

Arbetsgruppen är positiv till förslaget, då det innebär en förenkling av arbetssätt och en tydlighet i vad som gäller. Enskilda näringsidkare kan även påverka sin avgift genom att arbeta förebyggande och riskorienterat. Det ska löna sig att göra rätt.

Smedjebacken tillstyrker utredningens förslag till nya avgifter.

Säter

Kommunstyrelsen ställer sig bakom den nya kostnadsfördelningen samt förslaget gällande förändring av riskklassmodellen som även föreslås vara grunden för tillsynsavgiften för serveringsställen.

Avgifterna ska vara samma i samtliga medlemskommuner då det saknas skäl för varierade avgifter utifrån att verksamheten bedrivs genom en gemensam nämnd.

Det är positivt att förslaget bygger på en risktrappa. Det innebär en fördel för de som sköter sig.

Därtill kommer nya intäkter tas in för tobaksfri tobak, vilket inte görs idag, som kostnadstäckning för ATL-kontoret.

Säter föreslår att ATL-kontoret bjuder in politiker, kommunledningar och ekonomer från respektive kommun till årlig ägardialog.

Synpunkter från näringslivet

Enhetschef Marcus Tell har träffat representanterna Henrik Navjord från Svenskt näringsliv och Sara Anderson från Visita. Marcus informerade om förslaget och konsekvenserna för näringsidkarna med fokus på krögarna då förslaget påverkar dem mest. Svenskt näringsliv och Visita bjöds in att lämna sina synpunkter på förslaget. Sara har skickat in skriftliga kommentarer från Visita, vilket Henrik meddelat att han och Svenskt näringsliv delar.

Skrivningen om att bekosta tillsynen genom företagets vinst är olämplig och bör omformuleras.

Visita anser att avgiften för tillsyn ska tas ut först efter att tillsynen utförts, och förespråkar ordningen som tillämpas enligt "Rättviksmodellen".

Visita anser att det är viktigt att kontinuerligt se över de kommunala avgifterna för tillstånd och tillsyn och hålla dessa till ett minimum.

Avgifter bör ha en tydligare koppling till ATL-kontorets motprestation gentemot det enskilda företaget. Det ska vara tydligt när och för vad företagen betalar en avgift. Avgiften bör minskas i de fall tillsynsbesök på plats inte genomförs eller är motiverat.

Det kan ifrågasättas om det är rimligt att serveringsställen med sen serveringstid ska drabbas av ökade kostnader just för att de har sen serveringstid. Om det inte finns några problem/störningar på ställen med sen serveringstid bör inte heller de drabbas av ökande kostnader.

Förslaget innebär en avsevärd ökning av kostnader för företagen i ett ekonomiskt mycket utmanande läge med stora osäkerhetsfaktorer inför framtiden.

Det är svårt att bedöma vad förändringen kommer att innebära för enskilda företag. Konsekvensanalysen borde omfatta exempelföretag för att tydligare belysa effekterna av förändringen.

Synpunkter från krögarna

Marcus Tell bjöd in krögarna att delta i ett informationsmöte om förslaget och vilka konsekvenser det får för deras verksamheter. För att så många som möjligt skulle kunna delta hölls mötet digitalt via teams. Cirka tio krögare deltog i mötet då de även uppmuntrades att fylla i en enkät där de kan lämna sina synpunkter. Det är fyra krögare som lämnat synpunkter på förslaget. Utifrån att det i skrivande stund finns 208 stycken stadigvarande serveringstillstånd med strax under 400 stycken PBI:er kan resultatet inte anses representativt för krögarna, det ska därför tolkas med försiktighet.

Fråga 1-5 hade svarsalternativen: Mycket bra – Bra - Varken bra eller dåligt – Dåligt - Mycket dåligt. Fråga 6 hade svarsalternativen: Ja, helt – Ja, delvis - Varken eller – Tveksamt - Inte alls. Följande resultat kom in av enkäten:

Vad tycker du om:

1. att ha samma avgifter i alla kommuner (Mycket bra: 2, Bra: 1, Varken bra eller dåligt: 1)
2. principen om att det ska löna sig att göra rätt (Mycket bra: 2, Bra: 2)
3. en fast tillsynsavgift och kostnadsfritt deltagande på utbildningar (Mycket bra: 2, Varken bra eller dåligt: 2)
4. att tillsynsavgiften baseras på riskklass istället för omsättningen av alkoholdrycker (Mycket bra: 1, Bra: 2, Dåligt: 1)
5. utformningen av riskklassmodellen (Bra: 3, Dåligt: 1)
6. Tycker du avgifterna är rimliga (Ja, helt: 1, Ja, delvis: 1, Tveksamt: 1, Inte alls: 1)

Det fanns även möjlighet att lämna kommentarer:

- "Vi som är små önskar att ni periodiserar avgiften. Det slår väldigt hårt med stora fakturor. Inte sällan delas de med andra avgifter som också skall betalas."
- "Har öppet till 18 el 19 oftast Fredagar till senast 22 i sommar Enstaka ggr till 24 när vi har nån trubadur några ggr/år"

- "Hej! Vi är i "riskgrupp" 0 eftersom vi är ett slutet sällskap. Tycker inte att frågorna berör oss så mycket.

Ändringar efter synpunkterna

Efter de synpunkter som kommit in har vissa textmässiga förändringar gjorts. Längden på tillfälliga serveringstillstånd beslutas i riktlinjerna för serveringstillstånd, och kommer därför inte att diskuteras i denna utredning.

En diskussion hölls med den gemensamma nämnden på sammanträdet den 8 juni 2023 angående täckningsgraden samt om möjligheten att sänka sin riskklass. Den gemensamma nämnden ansåg att det tidigare satta målet för täckningsgraden är rimligt och ska vara kvar på 85 %. Nämnden var positiv till förslaget att den tillståndshavare för serveringstillstånd som inte har haft betydande brister under en viss tid ska ha möjlighet att sänka sin riskklass och därigenom få färre tillsynsbesök samt lägre tillsynsavgift. En konsekvens av detta kan bli att tillsynsavgifterna blir lägre än beräknat vilket ger en lägre kostnadstäckning, detta ska dock inte göras någon justering för i förslaget utan i det fallet kommer kommunerna ta den ökade kostnaden.

Förslag till ändrade avgifter

Grunden för avgifterna är de nuvarande avgifterna. Nedan beskrivs förslagen till förändringar av avgifter. Tabeller med alla avgifter presenteras i slutet av utredningen.

Stadigvarande serveringstillstånd

Ändring av nuvarande serveringstillstånd

Idag finns avgift för ändring i nuvarande serveringstillstånd där utredning krävs, och avgift för ändring i nuvarande serveringstillstånd där utredning inte krävs. Ändring där utredning krävs är till exempel utökning av serveringsyta, serveringstid eller dryckeskategori. Ändring där utredning inte krävs är till exempel minskning av serveringsyta eller serveringstid.

Utredaren föreslår att nuvarande avgift för ändring där utredning krävs består, och ska gälla ändringar där insyn krävs (att ett besök görs på serveringsstället, exempelvis vid utökning av serveringsyta). Det bör införas en ny lägre avgift för ändringar där insyn inte krävs (till exempel utökad serveringstid), samt en låg avgift för tillfällig ändring av serveringstid.

Anledningen till förslagen av de nya avgifterna är att avgiften ska vara rimlig och motsvara den arbetstid som krävs för att handlägga ansökan, vilket skiljer sig åt mellan de olika ansökningarna.

Tillfälliga serveringstillstånd

Till allmänheten

Det finns idag olika avgifter för ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten beroende på om det gäller en period eller enstaka tillfällen, samt om den sökande har (eller inte har) ett stadigvarande serveringstillstånd inom nämndens område. I ansökningsavgiften för de tillfälliga serveringstillstånden ingår avgift för yttre tillsyn. Det innebär inte att alla som beviljas ett tillfälligt serveringstillstånd kommer att få en yttre tillsyn, utan de totala intäkterna ska täcka de totala kostnaderna. Utredaren föreslår att innehav av stadigvarande serveringstillstånd inte ska påverka avgiften då ansökningarna normalt sett gäller en annan plats än det egna serveringsstället, det bör i stället vara en lägre avgift för enstaka tillfällen och en högre avgift för en period. Detta för att avgiften ska motsvara arbetskostnaden för den utredning som krävs, samt den yttre tillsynen där det är mer troligt att tillsyn kommer att utföras en eller flera gånger för den som innehar serveringstillstånd för en period.

Till slutna sällskap

Gällande de tillfälliga serveringstillstånden för slutna sällskap har ansökan historiskt sett enbart hanterats administrativt. Ambitionsnivån behöver höjas genom att en mindre utredning ska göras framöver där remiss skickas till polisen, detta för att sökande som är olämpliga inte ska kunna få serveringstillstånd. Eftersom förändringen kommer innebära en större arbetsinsats jämfört med tidigare föreslås en höjning av avgiften.

Försäljningstillstånd

Ändring av bolagsform

Ändring av bolagsform som idag finns för serveringstillstånd bör även finnas för försäljningstillstånd. Avgiften gäller när en befintlig tillståndshavare vill byta bolag för

verksamheten, tillståndshavaren behöver då lämna in en ny ansökan men får en lägre avgift eftersom verksamheten är känd av kommunen. Förutsättningen är att alla omständigheter är lika förutom ändringen av bolag, det måste exempelvis vara samma PBI:er. Avgiften föreslås vara samma andel av ansökningsavgiften för försäljningstillstånd som motsvarande för serveringstillstånd.

Ändring i nuvarande försäljningstillstånd

Avgiften föreslås tas bort då det inte är möjligt att ansöka om ändringar i nuvarande försäljningstillstånd.

Övrigt

Deltagaravgift

Nämnden anordnar utbildningar i Ansvarsfull alkoholservice för krögare och serveringspersonal. Utbildningarna har de senaste åren inte varit fullbokade, därför föreslås deltagaravgiften tas bort och att utbildningen bekostas av den fasta tillsynsavgiften. För att anmälan till utbildningen inte ska missbrukas föreslås i stället att en mindre avgift införs för sen avanmälan (efter anmälningstidens slut) och en högre avgift vid uteblivet deltagande.

Granskning av egenkontrollprogram

En avgift föreslås införas för granskning av egenkontrollprogram vid anmälan av försäljning av anmälningspliktiga varor (för närvarande e-cigarett och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt folköl). Avgiften föreslås även gälla vid förändringar i nuvarande försäljningstillstånd, så som att försäljningen utökas med distanshandel.

Tillsyner

Uppföljande tillsyn

Enligt nuvarande avgifter är avgiften för uppföljande tillsyn på samma belopp som påminnelse av restaurangrapporten. Avgiften för en uppföljande tillsyn föreslås höjas för att bättre motsvara arbetsinsatsen då det kräver besök på serverings-/försäljningsstället, samt att vara en del av att uppfylla principen att det ska löna sig att göra rätt.

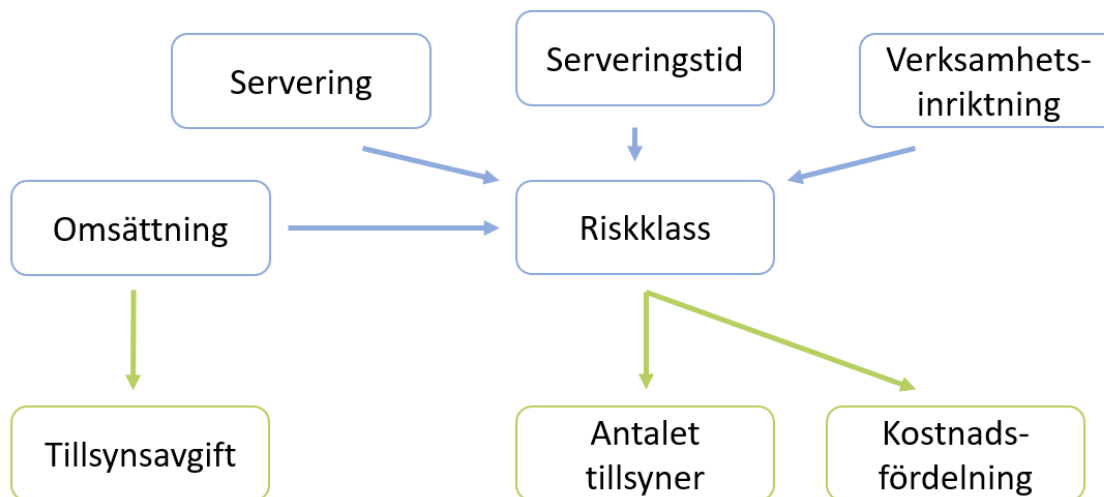
Inre tillsyn

Utifrån principen att det ska löna sig att göra rätt föreslås att en ny avgift införs för den arbetstid som krävs för att handlägga inre tillsyner. Avgiften föreslås vara högre för serveringstillstånd än för försäljningstillstånd, vilket beror på att den inre tillsynen för serveringstillstånd ofta är mer omfattande än för försäljningstillstånd. En inre tillsyn för försäljningstillstånd handlar oftast om lämpligheten för tillståndshavaren. När det kommer till serveringstillstånd görs ofta även bedömningar om brister gällande exempelvis matutbud, prissättning, närboendestörningar, serveringsyta eller överservering vilket innebär ett mer omfattande remissförfarande och ett större utredningsarbete. Eftersom avgiften inte är vite eller böter bör det inte vara någon skillnad utifrån meddelad sanktion, utan avgiften ska motsvara den uppskattade genomsnittliga arbetskostnaden för utredningen. Om utredningen inte påvisar brister som leder till meddelande av sanktion (erinran, varning eller återkallelse) ska tillståndshavaren dock inte belastas med avgift.

Tillsyner och tillsynsavgift för serveringstillstånd

Nuvarande riskklassmodell och avgifter

Antalet tillsynsbesök styrs idag av en riskklassmodell, som även påverkar kommunernas kostnad för nämndens verksamhet. Tillsynsavgifterna för serveringsställen baseras dock enbart på föregående års omsättning av alkoholdrycker. Det innebär att avgiften inte påverkas av hur många tillsynsbesök tillståndshavaren får eller vilken arbetstid som krävs. Nedan visas en bild på hur det nuvarande systemet ser ut.

I nuvarande riskklassmodell ingår följande riskfaktorer:

Risikfaktor	Risikpoäng
Servering till slutet sällskap	0
Servering till allmänheten, matrestauranger	10
Nöjeskrog, pubverksamhet	10
Offentlig tillställning/Dans	10
Sena serveringstider (02:00 eller senare)	10
Alkoholservering, omsättning över 5 mnkr	10

Summan av risikpoängen avgör vilken riskklass serveringsstället tillhör och antalet tillsynsbesök enligt nedanstående tabell:

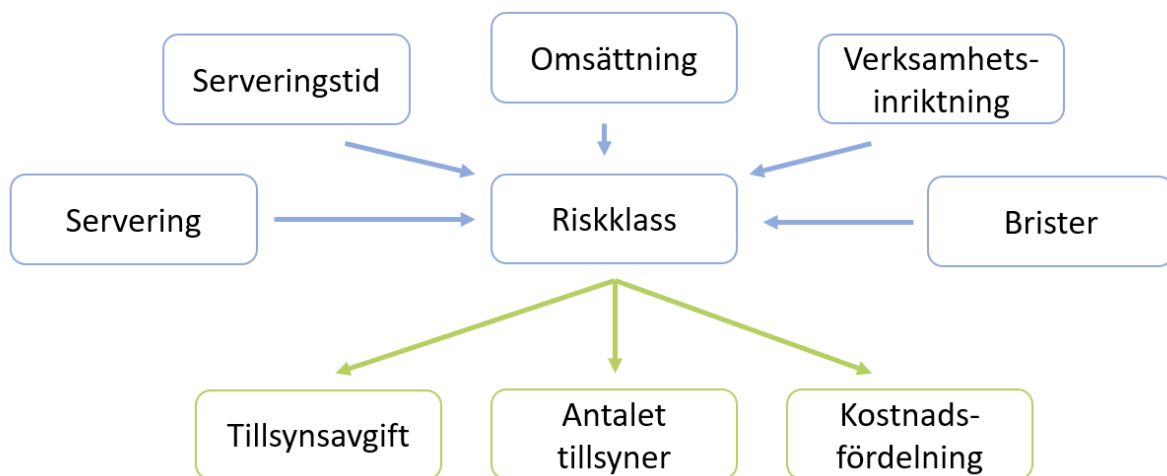
Risikpoäng	Risikklass	Antal tillsynsbesök
50	1	Minst 6 gånger per år
40	2	Minst 5 gånger per år
30	3	Minst 3 gånger per år
20	4	1-2 gånger per år
10	5	Minst 1 gång per år
0	6	Vid behov

Tillsynsavgiften som serveringsställen ska betala baseras enbart på föregående års omsättning av alkoholdrycker som de redovisar i den årliga restaurangrapporten. Nedan anges intervallerna i omsättning och vilken tillsynsavgift de ska betala, i avgiften ingår en fast och en rörlig avgift.

Omsättning av alkoholdrycker (kr)	Avgift (kr)
0 – 100 000	2 300
100 001 – 250 000	3 400
250 001 – 500 000	10 000
500 001 – 1 000 000	13 300
1 000 001 – 2 000 000	16 600
2 000 001 – 3 000 000	19 900
3 000 001 – 5 000 000	23 200
5 000 001 – 7 000 000	27 600
7 000 001 – 10 000 000	30 900
10 000 001 -	35 300

Förslag till reviderad riskklassmodell och avgifter

Det nya förslaget innebär en reviderad riskklassmodell som styr tillsynsavgiften, antalet tillsynsbesök samt påverkar kostnadsfördelningen mellan kommunerna. Nedan visas en bild på förslaget av hur systemet bör se ut.

Riskklassmodellen utgår från den nuvarande modellen och ska inkludera olika faktorer utifrån de sociala och medicinska skador lagen syftar till att minska. De medicinska skadorna syftar till exempelvis överkonsumtion vilket kan leda till alkoholförgiftning eller alkoholberoende, det kan även vara skador av glaskross eller fallskador. De sociala skadorna syftar främst på våld vilket kan vara både fysiskt och sexuellt våld. Riskklassmodellen föreslås innehålla faktorerna *servering*, *serveringstid*, *omsättning av alkoholdrycker*, *verksamhetsinriktning* och *brister* vilka förklaras nedan.

Faktorer i riskklassmodellen**Servering**

Servering till slutna sällskap bedöms innebära en mindre risk jämfört med servering till allmänheten. Slutna sällskap är oftast bekanta med varandra, som till exempel kollegor eller medlemmar i en förening, till skillnad från allmänheten där det ofta är personer som är obekanta för varandra. Då framför allt risken för våld är större vid allmänheten jämfört med slutna sällskap bedöms risken högre vid servering till allmänheten.

Riskpoäng:

0 poäng – servering till slutet sällskap

10 poäng – servering till allmänheten

Serveringstid

Enligt forskning finns det ett tydligt samband mellan sena serveringstider och våld i offentlig miljö, därmed bedöms risken högre på serveringsställen med sena serveringstider. Risken bedöms låg vid serveringstid fram till klockan 23:00 då det oftast är matrestauranger som stänger klockan 23:00 eller tidigare. Risken bedöms högre vid serveringstid efter klockan 23:00 då det inte längre krävs en varierad meny, utan räcker med ett enklare matutbud. Risken bedöms ännu högre vid serveringstid efter normaltiden som är klockan 01:00, då det framför allt är nattklubbar och nöjesställen där alkoholkonsumtionen vanligtvis är högre än på matrestauranger.

Riskpoäng:

0 poäng – serveringstid till senast klockan 23:00

10 poäng – serveringstid senare än klockan 23:00 till senast klockan 01:00

20 poäng – serveringstid senare än klockan 01:00

Omsättning av alkoholdrycker

Alkoholkonsumtionen är en riskfaktor för både sociala och medicinska skador, därför ökar risken ju högre omsättning på alkoholdrycker serveringsstället har. Omsättningen på alkoholdrycker kommer även fortsättningsvis att hämtas från restaurangrapporten.

Riskpoäng:

0 poäng – omsättning på max 250 000 kronor

5 poäng – omsättning på mer än 250 000 kronor

10 poäng – omsättning på mer än 1 000 000 kronor

15 poäng – omsättning på mer än 3 000 000 kronor

Verksamhetsinriktning

På en matsservering med sittande gäster bedöms risken som låg, risken bedöms även som låg vid serveringstillstånd för pausservering, provsmakning eller enbart catering. Risken bedöms högre på serveringsställen med en nöjesinriktning där gästerna rör sig mer i lokalen och alkoholkonsumtionen vanligtvis är högre.

Riskpoäng:

0 poäng – matsservering, pausservering, provsmakning eller enbart catering

10 poäng – nöjesinriktning

Brister

Utifrån principen att det ska löna sig att göra rätt läggs brister till som ny faktor till

riskklassmodellen. Alkohollagen syftar till att minska alkoholrelaterade skador, risken bedöms därför högre på de ställen där brister konstaterats. Brister kan vara av olika allvarlighetsgrad och alla brister ska inte med automatik medföra ingripanden, en bedömning ska göras vid varje enskilt tillfälle. Mindre brister ska kommuniceras men bör inte leda till någon ytterligare åtgärd. Om betydande brister (eller återkommande mindre brister) uppmärksammas vid tillsynsbesök bör det följas upp av ett uppföljande tillsynsbesök. Allvarliga brister (eller återkommande mindre eller betydande brister) kan leda till en sanktion i form av erinran, varning eller återkallelse av serveringstillståndet.

Det bedöms föreligga en högre risk vid de serveringsställen där brister upptäcks vid yttre tillsyn som leder till att en uppföljande tillsyn behöver göras. I det fall tillståndshavaren har så allvarliga brister att en sanktion meddelas bedöms risken ännu högre. De uppmärksammade bristerna leder till en högre riskpoäng vid bedömningen för kommande kalenderår.

I det fall en tillståndshavare har en god efterlevnad av gällande lagar och regler ska reduktion av en riskklass göras, likt regelverket för livsmedel. Reduktionen ska göras om en tillståndshavare inte haft uppföljande tillsyn eller meddelats sanktion under det senaste kalenderåret, under förutsättning att minst två tillsynsbesök genomförts och att serveringsstället är i normalläge. Ett serveringsställe kan inte få reduktion om det haft serveringstillstånd under del av föregående kalenderår, det kan ske tidigast efter att serveringsstället haft serveringstillstånd under ett helt kalenderår. Om en tillståndshavare har reduktion men brister uppmärksammas tas reduktionen bort för kommande kalenderår. Om en tillståndshavare har högre riskpoäng på grund av brister men haft god efterlevnad under det senaste kalenderåret tas den högre riskpoängen bort och tillståndshavaren återgår till normalläget.

Riskpoäng:

-10 poäng – reduktion på grund av god efterlevnad

0 poäng – normalläge

5 poäng – uppmärksammade brister som lett till uppföljande tillsyn

10 poäng – uppmärksammade brister som lett till meddelande av sanktion

Ej medtagna faktorer

Utöver ovanstående har andra faktorer beaktats men inte tagits med som riskfaktorer, dessa är *placering i centrum* och *antal besökare*.

Placering i centrum

Serveringsställets placering har beaktats med anledning av att det i forskning påvisats att det är högre risk för våld i offentlig miljö i centrala delar av staden, detta då det är geografiskt nära mellan flera serveringsställen och många gäster lämnar ställena vid samma tid och samlas vid exempelvis snabbmatställen eller busshållplatser. Placeringen har dock inte tagits med i riskklassmodellen då risken är som högst för serveringsställen med servering till allmänheten, sen serveringstid och hög alkoholförsäljning vilket redan finns med som riskfaktorer. Det finns även svårigheter att utforma en faktor som blir likvärdig för de olika kommunerna.

Antal besökare

Antalet besökare har också beaktats då risken för alkoholrelaterade skador bedöms högre ju

fler som är på samma ställe. Här bedöms dock risken primärt finnas i övriga riskfaktorer, vilket innebär att antalet besökare skulle vara överflödigt.

Riskklassmodellen

Ovanstående faktorer för riskklassificering sammanfattas i nedanstående tabell:

Risikfaktor	Risikpoäng
Servering	
Slutet sällskap	0
Allmänheten	10
Serveringstid	
- 23:00	0
23:00 – 01:00	10
01:00 -	20
Omsättning alkoholdrycker (kronor)	
- 250 000	0
250 001 – 1 000 000	5
1 000 001 – 3 000 000	10
3 000 001 -	15
Verksamhetsinriktning	
Mat	0
Nöje	10
Brister	
Reduktion pga god efterlevnad	-10
Normalläge	0
Uppföljande tillsyn	5
Sanktion	10

Sammanfattningsvis innebär förslaget att summan av riskpoängen avgör vilken riskklass serveringsstället tillhör enligt nedanstående tabell. Riskklassen bör bedömas årligen utifrån de olika faktorerna som påverkar. Värt att notera är att riskklass 0 enbart kan bli aktuella för vissa tillstånd (slutna sällskap, provsmakning, pausservering eller catering), och att ett serveringsställe enbart kan tillhöra riskklass 6 om man har haft uppmärksammade brister.

Risikpoäng	Risikklass	Antal tillsynsbesök
0-5	0	Minst 1 gång per år
10-15	1	Minst 1 gång per år
20-25	2	Minst 2 gånger per år
30-35	3	Minst 3 gånger per år
40-45	4	Minst 4 gånger per år
50-55	5	Minst 5 gånger per år
60-65	6	Minst 6 gånger per år

Tillsynsavgift

Tillsynsavgiften bör bestå av två delar – en fast tillsynsavgift och en rörlig tillsynsavgift. Den fasta tillsynsavgiften ska täcka kostnaderna för den förebyggande tillsynen som exempelvis utbildningen Ansvarsfull alkoholserving och krögarträffar. Den rörliga avgiften ska täcka

FÖRSLAG TILL ÄNDRADE AVGIFTER

kostnaderna för den yttre tillsynen, administration, arkivering, rådgivning och samt viss inre tillsyn (årliga remisser samt utredningar som inte leder till någon sanktion).

Den rörliga avgiften har beräknats utifrån uppskattad tidsåtgång vid tillsynen av serveringsställen inom de olika riskklasserna. Den yttre tillsynen genomförs alltid av två personer och tidsåtgången ska därför dubblas, och sedan tillkommer tidsåtgång avseende för- och efterarbete (exempelvis planering och skrivande av tillsynsprotokoll). Timkostnaden har beräknats till 1 500 kronor/timme. Kostnaden för den rörliga tillsynsavgiften har avrundats uppåt till närmsta 100-tal kronor enligt tillämpningsreglerna.

Riskklass	Tidsåtgång tillsynsbesök (minuter)	Tidsåtgång för- och efterarbete (minuter)	Kostnad per tillsynstillfälle (kronor)	Rörlig tillsynsavgift (kronor)
0	15 x 2	20	1 250	1 300
1	30 x 2	20	2 000	2 000
2	45 x 2	20	2 750	5 500
3	60 x 2	25	3 625	10 900
4	75 x 2	25	4 375	17 500
5	90 x 2	30	5 250	26 300
6	105 x 2	30	6 000	36 000

Konsekvensanalys

Antal tillsynsbesök

Vid beräkningen för den nuvarande riskklassmodellen fanns 211 serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd, vilket medför totalt 391 tillsynsbesök årligen.

Riskklass	Antal tillsynsbesök	Antal serveringsställen	Totalt antal tillsynsbesök
1	6	6	36
2	5	16	80
3	3	21	63
4	2	44	88
5	1	105	105
6	1	19	19
Summa		211	391

Vid beräkningen enligt det nya förslaget till riskklassmodellen fanns 215 serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd, vilket medför totalt 565 tillsynsbesök årligen.

Riskklass	Antal tillsynsbesök	Antal serveringsställen	Totalt antal tillsynsbesök
0	1	3	3
1	1	21	21
2	2	101	202
3	3	46	138
4	4	23	92
5	5	17	85
6	6	4	24
Summa		215	565

Detta ska ses som ett beräknat tak över antal tillsyner, det faktiska antalet kommer att vara lägre på grund av reduktionen av riskklass. Det totala antalet tillsynsbesök kommer troligtvis att variera i viss grad från år till år utifrån att uppmärksammade brister påverkar antalet tillsynsbesök.

Utifrån det aktuella förslaget kommer de som har sen serveringstid att få fler tillsynsbesök och därmed högre tillsynsavgift. Ett rimligt antagande är att några serveringsställen kommer att minska sin serveringstid eftersom flera ställen inte utnyttjar hela sin serveringstid. Det skulle innebära att flera ställen kommer att kunna fortsätta verksamheten som idag, men tillhöra en lägre riskklass vilket medför färre tillsynsbesök än i tabellen ovan. En uppskattning är att cirka 150 serveringsställen kommer att få reduktion, vilket innebär cirka 430 tillsynsbesök som är en viss ökning av det totala antalet tillsyner jämfört med idag.

Exempel på konsekvenser

För att få en förståelse över de faktiska konsekvenserna för enskilda serveringsställen tas här upp några exempel. De exempel som tas upp är faktiska serveringsställen med olika inriktning.

Exempel 1

En matrestaurang med serveringstid till klockan 01:00, de har en hög omsättning på alkoholdrycker och har inte haft några uppmärksammade brister.

- Nuvarande tillsynsavgift: 23 200 kronor
- Tillsynsavgift enligt förslaget: 12 500 kronor

Exempel 2

En pizzeria med serveringstid till klockan 01:00, de har en låg omsättning av alkoholdrycker och har inte haft några uppmärksammade brister.

- Nuvarande tillsynsavgift: 3 400 kronor
- Tillsynsavgift enligt förslaget: 7 100 kronor

Flera pizzerior och matrestauranger stänger sina verksamheter före klockan 23:00. Om pizzerian i detta exempel har öppettid till klockan 23:00 kan de förkorta serveringstiden till klockan 23:00, då blir tillsynsavgiften istället 3 600 kronor utan att verksamheten påverkas.

Exempel 3

Ett nöjesställe med serveringstid till klockan 02:00, de har en hög omsättning på alkoholdrycker och har uppmärksammade brister.

- Nuvarande tillsynsavgift: 30 900 kronor
- Tillsynsavgift enligt förslaget: 37 600 kronor

Om nöjesstället i detta exempel inte skulle ha några uppmärksammade brister blir tillsynsavgiften istället 27 900 kronor. Om nöjesstället hade skött verksamheten efter gällande regler och fått reduktion av riskklassen skulle tillsynsavgiften vara 19 100 kronor.

Nämndens intäkter av tillsynsavgifter

I nuläget får nämnden intäkter från tillsynsavgiften på sammanlagt 1 794 000 kronor. Med det nya förslaget beräknas taket för intäkterna bli 2 431 600 kronor. Intäkterna kommer dock att bli lägre genom att en tillståndshavare för serveringstillstånd kan placeras i en lägre riskklass

om den sköter verksamheten enligt gällande regler under en viss tid. En uppskattning är att cirka 150 serveringsställen kommer att få reduktion, vilket medför att intäkterna från tillsynsavgiften från serveringsställena förväntas bli cirka 1 826 000 kronor. Intäkterna kommer troligen att sjunka ytterligare då några serveringsställen förväntas förkorta serveringstiden i de fall den är senare än ställets öppettider, det innebär i praktiken ingen skillnad för serveringsställena men medför att antalet tillsynsbesök och även intäkterna av tillsynsavgiften kommer att minska.

Kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna

Kommunernas kostnadsfördelning för verksamheten kan baseras på olika faktorer så som invånarantal, antalet serverings- och försäljningsställen eller att kostnaden delas lika mellan kommunerna. Kostnadsfördelningen baseras idag på en finansieringsmodell som utgår från ett poängsystem där antalet stadigvarande serveringsställen och försäljningsställen påverkar andelen av budgeten som respektive kommun ansvarar för. Systemet att kommunernas kostnader baseras på antalet stadigvarande serverings- och försäljningsställen utifrån ett poängsystem bedöms vara det mest rättvisa sättet att fördela kostnaden på utifrån att den faktorn påverkar den gemensamma nämndens verksamhet mest. Om riskklassmodellen ändras behöver även finansieringsmodellen för kommunerna ses över och justeras efter den nya riskklassmodellen.

Finansieringsmodell

Nuvarande finansieringsmodell

Den nuvarande finansieringsmodell utgår från riskklasserna för serveringstillstånd samt försäljning av vissa varukategorier:

Försäljning	Poäng
Serveringstillstånd – riskklass 1	12
Serveringstillstånd – riskklass 2	10
Serveringstillstånd – riskklass 3	6
Serveringstillstånd – riskklass 4	4
Serveringstillstånd – riskklass 5	2
Serveringstillstånd – riskklass 6	1
Försäljningstillstånd	4
Folköl	2
Receptfria läkemedel	2
E-cigarett och påfyllningsbehållare	2

Förslag till reviderad finansieringsmodell

Förslaget till revidering utgår från den nya riskklassmodellen, och inkluderar även tobaksfria nikotinprodukter:

KOSTNADSFÖRDELNING

Försäljning	Poäng
Serveringstillstånd – riskklass 6	12
Serveringstillstånd – riskklass 5	10
Serveringstillstånd – riskklass 4	8
Serveringstillstånd – riskklass 3	6
Serveringstillstånd – riskklass 2	4
Serveringstillstånd – riskklass 1	2
Serveringstillstånd – riskklass 0	1
Försäljningstillstånd	4
E-cigarett och påfyllningsbehållare	2
Tobaksfria nikotinprodukter	2
Folköl	2
Receptfria läkemedel	1

Förändringen är att riskklasserna ”vänds” så att riskklassen ökar vid högre risk, vilket leder till fler tillsynsbesök och högre poäng i finansieringsmodellen. Poängsättningen fungerar i huvudsak så att det är två poäng per tillsynsbesök enligt tillsynsplanerna. De punkter som skiljer är serveringstillstånd riskklass 0 där tillsynen bedöms innebära en mindre arbetsinsats, och receptfria läkemedel där kommunen inte har tillsynsansvaret där båda medför 1 poäng. Även försäljningstillstånd skiljer sig då de tilldelas 4 poäng som i nuvarande finansieringsmodell, det grundar sig på att rådgivning och den inre tillsynen är mer arbetskrävande än för de anmälningspliktiga varorna.

En brist i dagens system är att modellen utgår från antalet poäng i kommunerna 2019 då beslutet fattades. Även om det totala antalet ställen har varit relativt konstant under åren kan förändringar ske, därför bedöms det rimligt att andelen av kostnaden enligt finansieringsmodellen räknas om inför varje ny mandatperiod. Om det skulle ske drastiska förändringar, exempelvis stora volymändringar eller att kommuner gå med i eller lämnar samarbetet ska kostnadsfördelningen kunna räknas om inför ett nytt budgetår.

Konsekvensanalys av den reviderade finansieringsmodellen

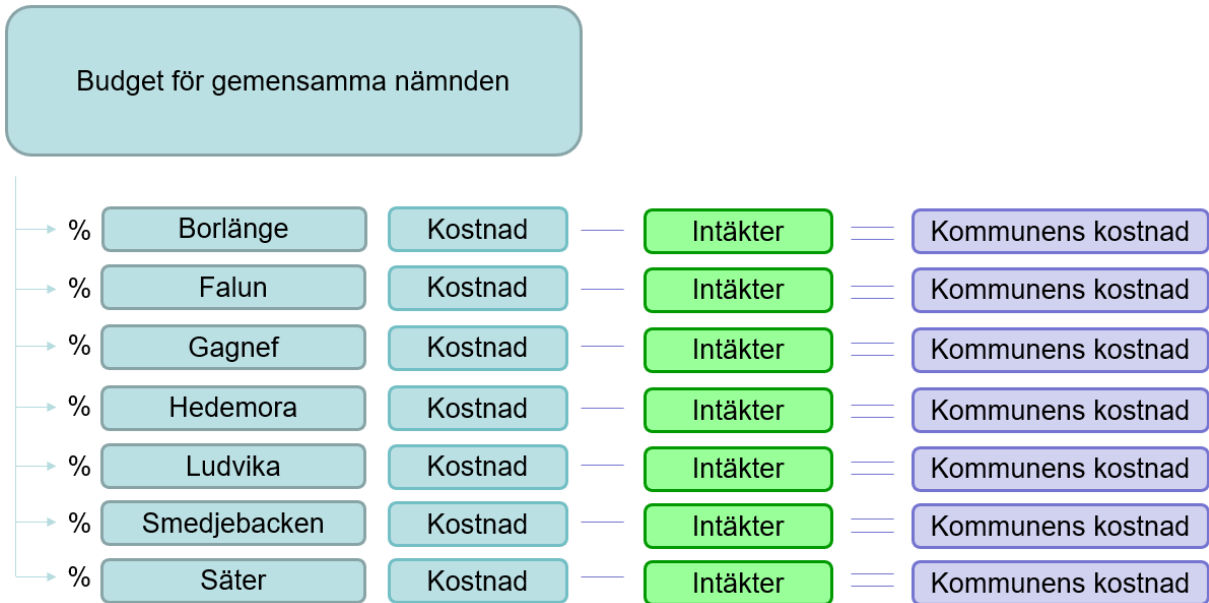
Den reviderade finansieringsmodellen innebär att kostnadsfördelningen kan förändras vid beräkningen av respektive kommuns andel. Nedan visas en tabell som visar nuvarande andel och den beräknade andelen enligt den reviderade finansieringsmodellen utifrån nuvarande antal serverings- och försäljningsställen:

Kommun	Nuvarande	Reviderad
Borlänge	27,3%	28,2%
Falun	30,9	31,1%
Gagnef	4,6%	5,3%
Hedemora	10,5%	10,0%
Ludvika	14,2%	13,3%
Smedjebacken	6,0%	6,8%
Säter	6,6%	5,3%

Kostnadsfördelning

Nuvarande kostnadsfördelning

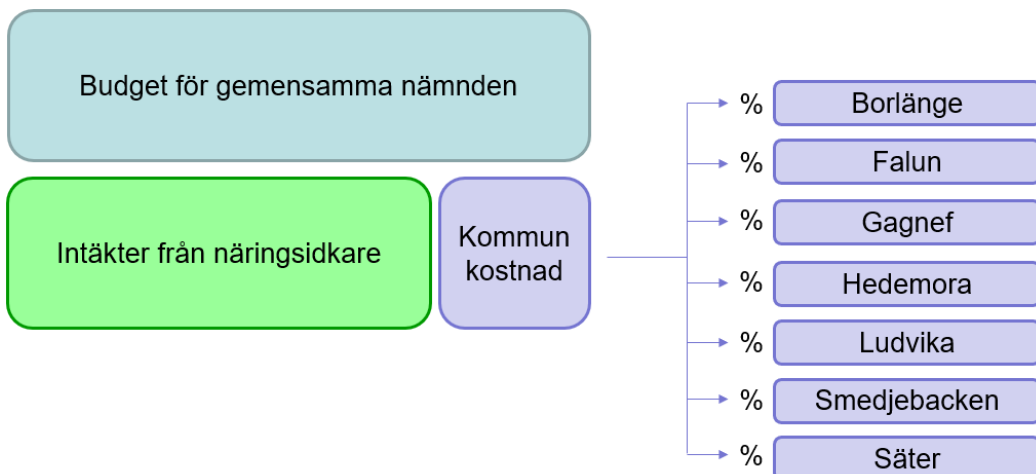
I dagsläget registreras alla intäkter på respektive kommun. Kommunernas kostnad beräknas sedan enligt följande: andelen av budgeten – intäkter i kommunen = kommunens kostnad, vilket visas nedan:

Det nuvarande systemet är fördelaktigt för de kommuner som har aktiva näringsidkare, ju fler ärenden (till exempel ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd) desto lägre kostnad för kommunen. Systemet medför att handläggarna måste redovisa vilken kommun intäkten ska registreras på för varje ärende, vilket innebär en viss administration framför allt när det gäller förändring av ägarförhållanden eller styrelse som påverkar tillståndshavarens samtliga ställen vilka ofta finns i olika kommuner. Systemet innebär även i praktiken att den gemensamma nämndens budget består av sju delbudgetar.

Förslag till ny kostnadsfördelning

Utredarens förslag till ny kostnadsfördelning innebär att alla intäkter enbart registreras som intäkt för nämnden. Den största delen av nämndens kostnader finansieras av intäkter från näringsidkarna, och den resterande kostnaden fördelas sedan mellan kommunerna enligt finansieringsmodellen.

KOSTNADSFÖRDELNING

Detta förslag medför att den gemensamma nämnden enbart kommer att ha en gemensam budget, vilket förenklar både beräkningar och administrationen. Kommunernas budgetarbete bör bli lättare då kommunernas kostnader förväntas bli mer konstanta utifrån att de enbart påverkas av de totala kostnaderna och intäkterna, samt att kostnadsfördelningen blir mer lik de övriga gemensamma nämnderna. Kostnaden för respektive kommun kommer att ändras jämfört med idag då intäkterna kommer att minska alla kommuners kostnader i stället för enbart den egna. Om nämnden uppnår en kostnadstäckning på 85 % kommer alla kommuners kostnader för verksamheten att minska jämfört med nuvarande kostnad.

Förslaget innebär att intäkterna för respektive kommun inte längre kommer att redovisas i budgetuppföljningar, däremot kommer de totala kostnaderna och intäkterna samt detaljerad statistik över verksamheten att redovisas. Genom detta kommer varje kommun att se vad de får ut av verksamhet för kostnaden de betalar.

Konsekvensanalys av ny kostnadsfördelning

Den nya kostnadsfördelningen kommer att påverka kommunernas kostnad för verksamheten. Nedan visas tre tabeller för att visa skillnaderna från den nuvarande kostnadsfördelningen jämfört med förslaget på ny kostnadsfördelning. För att förenkla jämförandet kommer beräkningarna att gälla för 2023 utifrån nuvarande avgifter, tabellerna tar inte hänsyn till förslagen av nya avgifter eller reviderad finansieringsmodell.

Nedan visas en tabell med budgeten för 2023 med nuvarande kostnadsfördelning.

Kommun	Fördelning	Del av budget (tkr)	Prognos intäkter (tkr)	Prognos kostnad (tkr)
Borlänge	27,3 %	1 389	1 011	378
Falun	30,9 %	1 571	1 177	394
Gagnef	4,6 %	234	101	133
Hedemora	10,5 %	534	335	199
Ludvika	14,2 %	722	438	284
Smedjebacken	6,0 %	305	243	62
Säter	6,6 %	336	196	140
Summa	100,0 %	5091	3 501	1 590

De beräknade kostnaderna för 2023 utifrån förslaget på ny kostnadsfördelning och med kostnadstäckning på 85 % visas i tabellen nedan.

Kommun	Budget (tkr)	Prognos nuvarande intäkter (tkr)	Prognos intäkter 85 % (tkr)	Prognos kostnad 85 % (tkr)
Borlänge				209
Falun				236
Gagnef				35
Hedemora				80
Ludvika				108
Smedjebacken				46
Säter				50
Summa	5 091	3 501	4 327	764

KOSTNADSFÖRDELNING

I tabellen nedan visas skillnaden av kommunernas kostnad utifrån ovanstående tabeller.

Kommun	Nuvarande kostnad (tkr)	Med kostnadstäckning på 85 % (tkr)	Skillnad (tkr)
Borlänge	378	209	-169
Falun	394	236	-158
Gagnef	133	35	-98
Hedemora	199	80	-119
Ludvika	284	108	-176
Smedjebacken	62	46	-16
Säter	140	50	-90
Summa	1 590	764	-826

Ställningstagande

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel fattade beslut den 8 december 2022 om ställningstagande för att förslaget om ny kostnadsfördelning ska användas.

Kostnadstäckning

En beräkning har gjorts över kostnadstäckningen utifrån förslagen som framförs i denna utredning. Beräkningen baseras på budgeten för 2023, samt beräknade intäkter utifrån prisbasbeloppet för 2023. Eftersom avgifterna är en andel av prisbasbeloppet bör kostnadstäckningen vara på samma nivå när avgifterna träder i kraft utifrån att både kostnader och intäkter förväntas öka för 2024.

Budgeten för 2023 är på 5 091 000 kronor. De förväntade intäkterna för provningsavgifter beräknas till 1 016 300 kronor för serveringsställen och 216 300 kronor för försäljningsställen, samt 1 034 900 kronor för försäljningsställen avseende tillsynsavgifter. Det beräknade taket för tillsynsavgifter för serveringsställen är 2 431 600 kronor vilket skulle innebära en kostnadstäckning på cirka 92 %. Vid uppskattningen av reduktion av riskklass på cirka 150 serveringsställen ger istället intäkter på cirka 1 826 000 kronor vilket medför en kostnadstäckning på cirka 80 %.

Det finns osäkerhetsfaktorer gällande prognosen av intäkter framöver vilket påverkar kostnadstäckningen. Vid uppskattningen av antal ärenden framöver har antalet ärenden de senaste 6 åren (2017-2022) granskats och varit grunden för prognosen framöver. Antalet ärenden har påverkats i hög grad av covid-19 bland annat på grund av de restriktioner som då gällde. Under det senaste året har privatpersoners och näringslivets ekonomi påverkats genom bland annat ökande energi- och livsmedelspriser. En konsekvens av detta kan bli att flera verksamheter kommer att upphöra och antalet serverings- och försäljningsställen kan komma att minska. Gällande försäljningstillstånden för tobak finns endast statistik för en relativt kort tidsperiod eftersom tillståndsplikten enligt lagen om tobak och liknande produkter trädde i kraft under 2019.

Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande serveringstillstånd

Beloppen är beräknade efter prisbasbeloppet för 2023 på 52 500 kronor.

Gult markerar ändringar jämfört med nuvarande avgifter.

Stadigvarande serveringstillstånd

Typ	Andel	Nuvarande	Förslag	Ref
Till allmänheten eller slutet sällskap inklusive catering	25,2%	13 300 kr		
För pausservering	12,6%	6 700 kr		
För provsmakning vid tillverkningsstället	12,6%	6 700 kr		
Ändring av bolagsform (endast byte av organisationsnummer, inga andra förändringar i gällande tillstånd)	14,7%	7 800 kr		S1
Ändring i nuvarande tillstånd som kräver insyning av lokal	10,5%	5 600 kr		S2
Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver insyning av lokal	6,3%	5 600 kr	3 100 kr	S3
Tillfällig ändring av serveringstid för enstaka tillfälle	2,1%	5 600 kr	1 200 kr	S4
Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver utredning	1,1%	600 kr		S5

Ändring av styrelse och/eller ägarförhållanden

Typ		Nuvarande	Förslag	Ref
Betydande förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.	25,2%	13 300 kr		S6
Mindre förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar mindre än 50 % och/eller prövning av ny PBI.	8,4%	4 500 kr		S6
Prövning av ytterligare PBI vid mindre förändring, per person.	4,2%	2 300 kr		S6
Administrativ avgift om samma bolag har flera serveringsställen som berörs av ändringen, per serveringsställe.	1,1%	600 kr		S6

Kunskapsprov

Typ		Nuvarande	Förslag	Ref
Avgift för kunskapsprov gällande stadigvarande serveringstillstånd samt tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten	4,2%	2 300 kr		S7
Avgift för kunskapsprov gällande tillfälliga serveringstillstånd till slutet sällskap, pausservering eller provsmakning	2,1%	1 200 kr		S7

TABELL ÖVER AVGIFTER

Tillfälliga serveringstillstånd

Typ		Nuvarande	Förslag	Ref
Period till allmänheten (Sökande med stadigvarande serveringstillstånd) (Sökande utan stadigvarande serveringstillstånd) (Oavsett nuvarande serveringstillstånd)	12,6% 16,8% 16,8%	6 700 kr 8 900 kr	8 900 kr	S8
Enstaka tillfällen till allmänheten - Första tillfället på ny adress under innevarande kalenderår (Sökande med stadigvarande serveringstillstånd) (Sökande utan stadigvarande serveringstillstånd) (Oavsett nuvarande serveringstillstånd) - För ytterligare tillfälle på samma adress under innevarande kalenderår	8,4% 16,8% 10,5% 2,1%	4 500 kr 8 900 kr 1 200 kr	5 600 kr	S8
Enstaka tillfällen för slutet sällskap	1,1% 2,1%	600 kr	1 200 kr	S8
Pausservering	1,1%	600 kr		
Provsmakning vid tillverkningsstället	8,4%	4 500 kr		
Provsmakning vid arrangemang - Första tillfället - Ytterligare serveringstillfälle	4,2% 2,1%	2 300 kr 1 200 kr		
För gemensamt serveringsutrymme för flera innehavare med ett stadigvarande serveringstillstånd/per tillståndshavare	6,3%	3 400 kr		

Övrigt

Typ		Nuvarande	Förslag	Ref
Avgift för uppföljande tillsyn på grund av uppmärksammade brister	4,2% 6,3%	2 300 kr	3 400 kr	S9
Avgift vid inre tillsyn	20,0%		10 500 kr	S10
Avgift vid påminnelse om att inkomma med restaurangrapport	4,2%	2 300 kr		S11
Avgift för deltagande på utbildning	0,0%		0 kr	S12
Avgift vid avanmälan efter att anmälningstiden gått ut	1,1%		600 kr	S12
Avgift för uteblivet deltagande på utbildning	2,2%		1 200 kr	S12

Riskbaserad tillsynsavgift samt fast tillsynsavgift

Riskklass	Andel	Förslag	Ref
Fast tillsynsavgift	3,0%	1 600 kr	S13
Riskklass 0	2,4%	1 300 kr	S14
Riskklass 1	3,8%	2 000 kr	S14
Riskklass 2	10,4%	5 500 kr	S14
Riskklass 3	20,7%	10 900 kr	S14
Riskklass 4	33,3%	17 500 kr	S14
Riskklass 5	50,0%	26 300 kr	S14
Riskklass 6	68,5%	36 000 kr	S14

Tillämpningsregler för provnings- och tillsynsavgifter gällande serveringstillstånd

1 § Avgifter för kommunens arbete med serveringstillstånd och årlig tillsyn enligt alkohollagen ska betalas av den som ansöker om serveringstillstånd och den som beviljats sådant tillstånd.

2 § En förutsättning för att ansökan om serveringstillstånd ska behandlas är att ansökningsavgiften betalats in till kommunen. Om betalning inte skett ska sökanden uppmanas att betala in avgiften inom viss tid. En sådan uppmaning får sändas till sökanden per post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte uppmaningen ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i uppmaningen. Ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan avslås.

3 § Om det finns synnerliga skäl får ansökningsavgiften helt eller delvis återbetalas.

4 § Årlig tillsynsavgift för tillståndshavare med stadigvarande tillstånd uttas som en fast och en rörlig tillsynsavgift som betalas för innevarande år. Den rörliga tillsynsavgiften baseras på den riskklass serveringsstället tillhör. Om ett serveringstillstånd återkallas kommer tillsynsavgiften inte återbetalas.

Om ett serveringsställe beviljas serveringstillstånd efter att den årliga tillsynsavgiften fakturerats kommer tillsynsavgiften att faktureras efter att den första tillsynen genomförts. Om serveringstillståndet beviljas från och med den 1 juli minskas tillsynsavgiften med 50 %, och om serveringstillståndet beviljas från och med den 1 oktober minskas tillsynsavgiften med 75 %.

5 § En förutsättning för att göra rätt bedömning av riskklass är att restaurangrapport inlämnas årligen till Folkhälsomyndigheten senast i följebrev angivet datum. Om restaurangrapporten inte inkommit i tid skickas en påminnelse med ett sista inlämningsdatum, vilket även medför påminnelseavgift. Inkommer inte restaurangrapporten innan sista inlämningsdatumet kommer den högsta riskpoängen tilldelas gällande omsättning av alkoholdrycker vilket påverkar antalet tillsyner och storleken på tillsynsavgiften. För ställen som inte är skyldiga att lämna in restaurangrapport beräknas den lägsta riskpoängen gällande omsättning av alkoholdrycker.

Tillsynsavgiften ska betalas inom angiven tid. Underlåtenhet att lämna in restaurangrapport eller betala tillsynsavgift kan medföra att tillståndshavarens lämplighet för innehav av tillståndet tas upp till omprövning.

6 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet eller övriga omständigheter får tillsynsavgiften sättas ned eller att betalningstiden förlängs.

7 § Förklaring av vissa avgifter:

* **Ändring av bolagsform (S1)**

Avgiften tas ut vid ansökan om stadigvarande serveringstillstånd på samma serveringsställe som företrädarna redan har ett gällande stadigvarande serveringstillstånd på. Förutsättningen är att det inte föreligger någon annan ändring än av bolag; det måste exempelvis vara samma verksamhetsinriktning, PBI:er och serveringsyta.

*** Ändring i nuvarande tillstånd som kräver insyning av lokal (S2)**

Avgiften tas ut vid förändringar som kräver insyning av serveringsstället, exempelvis vid utökad serveringsyta.

*** Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver insyning av lokal (S3)**

Avgiften tas ut vid ändring där utredning krävs men där insyning av serveringsstället inte behöver göras, exempelvis utökning av serveringstid.

*** Tillfällig ändring av serveringstid för enstaka tillfälle (S4)**

Avgiften tas ut vid tillfällig ändring av serveringstiden på serveringsställe där sökanden har ett stadigvarande serveringstillstånd. Avgiften tas ut per serveringstillfälle.

*** Ändring i nuvarande tillstånd som inte kräver utredning (S5)**

Avgiften tas ut vid ändringar i serveringstillståndet som inte kräver utredning, exempelvis minskning av serveringstid eller ändrade bolags-/kontaktuppgifter.

*** Avgift vid ändringar i bolaget (S6)**

Vid förändring av ägar- och/eller styrelseförhållande i bolag tillämpas olika avgifter beroende på omfattningen av förändringen.

En *betydande förändring* i bolaget innebär att ny ägarmajoritet skapas, genom överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.

En *mindre förändring* i bolaget innebär överlåtelse av aktier/bolagsandelar på mindre än 50 %, och/eller att det tillkommit en ny PBI. Vid prövning av flera PBI:er i samband med en mindre förändring utgår ytterligare avgift per PBI. Oavsett antal PBI:er ska avgiften inte överstiga kostnaden för en nyansökan om stadigvarande serveringstillstånd.

Om tillståndshavaren har flera serveringstillstånd debiteras avgiften för prövningen vid ett serveringsställe, för de andra serveringsställena tas en administrativ avgift ut.

***Avgift för Kunskapsprov (S7)**

En av förutsättningarna för att kunna beviljas serveringstillstånd, vare sig det avser stadigvarande eller tillfälligt serveringstillstånd, är att sökande avlagt godkänt kunskapsprov. Kunskapsprov kan göras maximalt 3 gånger för samma ansökan, om inte godkänt resultat uppnås efter 3:e försöket bedöms sökande som olämplig för tillståndet och ansökan avslås. Antal försök baseras på Folkhälsomyndighetens föreskrifter om kunskapsprov (FoHMFS 2014:7).

***Avgift för tillfälligt serveringstillstånd (S8)**

Tillfälliga serveringstillstånd kan sökas för enstaka tillfällen eller för en sammanhängande period. Det går inte att söka både för enstaka tillfällen och en sammanhängande period under samma kalenderår på samma serveringsställe. Ett enstaka tillfälle räknas från serveringstidens start till serveringstidens slut.

Tillfälligt serveringstillstånd kan sökas för en sammanhängande period, den maximala längden på perioden regleras i riktlinjerna. En tillståndshavare kan ansöka om tillfälligt serveringstillstånd för en sammanhängande period på samma serveringsställe i två år, därefter behöver man ansöka om ett stadigvarande serveringstillstånd.

En sökande kan ansöka om ett visst antal tillfällen per år på samma serveringsställe, antalet tillfällen regleras i riktlinjerna. Den högre avgiften betalas för första serveringstillfallet på ett serveringsställe, vid fler serveringstillfällen på samma serveringsställe under kalenderåret

debiteras den lägre avgiften.

Avgift för tillfälligt tillstånd till slutet sällskap uttas per serveringstillfälle. En sökande kan ansöka om ett visst antal tillfällen per år på samma serveringsställe, antalet gånger regleras i riktlinjerna.

***Avgift för uppföljande tillsyn (S9)**

I de fall det uppmärksammas brister i verksamheten som föranleder en extra uppföljande tillsyn, tas en avgift ut för detta. Den uppföljande tillsynen ska kontrollera att de uppmärksammade bristerna åtgärdats.

***Avgift vid inre tillsyn (S10)**

Avgift tas ut i de fall det uppmärksammas brister som leder till en utredning gällande inre tillsyn. Avgift ska dock inte tas ut om den inre tillsynen avslutas utan åtgärd.

*** Avgift vid påminnelse om att inkomma med restaurangrapport (S11)**

Om en tillståndshavare som är skyldig att lämna in restaurangrapport inte lämnar in den i tid tas en påminnelseavgift ut i samband med att påminnelsen skickas.

*** Avgift för deltagande på utbildning (S12)**

Deltagande vid utbildning ska vara kostnadsfritt då utbildningen bekostas genom den fasta tillsynsavgiften. Om en anmäld deltagare inte kan delta tas ingen avgift ut om avanmälan görs innan anmälningstiden gått ut. Om avanmälan görs efter anmälningstidens slut tas en mindre avgift ut, och vid uteblivet deltagande tas en högre avgift ut. Detta för att undvika missbruk av anmälningar då det finns ett begränsat antal platser. Om det finns synnerliga skäl för det uteblivna deltagandet får avgiften sänkas eller tas bort.

*** Fast tillsynsavgift (S13)**

För alla serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd tas en årlig fast tillsynsavgift ut. Den fasta tillsynsavgiften ska täcka kostnaden för den förebyggande tillsynen så som utbildningar och krögarträffar.

*** Riskbaserad tillsynsavgift (S14)**

Den rörliga tillsynsavgiften betalas årligen och ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen, administration, arkivering, rådgivning samt viss inre tillsyn så som rutinmässig kontroll av lämplighet samt där den inre tillsynen avslutas utan åtgärd. Avgiften baseras på den riskklass serveringsstället tillhör. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

Bedömning av riskklass sker årligen för innevarande kalenderår. Bedömning sker utifrån den aktuella utformningen av serveringstillståndet, samt föregående års omsättning av alkoholdrycker och eventuella brister. Om ett serveringsställe haft två uppföljande tillsynsbesök under samma kalenderår adderas riskpoängen för båda besöken. Ett serveringsställe kan inte öka mer än en riskklass på grund av brister.

Avgifter och taxor för den gemensamma nämndens upptagningsområde gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel

Beloppen är beräknade efter prisbasbeloppet för 2023 på 52 500 kronor.

Försäljningstillstånd

Typ	Andel	Nuvarande	Förslag	Ref
Ansökan om stadigvarande eller tillfälligt försäljningstillstånd för detaljhandel	16,8%	8 900 kr		
Ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd för partihandel	18,9%	10 000 kr		
Ändring av bolagsform (endast byte av organisationsnummer, inga andra förändringar i gällande tillstånd)	9,8%	8 900 kr	5 200 kr	F1
Ansökan om ändring i nuvarande försäljningstillstånd	4,2%	2 100 kr	Tas bort	

Ändring av styrelse och/eller ägarförhållanden

Typ	Andel	Nuvarande	Förslag	Ref
Betydande förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.	16,8%	8 900 kr		F2
Mindre förändring av bolaget. Överlåtelse av aktier/bolagsandelar mindre än 50 % och/eller prövning av ny PBI.	8,4%	4 500 kr		F2
Prövning av ytterligare PBI vid mindre förändring, per person.	4,2%	2 300 kr		F2
Administrativ avgift om samma bolag har flera försäljningsställen som berörs av ändringen, per försäljningsställe.	1,1%	600 kr		F2

Övrigt

Typ	Andel	Nuvarande	Förslag	Ref
Granskning av egenkontrollprogram	1,1%		600 kr	F3
Avgift för uppföljande tillsyn på grund av uppmärksammade brister	4,2% 6,3%	2 300 kr	3 400 kr	F4
Avgift vid inre tillsyn	12,6%		6 700 kr	F5

TABELL ÖVER AVGIFTER

Tillsynsavgift

Typ	Andel	Nuvarande	Förslag	Ref
Stadigvarande försäljningstillstånd	8,4%	4 500 kr		F6
E-cigaretter och påfyllningsbehållare	3,2%	1 700 kr		F7
Tobaksfria nikotinprodukter	3,2%	1 700 kr		F7
Folköl (detaljhandel och/eller servering)	3,2%	1 700 kr		F7
Receptfria läkemedel	1,1%	600 kr		F8

Tillämpningsregler för prövnings- och tillsynsavgifter gällande försäljningstillstånd, e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt receptfria läkemedel.

1 § Avgift för kommunens arbete med tillstånd och tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen gällande folköl och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel ska betalas av näringsidkare som bedriver tillståndspliktig och/eller anmälningspliktig näringsverksamhet med tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter, detaljhandel och/eller servering av folköl samt detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.

2 § Näringsidkare som vill sälja tobak måste först ansöka om försäljningstillstånd för detaljhandel eller partihandel. Försäljningstillstånd måste beviljas innan försäljning av tobak får påbörjas.

Näringsidkare som vill sälja elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter eller bedriva detaljhandel och/eller servering av folköl måste först anmäla försäljningen till ATL-kontoret. Efter att anmälan godkänts kan försäljning påbörjas. Näringsidkare som vill sälja receptfria läkemedel måste först göra en anmälan om försäljningen till Läkemedelsverket.

3 § En förutsättning för att ansökan om försäljningstillstånd ska behandlas är att ansökningsavgiften betalats in till kommunen. Om betalning inte skett ska sökanden uppmanas att betala in avgiften inom viss tid. En sådan uppmaning får sändas till sökanden per post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte uppmaningen ska ansökan avvisas. Sökanden ska informeras om detta i uppmaningen. Ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan avslås.

4 § Om det finns synnerliga skäl får ansökningsavgiften helt eller delvis återbetalas.

5 § För varje försäljningsställe i kommunen uttas en årlig tillsynsavgift vid försäljning av tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt vid detaljhandel och/eller servering av folköl. Vid försäljning av receptfria läkemedel tas en avgift ut för den kommunala kontrollen. Tillsynsavgiften avser kalenderår och ska betalas samma år.

Tillsynsavgiften ska betalas inom angiven tid. Underlåtenhet att betala tillsynsavgiften kan medföra att tillståndshavarens lämplighet för innehav av tillståndet tas upp till omprövning.

6 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet och övriga omständigheter får tillsynsavgiften sättas ned eller att betalningstiden förlängs.

7 § Förklaring av vissa avgifter:

*** Ändring av bolagsform (F1)**

Avgiften tas ut vid ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd på samma försäljningsställe som företrädarna redan har ett gällande stadigvarande försäljningstillstånd

på. Förutsättningen är att det inte föreligger någon annan ändring än av bolag; det måste exempelvis vara samma PBI:er.

*** Avgift vid ändringar i bolaget (F2)**

Vid förändring av ägar- och/eller styrelseförhållande i bolag tillämpas olika avgifter beroende på omfattningen av förändringen.

En *betydande förändring* i bolaget innebär att ny ägarmajoritet skapas, genom överlåtelse av aktier/bolagsandelar på 50 % eller mer.

En *mindre förändring* i bolaget innebär överlåtelse av aktier/bolagsandelar på mindre än 50 %, och/eller att det tillkommit en ny PBI. Vid prövning av flera PBI:er i samband med en mindre förändring utgår ytterligare avgift per PBI. Oavsett antal PBI:er ska avgiften inte överstiga kostnaden för en nyansökan om försäljningstillstånd.

Om tillståndshavaren har flera försäljningstillstånd debiteras avgiften för prövningen vid ett försäljningsställe, för de andra försäljningsställena tas en administrativ avgift ut.

*** Granskning av egenkontrollprogram (F3)**

En tillsynsavgift tas ut för granskning av egenkontrollprogram vid anmälan om försäljning av e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter och folköl. Avgiften tas även ut vid förändringar i gällande försäljningstillstånd, exempelvis vid distanshandel.

*** Avgift för uppföljande tillsyn (F4)**

I de fall det uppmärksammas brister i verksamheten som föranleder en extra uppföljande tillsyn, tas en avgift ut för detta. Den uppföljande tillsynen ska kontrollera att de uppmärksammade bristerna åtgärdats.

*** Avgift vid inre tillsyn (F5)**

Avgift tas ut i de fall det uppmärksammas brister som leder till en utredning gällande inre tillsyn. Avgift ska dock inte tas ut om den inre tillsynen avslutas utan åtgärd.

*** Tillsynsavgift för stadigvarande försäljningstillstånd (F6)**

Tillsynsavgiften för försäljningstillstånd ska betalas årligen. Avgiften ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen, administration, rådgivning samt viss inre tillsyn så som rutinemässig kontroll av lämplighet samt där den inre tillsynen avslutas utan åtgärd. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

*** Tillsynsavgift för e-cigarettor och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter och folköl (F7)**

Tillsynsavgiften för de anmälningspliktiga varorna ska täcka kostnaderna för den planerade yttre tillsynen och betalas årligen. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

*** Tillsynsavgift för receptfria läkemedel (F8)**

Tillsynsavgiften för receptfria läkemedel ska täcka kostnaderna för den planerade kommunala kontrollen och betalas årligen. Avgiften täcker inte uppföljande tillsyner.

§ 168

Dnr 2023/00149

Partistöd 2024 samt redovisning 2022

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Partistöd för år 2024 utbetalas till samtliga partier som finns representerade i kommunfullmäktige i Smedjebackens kommun enligt gällande regler för partistöd.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistöd för år 2024.

Under 2023 har samtliga politiska partier i kommunfullmäktige lämnat redovisningar för sina verksamheter under 2022, i enlighet med det lokala regelverket. Partistödet betalas ut halvårsvis.

Beslutsunderlag

Redovisning av partistöd från respektive parti

Arbetsutskottet 2023-11-28 § 134

Redovisning av hur kommunalt partistöd har använts under året

Redovisning ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.

Partiets namn och org.nr.

Moderaterna Smedjebacken 802419-9625

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

86 940 kr

Lokalkostnader/deltagande i utbildningar/ersättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

Kostnader för valet, utbildningar, möteskostnader, material, marknadsföring och aktiviteter mm
105 063 kr

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

21 735 kr

Fonderade medel inför nästa val

0

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Underskrift av partiets utsedda granskare

Kontaktuppgifter: Birgitta Granqvist 070 5719236

Denna redovisning eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebackens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

Redovisning av hur partistöd har använts och fördelats

Kommunfullmäktige i Smedjebackens kommun har beslutat att lokalt partistöd ges till politiska partier som är representerade i fullmäktige. Kommunfullmäktige fattade beslut om Lokala regler för kommunalt partistöd i Smedjebackens kommun 2016-12-12 § 99.

Skriftlig redovisning av hur partistödet har använts ska lämnas senast den 30 juni

Mottagare av partistöd ska årligen senast den 30 juni till Smedjebackens kommun lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet föregående år har använts för det ändamål som anges i 2 kap. 9 § första stycket kommunallagen, d.v.s. att ”stärka partiets ställning i den kommunala demokratin”. Som stöd för hur redovisningen kan ställas upp, se sidan 1.

Till redovisningen ska fogas ett signerat granskningsintyg

Till redovisningen ska fogas ett signerat granskningsintyg. Mottagaren (respektive parti) utser själv en särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Redovisningen ska således granskas av en person som partiet själv utser.

Kommentar från Cirkulär 14:12 från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL):

”Lagstiftningen är utformad så att det åligger en kommun som avser att lämna partistöd att ställa krav på redovisning av stödets användning. Om några krav på redovisning inte ställs, eller om kraven utformas på ett sätt som strider mot bestämmelserna i kommunallagen innebär det att partistödet inte är kompetensenligt. Fullmäktige får – under vissa – förutsättningar – besluta att stöd inte ska betalas ut. Det följer av 2 kap. 11 § tredje stycket kommunallagen.

Närmare om innehållet i redovisningen

Syftet med redovisningen är att säkerställa öppenhet; att ge både allmänhet och media möjlighet att ifrågasätta både partiernas användning av partistödet och deras redovisning.

Den närmare utformningen av redovisningen är inte lagreglerad. I regeringens proposition 2013/14:5 *Vital kommunal demokrati* finns följande vägledande uttalande:

”Det väsentliga är att redovisningen är utformad på ett sådant sätt att den ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Det innebär bland annat att redovisningen bör omfatta allt det partistöd som använts, både det som har mottagits för det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Däremot kan naturligtvis inte partierna tvingas att redovisa användningen av partistöd som har mottagits för tid före det att de föreslagna redovisningsbestämmelserna ska tillämpas.

Redovisningen behöver innehålla mer än ett uttalande att stödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. Av redovisningen bör bland annat framgå i vilken mån överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför den utbetalande kommunen, samt vilka motprestationer som i så fall har erhållits, se prop. 2013/14:5, sid 78-80.”

Kommunallagen 2 kap. 11 § om partistöd:

11 § Fullmäktige ska besluta att en mottagare av partistöd årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 9 § första stycket.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen. Lag (2013:1053).

**Redovisning av hur kommunalt
partistöd har använts under året
Redovisningsår:**

Redovisning ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.

Partiets namn och org.nr.

SD Ludvika / Smedjebacken 802468-1218

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

Smedjebacken 86940 Ludvika 222222

Lokalkostnader/deltagande i utbildningar/ersättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

Lokal + el + tele + försäkring	61038
förbrukningsmaterial + porto	13316
Rese ersättning	6212
Konferans + Representation	41968
Reklam, PR	43599
Övriga kostnader	26688
styrelse arvode, arbetsavgiften	45056

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

SD valfond 64791

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Fonderade medel inför nästa val

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Per-Erik Hellström kassör

Underskrift av partiets utsedda granskare

Susanna Hellström Susanna Henningson

Kontaktuppgifter: 073 6960873

Denna redovisning eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebackens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

SMEDJEBACKENS KOMMUN <i>smedjebacken.se</i>	
Kansli	
Ank. 2023-06-05	
Dnr.	Diarepl.bel.
Redovisning ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.	

Redovisning av hur kommunalt partistöd har använts under året
Redovisningsår: 2022

Partiets namn och org.nr.

Centerpartiets Kommun krets i Smedjebacken. 883800-7626

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

72450 kr

Lokalkostnader/deltagande i utbildningar/ersättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

Lokal kostnader	7500
Utbildning	6000
Utskick, sociala medier m m	118712
Övriga kostnader	5818
	<u>138030</u>

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Centerpartiets dala distrikt: 14490 kr
Diverse utskick, sociala medier m m

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Centerpartiets dala distrikt.
Utbildning, sociala medier m m

Fonderade medel inför nästa val

70000 kr

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Jan Nel JAN NORLÉV 0708211271

Underskrift av partiets utsedda granskare

Kontaktuppgifter: *Göran Engström*
070-2119781

Karin Johansson Kassör
070-7521015

Denna redovisning eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebackens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

Redovisning av hur kommunalt
partistöd har använts under året
Redovisningsår: 2022

Redovisning ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.

Partiets namn och org.nr.

Smedjebackens Socialdemokratiska Arbetareparti 883800-4110

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

260 820 kr

Lokalkostnader/deltagande i utbildningar/ersättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

Material, utskick, annonser, lokal och möteskostnader	188 601 kr
Administration, It-Tele, utåtriktade aktiviteter och övrigt	114 590 kr

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

0 kr

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

0 kr

Fonderade medel inför nästa val

85 383 kr

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Underskrift av partiets utsedda granskare

Kontaktuppgifter: John Andersson 070-5512177

Denna redovisning eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebackens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kommun@medjebacken.se	
Ank. 2023-06-20	
Dnr.	Diariepl.bet.

Redovisning av hur kommunalt partistöd har använts under året Redovisningsår:

Redovisning ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.

Partiets namn och org.nr.

Vänster partiet SMB	802476-2240
---------------------	-------------

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

42840:-

Lokalkostnader/deltagande i utbildningar/ersättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

se bilaga

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

21645:- (distrikt, yng vänster)

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

--

Fonderade medel inför nästa val

48314:-

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Underskrift av partiets utsedda granskare

Boel Johansson

Kontaktuppgifter:

070 2211736

Denna redovisning eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebackens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

Årsredovisning 2022

Utgifterna består av:

Polistillstånd	320
Bensin	3005
Material	11919
Konto kostnad	903
Tidningar	21705
Medlemsregiter	1200
Fika	771
Medlemsmöte och gåvor	3564
ABF	54
Frimärken Patron	839
Julbord	1707
Distrikt	21645
Summa	67632

Inkomster 2022	43628
Kvar i kassan från 2021	72318
Summa	115946

Överskott 2022 48314

Revisor
Rolf Johansson
Nordlandervägen 7
77730 Smedjebacken

Kassör
Robert Göransson
Samuels väg 2
77790 Smedjebacken

Smedjebacken 2023-03-04

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för Vänsterpartiet Smedjebacken budgetåret 2022-01-01 – 2022-12-31

Granskningen av Vänsterpartiet Smedjebackens räkenskaper för den aktuella tiden har varit god.

God ordning enligt redovisningssed och intäkter och utgifter har varit styrkta med verifikationer.

Transaktionerna har varit bestyrkta.

Mot förvaltningen och föreningens verksamhet i övrigt enligt förda protokoll finns det ingen anledning till anmärkning.

Jag föreslår därför kommun styrelsen att bevilja ansvarsfrihet för den tid som revisionen omfattat.

Smedjebacken 2023-03-04

Rolf Johansson

070 221 1736

Redovisning av hur kommunalt
partistöd har använts under året

Redovisning ska avse perioden 1 januari - 31 december och lämnas in senast den 30 juni året efter utbetalning. Vid behov kan kostnader redovisas i separat bilaga. Ange i så fall på vilket sätt bilagan relaterar till rubrikerna i blanketten.

Partiets namn och org.nr.

Miljöpartiet de gröna i Smedjebäckens kommun 802418-2577

Summa partistöd som partiet har fått utbetalt från kommunen under det gångna året

Lokal kostnader/deltagande i utbildningar/sättning till föreläsare/material/utskick/övriga kostnader m.m.

Administration lokalt 1415,75
Möten, valutof. o. annonser 57281,86

Delar av partistödet som överförs till andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Köpta tjänster från andra delar av partiorganisationen (Vilka motprestationer har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?)

Administrationsregister 1450,26

Fonderade medel inför nästa val

- 31273,87

Jag intygar härmed att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av lokalt partistöd under det gångna året:

Calle Margarden

Underskrift av partiets utsedda granskare

Kontaktuppgifter: calle.margarden@gmail.com

Den som redovisar eller motsvarande uppgifter, med bifogat signerat granskningsintyg, ska lämnas till Smedjebäckens kommun, kansliet senast den 30 juni året efter det att partistödet har utbetalats. Beslut om att betala ut partistöd fattas av fullmäktige en gång per år. Partistöd utbetalas halvårsvis. Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

§ 167

Dnr 2023/00100

Motion - Tydligare uppföljning av verksamhetens resultat (M)

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Sedan motionen lämnades in har kommunen förbättrat mål- och resultatstyrningen i budgetarbetet och motionen anses därmed besvarad.

Ärendebeskrivning

Moderaterna i Smedjebackens kommun har lämnat in en motionsskrivelse om tydligare uppföljning av verksamhetens resultat. Motionärerna vill att mål ska vara strategiska, konkreta och mätbara övertid och resultaten ska också jämföras mot andra likvärdiga kommuner.

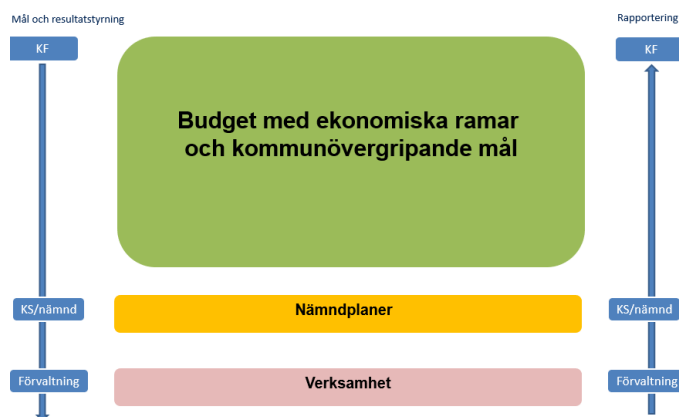
Moderaterna yrkar att

- Kommunen utvecklar och förbättrar mål- och resultatstyrningen
- Indikatorer används för att beskriva resurser, verksamhet och resultat
- Smedjebacken deltar i projektet KKiK, Kommunens kvalitet i korthet

Yttrande

Mål- och resultatstyrningen framgår av kommunfullmäktige fastställt budgetdokument och ger en tydlig bild för hur styrningen av verksamheterna ska bedrivas. Styrningen sker på många olika sätt via styrdokument, ekonomiska ramar, mål, löpande beslut, organisationskultur och organisationsstruktur och via rekrytering av chefer och medarbetare. Kommunfullmäktige och nämnderna fastställer varje år mål för verksamheten och målen följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Bild från kommunens budgetdokument som beskriver mål- och resultatstyrningen

- Motionärerna framlägger att revisorerna påtalat att mål och resultatstyrning inte fungerar tillfredställande i kommunens

Kommunstyrelsen

verksamheter. Det bör framläggas att revisorerna på senare år inte påtalat några brister i den övergripande mål- och resultatuppföljningen som görs i årsredovisningen, dvs gällande uppföljningen av de övergripande kommunala målen. Det ska också tilläggas att ett arbete har gjorts under året för att förbättra mål- och resultatstyrningen i budgetarbetet.

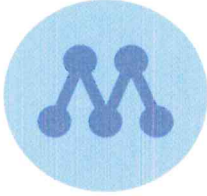
- Motionärerna yrkar att indikatorer bör användas för att beskriva resurser, verksamhet och resultat. I det av kommunfullmäktige beslutade budgetdokumentet finns redan idag ett 30-tal sådana indikatorer för att följa upp målen på övergripande nivå. Ytterligare indikatorer bedöms i dagsläget inte behövas. För grundskola, äldreboende och ordinärt boende jämförs kommunens resultat i SKR:s kvalitetsmätning med övriga kommuner i landet. Där är målvärdet att kommunen ska vara topp 100 inom dessa tre områden.
- Motionärerna framlägger att medborgarenkäten inte ger en meningsfull uppföljning av kommunens resultat. Svaret på detta framläggande är att medborgarenkäten ska ses som är ett viktigt verktyg för att kunna följa upp några av kommunens övergripande indikatorer och en möjlighet för medborgarna att få en värdefull återkoppling.
- Motionärerna yrkar att Smedjebackens kommun bör ingå i projektet, Kommunens kvalitét i korthet (KKik). Det som KKik gör är att följa upp ett 40-tal mått för att värdera kommunens service, kvalitet, effektivitet och medborgares delaktighet. Flera av dessa mått används redan idag som indikatorer i kommunen och det finns därför inget behov av vara med i KKik.

Beslutsunderlag

Motion om tydligare uppföljning av verksamhetens resultat

Koncernekonomichefens tjänsteskrivelse

Arbetsutskottet 2023-11-28 § 133

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kansli	
Ank. 2023-02-21	
Dnr.	Diariapl.bet.

Till

**Smedjebackens kommun
Kommunfullmäktige**

Motion

Tydligare uppföljning av verksamhetens resultat!

Vi yrkar att:

- Kommunen utvecklar och förbättrar mål- och resultatstyrningen
- Indikatorer används för att beskriva resurser, verksamhet och resultat
- Smedjebacken deltar i projektet KKiK, Kommunens Kvalitet i Korthet.

Styrning och ledning skapar förutsättningar för att leverera god service till medborgarna, och en hållbar samhällsutveckling. Målstyrningsprocessen ger information om kvalitet, utvecklings- och förbättringsbehov samt vad medborgarna får för skattepengarna. Revisorerna har vid ett flertal tillfällen påtalat att mål och resultatstyrning inte fungerar tillfredsställande i kommunens verksamheter

Vi moderater vill att mål ska vara strategiska, konkreta och mätbara. De ska dessutom vara lätta att förstå och rimliga. Uppföljning ska göras över tid och resultaten, som ska tas fram med statistik av god kvalitet, ska jämföras mot andra likvärdiga kommuner.

Smedjebacken använder sig inom flera områden av medborgarenkäter för uppföljning av verksamheten. Enkäterna mäter inte det som behövs för att göra en meningsfull uppföljning av kommunens resultat. Undersökningarna mäter inte resultat utan attityder hos invånarna som i många fall inte har någon egen erfarenhet av den verksamhet som undersöks. Deras bild av kommunens service kan präglas av subjektiva intryck exempelvis onyanserade mediabilder, och historiska händelser. Det är faktorer som kommunen inte kontrollerar över eller ska kontrollera. Verksamhetens resultat och kvalitet kan inte bedömas på dessa subjektiva grunder. För att få en korrekt bedömning måste man mäta kvalitet i verksamheten och bland dess brukare samt formulera mål utifrån dessa.

KKiK, Kommunernas Kvalitet i Korthet, är ett nationellt projekt som omfattar cirka 170 kommuner. De tar fram nyckeltal och jämför resultat för att lära och utveckla verksamheten.

Smedjebacken 2020-02-20

Karin Winqvist

Moderaterna

Lotta Gunnarsson

Moderaterna

§ 166

Dnr 2023/00196

Motion gällande riktlinjer för friskvård för medarbetare i Smedjebackens kommun (SD)

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna i Smedjebacken har lämnat in en motionsskrivelse om friskvårdsriktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun. Motionärerna yrkar att:

- Friskvårdspengen bör höjas till 2000 kr per år.
- Man tar bort 50% regeln.
- Utbetalning ska ske nästkommande månad.

Som bakgrund till yrkandet anger Sverigedemokraterna att de anser att friskvård är viktigt för att tillvarata medarbetarnas förmåga.

Yttrande

Riktlinjer för friskvård och friskvårdsbidrag i Smedjebackens kommun

Inom Smedjebackens kommun finns beslutade riktlinjer för friskvård (KS § 11 2017-02-07). Riktlinjerna anger att medarbetarnas hälsa inte bara är en personlig angelägenhet utan även en strategisk fråga för Smedjebackens kommun. Huvudsyftet med friskvård är att behålla och utveckla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, det vill säga att medarbetare ska må bra i arbetet och på fritiden. Vidare anger riktlinjerna att medarbetare i Smedjebackens kommun har eget ansvar för sin hälsa och att målsättningen med friskvård är att stimulera till ökat eget ansvar och engagemang för sin hälsa och till att delta i aktiviteter som främjar hälsa.

Friskvårdsbidraget är en av flera aktiviteter som erbjuds inom ramen för det hälsofrämjande arbetet i Smedjebackens kommun. Bidragets storlek är på max 1000 kronor per år och kräver en motprestation genom att medarbetaren själv betalar 50 procent av kostnaden för en vald friskvårdsaktivitet. Mot inlämnande av kvitto på 2000 kronor erhåller medarbetaren fullt friskvårdsbidrag, 1000 kronor. Med motprestationen, att själv betala hälften av kostnaden, förväntas medarbetare bli mer motiverade att faktiskt nyttja friskvårdsaktiviteten. Då friskvårdsbidraget idag söks av medarbetaren genom registrering av belopp i självservice, samt inlämnande av godkänt kvitto till närmaste chef, blir bidraget utbetalt tillsammans med lönen så snart chef har godkänt ansökan, oftast samma månad eller månaden efter registreringen i självservice. I samråd med närmaste chef är det även möjligt för enstaka medarbetare att lägga in ansökan om friskvårdsbidrag med

mindre månatliga summor. Detta förfarande ska dock ske restriktivt eftersom det ökar den administrativa bördan för berörd chef och risken felaktigt utbetalt belopp blir större.

Under 2022 var det 252 medarbetare som nyttjade friskvårdsbidraget vilket motsvarar cirka 30 procent av det totala antalet medarbetare och en kostnad på cirka 252 000 kronor. Förutom friskvårdsbidraget erbjuder Smedjebackens kommun sina medarbetare även medlemskap i personalföreningen Smeden. Smeden, som är mycket uppskattad hos medarbetarna, har till uppgift att samordna friskvården inom kommunkoncernen, erbjuda gruppaktiviteter inom fritid och kultur samt erbjuda subventionerade priser inom friskvård och hälsa i samarbete med lokala aktörer. Kommunens bidrag till personalföreningen Smeden är för innevarande år 210 000 kronor. Medarbetare i Smedjebackens kommun har även möjlighet att träna helt gratis i kommunens eget gym, Barken Arena gym, på tisdagar och torsdagar.

Jämförelse med kommuner i Dalarna och de närliggande kommunerna Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg visar att Smedjebackens kommuns friskvårdsbidrag varken är högre eller lägre än hos andra kommuner och att friskvård erbjuds i flera olika former, inte endast friskvårdsbidrag. Det är endast Smedjebacken som erbjuder en personalförening. Se tabell nedan.

Många arbetsgivare tillhandahåller friskvårdsbidrag men det finns nästan ingen forskning att tillgå om hur friskvårdsbidraget används och vilken effekt det faktiskt har på de anställdas hälsa. Det finns heller ingen forskning som kan påvisa att ett friskvårdsbidrag sänker sjuktalet hos en arbetsgivare som, om så vore fallet, skulle kunna motivera ett högre bidrag till en högre kostnad.

Motionärerna föreslår att friskvårdspengen höjs till 2000 kronor per år

- Om vi räknar in Smeden som friskvårdssatsning och ponerar att antalet deltagare i aktiviteter som erbjuds är detsamma som nyttjandet av friskvårdsbidraget visar en uppskattad beräkning att medarbetare inom Smedjebackens kommun idag har ett friskvårdsbidrag på cirka 1800 kronor. Att höja friskvårdsbidraget och därmed ytterligare öka kostnaderna för kommunen i ett redan hårt ansträngt ekonomiskt läge skulle innebära krav på ytterligare prioriteringar för verksamheterna. Ökade kostnader för friskvårdsbidrag kan inte förväntas ge lägre kostnader för sjukskrivningar.

Motionärerna föreslår att 50-procentsregeln tas bort

- Enligt kommunen riktlinjer för friskvård har medarbetare eget ansvar för sin hälsa men kommunen vill stimulera till ökat eget ansvar och engagemang till att delta i aktiviteter som främjar hälsa. Motprestationen som innebär att medarbetaren själv betalar hälften av kostnaden för friskvård anses öka motivationen till att nyttja aktiviteten. För den som av privatekonomiska skäl har svårt att lägga ut 2000 kronor en månad finns möjlighet att i samråd med närmaste chef dela upp summan på fler månader.

Motionärerna föreslår att utbetalning ska ske nästkommande månad

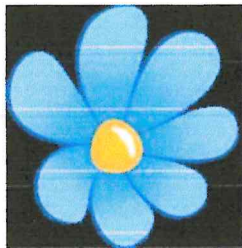
- Då friskvårdsbidraget idag söks av medarbetaren genom registrering av belopp i självservice, samt inlämnande av godkänt kvitto till närmaste chef, blir bidraget utbetalt tillsammans med lönen så snart chef har godkänt ansökan, oftast samma månad eller månaden efter registreringen i självservice.

Tabell över friskvårdsbidrag 2023

	Friskvårdsbidrag
	2023
Fagersta	1 000 kr
Avesta	800 kr
Hedemora	0 kr
Norberg	1 000 kr
Skinnskatteberg	1 300 kr
Ludvika	2 000 kr
Säter	850 kr eller friskvårdstimme
Gagnef	500 kr
Borlänge	1 600 kr
Rättvik	1500 kr med motprestation
Orsa	1 200 kr
Falun	500 kr
Vansbro	0 kr
Mora	1 200 kr
Malung-Sälen	1000 kr eller friskvårdstimme
Smedjebacken	1000 kr med motprestation
Älvdalen	1200 kr eller 1 friskvårdstimme
Leksand	1 500 kr

Beslutsunderlag

Personalchefens tjänsteskrivelse
Motion om riktlinjer för friskvård (SD)
Arbetsutskottet 2023-11-28 § 132

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kansli	
Ank. 2023-05-04	
Dnr.	Diariapl.bet.

Till
Smedjebackens kommun
Kommunfullmäktige

Motion

Friskvårds riktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun

Vi yrkar att

- Friskvårdspengen bör höjas till 2000 kr per år.
- Man tar bort 50 % regel.
- Utbetalning skall ske nästkommande månad.

Vi Sverigedemokrater anser att friskvård är viktigt för att tillvara medarbetarnas förmåga.

Smedjebacken 2023-05-02

Jerry Jäger
Sverigedemokraterna

Pia Johansson
Sverigedemokraterna

Kommunstyrelsen

Motion (SD) om friskvårdsriktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun

Förslag till beslut

Motionen gällande friskvårdsriktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun är besvarad.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna i Smedjebacken har lämnat in en motionsskrivelse om friskvårdsriktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun. Motionärerna yrkar att

- Friskvårdspengen bör höjas till 2000kr per år.
- Man tar bort 50% regeln.
- Utbetalning ska ske nästkommande månad.

Som bakgrund till yrkandet anger Sverigedemokraterna att de anser att friskvård är viktigt för att tillvarata medarbetarnas förmåga.

Riktlinjer för friskvård och friskvårdsbidrag i Smedjebackens kommun

Inom Smedjebackens kommun finns beslutade riktlinjer för friskvård (KS § 11 2017-02-07). Riktlinjerna anger att medarbetarnas hälsa inte bara är en personlig angelägenhet utan även en strategisk fråga för Smedjebackens kommun. Huvudsyftet med friskvård är att behålla och utveckla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, det vill säga att medarbetare ska må bra i arbetet och på fritiden. Vidare anger riktlinjerna att medarbetare i Smedjebackens kommun har eget ansvar för sin hälsa och att målsättningen med friskvård är att stimulera till ökat eget ansvar och engagemang för sin hälsa och till att delta i aktiviteter som främjar hälsa.

Friskvårdsbidraget är en av flera aktiviteter som erbjuds inom ramen för det hälsofrämjande arbetet i Smedjebackens kommun. Bidragets storlek är på max 1000 kronor per år och kräver en motprestation genom att medarbetaren själv betalar 50 procent av kostnaden för en vald friskvårdsaktivitet. Mot inlämnande av kvitto på 2000 kronor erhåller medarbetaren fullt friskvårdsbidrag, 1000kr. Med motprestationen, att själv betala hälften av kostnaden, förväntas medarbetare bli mer motiverade att faktiskt nyttja friskvårdsaktiviteten. Då friskvårdsbidraget idag söks av medarbetaren genom registrering av belopp i självservice, samt inlämnande av godkänt kvitto till närmaste chef, blir bidraget utbetalt tillsammans med lönen så snart chef har godkänt ansökan, oftast samma månad eller månaden efter

registreringen i självservice. I samråd med närmaste chef är det även möjligt för enstaka medarbetare att lägga in ansökan om friskvårdsbidrag med mindre månatliga summor. Detta förfarande ska dock ske restriktivt eftersom det ökar den administrativa bördan för berörd chef och risken felaktigt utbetalt belopp blir större.

Under 2022 var det 252 medarbetare som nyttjade friskvårdsbidraget vilket motsvarar cirka 30 procent av det totala antalet medarbetare och en kostnad på cirka 252 000 kronor. Förutom friskvårdsbidraget erbjuder Smedjebackens kommun sina medarbetare även medlemskap i personalföreningen Smeden. Smeden, som är mycket uppskattad hos medarbetarna, har till uppgift att samordna friskvården inom kommunkoncernen, erbjuda gruppaktiviteter inom fritid och kultur samt erbjuda subventionerade priser inom friskvård och hälsa i samarbete med lokala aktörer. Kommunens bidrag till personalföreningen Smeden är för innevarande år 210 000 kr. Medarbetare i Smedjebackens kommun har även möjlighet att träna helt gratis i kommunens eget gym, Barken Arena gym, på tisdagar och torsdagar.

Jämförelse med kommuner i Dalarna och de närliggande kommunerna Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg visar att Smedjebackens kommuns friskvårdsbidrag varken är högre eller lägre än hos andra kommuner och att friskvård erbjuds i flera olika former, inte endast friskvårdsbidrag. Det är endast Smedjebacken som erbjuder en personalförening. Se tabell nedan.

Många arbetsgivare tillhandahåller friskvårdsbidrag men det finns nästan ingen forskning att tillgå om hur friskvårdsbidraget används och vilken effekt det faktiskt har på de anställdas hälsa. Det finns heller ingen forskning som kan påvisa att ett friskvårdsbidrag sänker sjuktalet hos en arbetsgivare som, om så vore fallet, skulle kunna motivera ett högre bidrag till en högre kostnad.

Motionärerna föreslår att friskvårdspengen höjs till 2000 kronor per år

- Om vi räknar in Smeden som friskvårdssatsning och ponerar att antalet deltagare i aktiviteter som erbjuds är detsamma som nyttjandet av friskvårdsbidraget visar en uppskattad beräkning att medarbetare inom Smedjebackens kommun idag har ett friskvårdsbidrag på cirka 1800 kronor. Att höja friskvårdsbidraget och därmed ytterligare öka kostnaderna för kommunen i ett redan hårt ansträngt ekonomiskt läge skulle innebära krav på ytterligare prioriteringar för verksamheterna. Ökade kostnader för friskvårdsbidrag kan inte förväntas ge lägre kostnader för sjukskrivningar.

Motionärerna föreslår att 50-procentsregeln tas bort

- Enligt kommunen riktlinjer för friskvård har medarbetare eget ansvar för sin hälsa men kommunen vill stimulera till ökat eget ansvar och engagemang till att delta i aktiviteter som främjar hälsa. Motprestationen som innebär att medarbetaren själv betalar hälften av kostnaden för friskvård anses öka motivationen till att nyttja aktiviteten. För den som av privatekonomiska skäl har svårt att lägga ut 2000 kronor en månad finns möjlighet att i samråd med närmaste chef dela upp summan på fler månader.

Motionärerna föreslår att utbetalning ska ske nästkommande månad

- Då friskvårdsbidraget idag söks av medarbetaren genom registrering av belopp i självservice, samt inlämnande av godkänt kvitto till närmaste chef, blir bidraget utbetalt tillsammans med lönen så snart chef har godkänt ansökan, oftast samma månad eller månaden efter registreringen i självservice.

Tabell över friskvårdsbidrag 2023

	Friskvårdsbidrag
	2023
Fagersta	1 000 kr
Avesta	800 kr
Hedemora	0 kr
Norberg	1 000 kr
Skinnskatteberg	1 300 kr
Ludvika	2 000 kr
Säter	850 kr eller friskvårdstimme
Gagnef	500 kr
Borlänge	1 600 kr
Rättvik	1500 kr med motprestation
Orsa	1 200 kr
Falun	500 kr
Vansbro	0 kr
Mora	1 200 kr
Malung-Sälen	1000 kr eller friskvårdstimme
Smedjebacken	1000 kr med motprestation
Älvdalen	1200 kr eller 1 friskvårdstimme
Leksand	1 500 kr

Med hänvisning till ovanstående bör kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att motionen är besvarad.

Beslutsunderlag

Motion om friskvårdsriktlinjer för medarbetare i Smedjebackens kommun.

Ann-Sofie Westman
Personalchef

Beslutet ska skickas till

"[Skriv text här]"

Kommunfullmäktige

Motion om Fritidsbankens öppethållande (M)

Förslag till beslut

Motionen remitteras till kultur- och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Ärendebeskrivning

Moderaterna Smedjebacken har genom Lotta Gunnarsson lämnat in en motionsskrivelse gällande Fritidsbankens öppettider. I motionen yrkas att kommunen avsätter resurser för att öppethålla och utveckla Fritidsbanken i Smedjebacken.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2024-01-18

Beslutet ska skickas till

Kultur- och samhällsbyggnadsnämnden

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kansli	
Ank. 2024-01-23	
Dnr.	Diariapl.bet.

Smedjebacken 2024-01-18

Till kommunfullmäktige
Smedjebackens kommun

Motion

Fritidsbanken måste vara öppen om alla ska kunna prova sport.

Vi yrkar att kommunen avsätter resurser för att öppethålla och utveckla Fritidsbanken i Smedjebacken.

Vi har en fantastisk snö vinter. Snökanonerna sprutar både dag och kväll på Uvberget. Skidspår prepareras runt om i kommunen. Isbanor spolats upp, ofta av ideella krafter i föreningslivet. Snart går alla elever och en hel del vuxna på lov och har då möjlighet att prova olika sporter.

På fritidsbanken ska du utan kostnad kunna låna utrustning under två veckor. Men Fritidsbanken är stängd då man anger att man saknar resurser. Kommunen har resurser, och om Smedjebacken skall uppfattas som en riktig friluftskommun och öka folkhälsan så vill vi att man satsar på Fritidsbanken.

Vi moderater var initiativtagare till Fritidsbanken och vill se en lösning snarast. Särskilt viktigt i dessa tider då många inte har utrymme att köpa utrustning för att kanske bara prova några gånger. Har man dessutom fler barn som vill prova på, så är det i det närmaste omöjligt. Det är sorgligt att behöva hänvisa till grannkommunen Fagersta som har en väl fungerande Fritidsbank.

Vi vill att barn, unga och vuxna ska röra på sig och vara aktiva. Alla ska ha möjlighet att ha en rolig och meningsfull fritid, oavsett förutsättningar. Då är det viktigt att Fritidsbanken håller öppet så att det finns möjlighet för många att prova på olika sporter.

Lotta Gunnarsson
Moderaterna Smedjebacken

Kommunfullmäktige

Motion angående fler ängar och ängsmarker i Smedjebackens kommun (M)

Förslag till beslut

Motionen remitteras till kultur- och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Ärendebeskrivning

Moderaterna Smedjebacken har genom Lotta Gunnarsson lämnat in en motionsskrivelse med yrkande om att kommunen avsätter en del av sina gräsytor, vägrenar och andra grönytor till blivande ängar/ängsmarker samt att en skötselplan upprättas för ängsmarkerna som främjar biologisk mångfald.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2024-01-16

Beslutet ska skickas till

Kultur- och samhällsbyggnadsnämnden

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kansli	
Ank. 2024-01-23	
Dnr.	Diariapl.bet.

Smedjebacken 2024-01-16

Smedjebackens kommun
Kommunfullmäktige

Motion

Fler ängar och ängsmarker i Smedjebacken – en Ekokommun i framkant!

Moderaterna Smedjebacken yrkar att kommunen avsätter en del av sina gräsytor, vägrenar och andra grönytor till blivande ängar/ängsmarker.

Vi yrkar att man upprättar en skötselplan för ängsmarkerna som främjar biologisk mångfald.

Det påpekas från flera olika källor att mängden insekter minskar och detta förhindrar bland annat pollineringen, som är nödvändig för många växter och träd för att bära frukt och föröka sig. Kort sagt behövs det fler områden som kan omvandlas till ängar/ängsmarker, vilket är den naturliga hemvisten för många insekter.

Smedjebackens kommun sköter många allmänna gräsytor men saknar en skötselplan. Många ytor klipps kort med jämna mellanrum för att inte bli vildvuxna. Man behöver välja ut en del som blivande ängar.

Vi vill se våra vägkanter som den resurs de skulle kunna vara. De sträcker sig, som slätterkorridorer, miltals genom kommunen. Längs de större vägarna har de blivit allt vidare zoner, som klipps med olika typer av aggregat och ibland vid fler tillfällen. Detta ger nya möjligheter till differentierad skötsel. Oftast lämnas tyvärr all grönmassa kvar, vilket göder och därmed utarmar mångfalden. Dessutom gynnas invasiva arter, som är ytterligare ett hot inte bara mot vägkanternas mångfald utan också mot florans i angränsande marker.

Smedjebackens kommun bör ta ansvar för de gräs och grönytor som ligger under det kommunala ansvaret.

Moderaterna Smedjebacken
Lotta Gunnarsson

Kommunfullmäktige

Avsägelse ledamot i familje- och utbildningsnämnden (SD)

Förslag till beslut

1. Avsägelsen godkänns.
2. Ny ledamot i familje- och utbildningsnämnden utses.

Ärendebeskrivning

Från Martin Svensson (SD) föreligger avsägelse från uppdraget som ledamot i familje- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad 2024-01-11

Beslutet ska skickas till

Ny ersättare

Familje- och utbildningsnämnden

Lönekontoret i Norberg

Förtroendemannaregister

Kommunfullmäktige

Avsägelse ersättare i kultur- och samhällsbyggnadsnämnden (S)

Förslag till beslut

1. Avsägelsen godkänns.
2. Ny ersättare i kultur- och samhällsbyggnadsnämnden utse.

Ärendebeskrivning

Från Kerstin Danils Eriksson (S) föreligger avsägelse från uppdraget som ersättare i kultur- och samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad 2024-01-23

Beslutet ska skickas till

Ny ersättare
Kultur- och samhällsbyggnadsnämnden
Lönekontoret i Norberg
Förtroendemannaregister

Kommunfullmäktige

Medborgarförslag gällande uppvärmda gator och trottoarer

Förslag till beslut

Medborgarförslaget remitteras till kultur- och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag har lämnats in med förslag att göra gång- och cykelbanor uppvärmda med spillvärme från Ovako. Det skulle minska halkolyckor och bespara plogning/sandning.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 25 november 2023

Kommunfullmäktige

Medborgarförslag angående toalett på badplatsen i Tolvsbo by

Förslag till beslut

Medborgarförslaget remitteras till kultur- och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag har inkommit med förslag om att kommunen placerar ut en toalett vid badplatsen i Tolvsbo och att kommunen även ska sköta tömningen av toaletten.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 2024-02-07

SMEDJEBACKENS KOMMUN Kansli	
Ank. 2024-02-12	
Dnr.	Diariopl.bet.

Smedjebacken 2024-02-11

Kommunfullmäktige
Smedjebackens kommun

Fråga till Omsorgsnämndens ordförande

Miljöpartiet de gröna i Smedjebacken lämnade genom undertecknad i februari 2023 in en motion angående "personalförsörjningen inom omsorgen".

Motivet för detta var och är att förbättra och stärka möjligheterna att rekrytera personal till en känslig del av omsorgens verksamhet och samtidigt göra vardagen "lite lyxigare" för våra äldre.

Motionen remitterades till omsorgsnämnden och mottogs mycket positivt.

I beslut den 17 maj 2023 föreslog nämnden Kf

"att motionen bifalls samt att intentionerna i densamma realiserar genom att på prov införa konceptet "Ung Omsorg". Detta under förutsättning att omsorgsförvaltningen blir beviljad projektmedel från Socialstyrelsen".

I september 2023 beslutade Kf

- att motionen skulle anses besvarad med hänvisning till omsorgsnämndens beslut.

Nu verkar det som att allt detta fallerar i och med att de tilltänkta projektmedlen från Socialstyrelsen inte beviljas.

Min fråga är

- kan du som ordförande i omsorgsnämnden tänka dig att ändå driva frågan och intentionerna i motionen genom att söka andra medel, externt eller från KS som ju har en resurs i form av "förfogandemedel".

Smedjebacken dag som ovan

Calle Morgården, Miljöpartiet de gröna